

**Linköpings kommun
Delårsrapport per den 31 augusti 2017**

Innehållsförteckning

Delårsrapport per den 31 augusti med prognos för helår 2017

Information om kommunens finansiella uppföljning redovisas i en separat finansrapport.

	Sid
Linköpings ekonomiska ställning	3
Kommunfullmäktiges övergripande mål	7
Befolkning, bostäder och arbetsmarknad	9
Program för uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare	913
Kommunens verksamhet	14
Uppföljning av lokalförsörjning	33
Ekonomisk analys av resultatet per den 31 augusti samt prognos för helår 2017	35
Resultat	
Resultat för perioden januari – augusti 2017	35
Årets prognostiserade resultat	35
Balanskravsresultat	36
lanspråktagande av markeringar	36
Jämförelsestörande poster	36
Verksamhetens kostnader och intäkter	36
Budgetavvikelser	37
Förändringar jämfört med prognosen i uppföljningen per den 30 april	37
Prognoser	37
Prognos för finansnettot	37
Nämndernas prognostiserade budgetavvikelser	38
Investeringar och exploateringsverksamhet	42
Investeringar	42
Exploateringsverksamhet	42
Skatteintäkter samt ekonomiska läget enligt SKL	44
Likvida medel	46
Pensionsskuld	46
Koncernen Linköpings kommun – sammanställd redovisning	47
Redovisningsprinciper och upplysningar	49
Kommunens personal	52
Ekonomiska sammanställningar	
Resultaträkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2017	54
Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2017	55
Balanskravsutredning	56
Driftredovisning nämnder och styrelser per den 31 augusti 2017	57
Driftredovisning nämnder och styrelser, prognos 2017	58
Balansräkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2017	59
Investeringsredovisning per den 31 augusti 2017	60
Investeringsredovisning, prognos 2017	60
Noter till resultaträkning och balansräkning	61

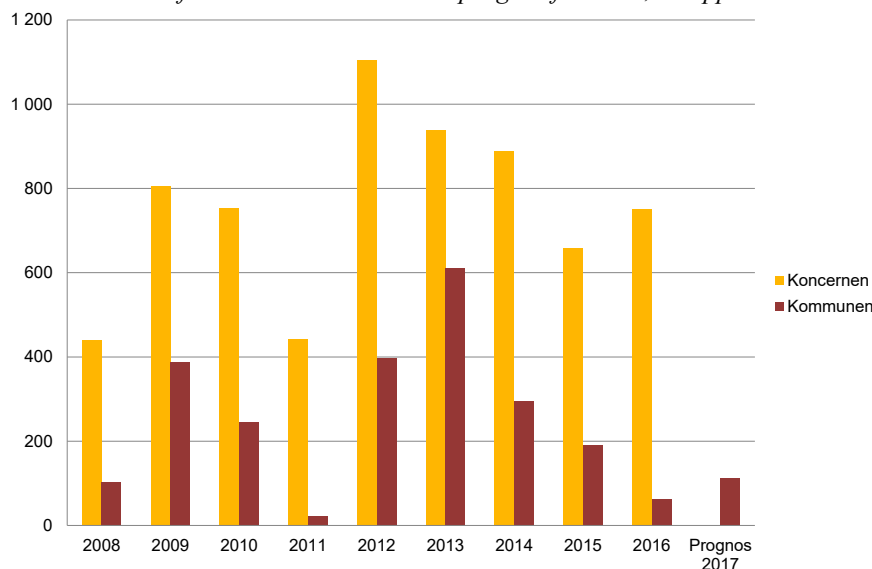
LINKÖPINGS EKONOMISKA STÄLLNING

Linköpings kommun har bra förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Årets prognostiserade resultat

Årets prognostiserade resultat för kommunen är positivt och uppgår till 112 mnkr vilket motsvarar 1,1 % av verksamhetens bruttokostnad.

Bokslutsresultat för åren 2008- 2016 samt prognos för 2017, belopp mnkr

Utveckling av kommunens kostnader och intäkter

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är driftkostnadsandelen. Verksamhetens andel av skatter och finansnetto beräknas till 99,0 %, exklusive jämförelsestörande poster. Andelen måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna med likvida medel.

	Prognos 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Bokslut 2014
Driftkostnadsandel, %				
Verksamhetens nettokostnader	96,8	97,2	96,4	94,9
Avskrivningar	2,2	2,2	2,0	2,0
Driftkostnadsandel	99,0	99,3	98,4	96,9

Ökningen av driftkostnadsandelen beror bland annat på stora ianspråktagande av markeringar de senaste åren. Även avskrivningarnas andel har ökat på grund av ökade investeringar vilket innebär att utrymmet för övrig verksamhet minskar. För 2017 beräknas nettokostnaderna (exkl jämförelsestörande poster) öka med 5,9 % och skatteintäkterna med 5,6 %. När nettokostnaderna ökar snabbare än skatteintäkterna minskar det framtida handlingsutrymmet.

Budgetföljsamhet för kommunens nämnder

En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i nämndernas verksamhet. Nämndernas samlade prognostiserade underskott jämfört med budget uppgår till 3 mnkr, vilket motsvarar 0,04 procent av nämndernas samlade budget. Det är dock flera av de större nämnderna som prognostiserar underskott.

Låg skattesats

För 2017 är Linköpings skattesats 20,20 vilket är lägst i Östergötland. Linköpings kommun har även lägst skattesats i jämförelse med några andra större kommuner, se nedan. Skattesatsen för invånarna i Linköping är lägre än i övriga kommuner även när utdebiteringen till regionen räknas med. Enligt beslut fullmäktige i juni är skattesatsen oförändrad för år 2018.

Skattesats 2017 för kommun och landsting i några jämförbara kommuner, procent

Kommun	Skattesats kommun	Skattesats region/landsting	Skattesats totalt 2017
Eskilstuna	22,08	10,77	32,85
Gävle	22,26	11,51	33,77
Helsingborg	20,21	10,69	30,90
Jönköping	21,34	11,26	32,60
Linköping	20,20	10,70	30,90
Lund	21,24	10,69	31,93
Norrköping	21,75	10,70	32,45
Umeå	22,85	11,30	34,15
Uppsala	21,14	11,71	32,85
Västerås	20,36	10,88	31,24
Örebro	21,35	11,55	32,90

Soliditet

För delårsrapporten per den 31 augusti uppgår soliditeten till 60,6 % för kommunen (inklusive samtliga pensionsåtaganden) och 28,6 % för kommunkoncernen. Jämfört med den 31 augusti 2016 har soliditeten minskat något. En stabil soliditet är viktig för att ge en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en stark finansiell handlingsberedskap i framtiden.

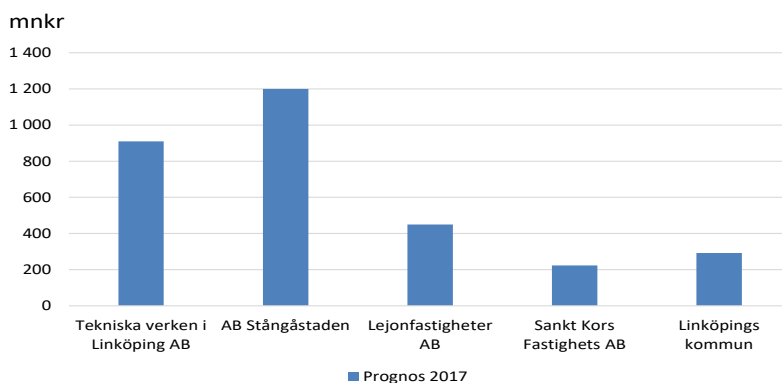
Soliditet, inkl samtliga pensionsåtaganden

Soliditet, %	31 aug 2017	2016	2015	2014	2013
Soliditet, kommunkoncernen	29	29	28	27	25
Soliditet, kommunen	61	62	63	61	59
<i>-exkl pensionsskuld intjänad före 1998</i>	76	75	79	78	77

Finansiering av investeringar

Kommunkoncernens nettoinvesteringar per den 31 augusti uppgår till 1 523 mnkr och överstiger avskrivningarna med 736 mnkr. De prognostiseras till 3 075 för helår 2017. Kommunkoncernen har trots det endast minskat soliditeten med 0,5 procentenheter.

Nettoinvesteringar i mnkr för kommunen och de största bolagen i kommunkoncernen

Kommunens nettoinvesteringar prognostiseras till 292 mnkr och överstiger därmed avskrivningarna med 117 mnkr. Kommunens investeringar har under flera år kraftigt överstigit avskrivningskostnaderna. Linköpings kommun har inga långfristiga lån och hittills har investeringarna kunnat finansieras med egen likviditet. Linköpings kommun står dock inför kraftigt ökade investeringar och lokalförhyrningar vilket måste beaktas i den ekonomiska planeringen. En 10-årig ekonomisk plan för investeringar, förhyrningar samt demografiska förändringar har tagits fram för att säkerställa den långsiktiga planeringen.

Likviditet och placeringar för framtida pensioner

Den 31 augusti uppgick kommunens likviditet till 286 mnkr, vid årets början var den 102 mnkr. Kommunen har inga långfristiga lån. Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 augusti till 1 719 mnkr. Det

motsvarar 100 % av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 42,3 % av pensionsskulden som är intjänad före 1998.

Sammanfattning kommunkoncernen

Kommunkoncernens resultat efter finansnetto uppgår för perioden januari-augusti till 781 mnkr. För 2016 uppgick resultatet per den 31 augusti till 775 mnkr.

Kommunkoncernens finansnetto per den 31 augusti är -142 mnkr. För 2016 var det -124 mnkr per den 31 augusti.

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgick till 1 523 mnkr per augusti. Den största delen av investeringarna har gjorts inom Stadshuskoncernen med 1 380 mnkr. Resterande 143 mnkr står Linköpings kommun för. Avskrivningar på anläggningstillgångar uppgick till 787 mnkr för kommunkoncernen.

Kommunkoncernens balansslutning uppgår per den 31 augusti till 38,1 miljarder kronor, för 2016 uppgick den till 35,1 miljarder kronor, en ökning med 8,6 %. Kommunkoncernens soliditet uppgår den 31 augusti till 28,6 %, per den 31 augusti 2016 uppgick den till 29,1 %.

Sammanfattning kommunen

Kommunens omsättning beräknas till 9,7 miljarder kronor för år 2017.

Kommunens resultat för perioden januari-augusti 2017 uppgår till 139 mnkr.

Resultatet för helår 2017 prognostiseras till plus 112 mnkr, eller 1,1 procent av verksamhetens bruttokostnader. Årets resultat är 181 mnkr bättre än budget.

Fördelning av 2017 års budgetavvikelse	Prognos	Prognos
Belopp mnkr	augusti	april
Nämndernas budgetavvikelse exkl exploatering	-3	-10
Exploateringsverksamheten	9	7
Resurs- och reservmedel, intern ränta	130	104
Pensionsenheten exkl finans	-2	0
Skatteintäkter, generella statsbidrag	66	54
Finansnetto	-19	-22
Budgetavvikelse*	181	133
Årets resultat	112	79
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	111	79

*Budgeten är negativ (-69 mnkr) till följd av ianspråktaganden av markeringar.

Nämnderna prognostiserar ett underskott om 3 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 0,04 % av deras samlade budget. I tabellen nedan redovisas de olika nämndernas prognostiserade budgetavvikelser för helår 2017 vid respektive uppföljningstillfälle.

Prognostiserade budgetavvikelser för helår 2017

Belopp mnkr	Prognos	Prognos
	augusti	april
Barn- och ungdomsnämnden	-23,3	-15,9
Omsorgsnämnden	-13,0	-13,0
Bildningsnämnden	-7,2	-12,0
Utförarnämnden	1,0	-4,4
Äldrenämnden	0,0	-2,0
Kultur- och fritidsnämnden	0,5	0,0
Bygg- och miljönämnden	3,0	1,5
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	6,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	6,3	5,7
Kommunstyrelsen	8,6	8,2
Socialnämnden	12,2	22,0
Övriga nämnder och styrelser	2,6	0,2
Delsumma nämndernas verksamheter	-3,3	-9,7

Det samlade överskottet för resurs- och reservmedel jämfört med budget prognostiseras till 130 mnkr. Av överskottet avser 30 mnkr nystartad verksamhet som försenats och 82 mnkr avser överskott för reserv för pris, lön och demografi. År 2017 är andra året i tvåårsbudgetperioden därför är reserverna för pris och lön samt för demografi större då de ska klara förändringar jämfört med budgeten under både 2016 och 2017. För 2017 uppgår reserven för demografi till 73 mnkr och endast 13 mnkr beräknas fördelas till nämnderna. Kommunstyrelsen beslutade den 20 december 2016 att 20 mnkr av resursmedel ska reserveras för att likvidmässigt finansiera ianspråktagande av markeringar därför redovisas motsvarande överskott

Nettoinvesteringarna prognostiseras till 292 mnkr för 2017 och överstiger därmed avskrivningarna med 117 mnkr. För en hållbar ekonomi bör kommunens resultat vara så stort att mellanskillnaden kan finansieras med resultatet.

Linköpings kommun har 9 219 anställda med månadslön. Det är en ökning med 649 personer jämfört med den 31 augusti 2016. Personalökningen förklaras bland annat med volymökningar inom grund- och förskola samt verksamhetsövergångar inom Leanlink. Den totala sjukfrånvaron är 5,6 %, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med samma period föregående år. För åldersgruppen t o m 29 år har sjukfrånvaron ökat med 0,6 procentenheter. Det är fortsatt ett problematiskt rekryteringsläge, i medeltal har organisationen 158 befattningar vakanta i veckan.

Linköping har haft en förhållandevis bra folkökning under det första halvåret 2017. Ökningstakten är visserligen 76 personer lägre än året före, men ändå den näst högsta nivån sedan sekelskiftet. Under det senaste året har Linköping haft den åttonde högsta befolkningsökningen i landet.

Den totala arbetslösheten har ökat något i Linköpings kommun under 2017. Mellan augusti 2016 och augusti 2017 ökade arbetslösheten inklusive personer i program med aktivitetsstöd med 55 personer. Det är dock den näst lägsta nivån sedan 2009 och jämfört med augusti 2012 var det 1 916 färre arbetslösa 2017 än fem år tidigare. Arbetslösheten har fortsatt att minska kraftigt för ungdomar. Arbetslösheten för utrikes födda har ökat kraftigt under det senaste året. Mellan augusti 2016 och augusti 2017 ökade antalet arbetslösa som är födda utomlands med 299 personer. Det innebär 2017 att 57 procent av dem som är arbetslösa är födda i ett annat land än Sverige.

Inte sedan miljonprogrammets dagar för drygt 40 år sedan har så många bostäder påbörjats i Linköpings kommun som under 2017. Antalet påbörjade bostäder under årets åtta första månader 2017 var 542 fler än under motsvarande period 2016. Under årets åtta första månader påbörjades 1 477 bostäder i Linköping fördelade på 170 småhus och 1 307 flerbostadshus.

Kommunstyrelsens observandum

I delårsrapporten redovisas avvikelser och osäkerheter i prognosen som är viktiga för kommunstyrelsen att följa:

- Personal- och kompetensförsörjningen
- Barn- och ungdomsnämndens prognostiserade underskott uppgår till 23 mnkr. Det negativa resultatet beror främst på ett underskott när det gäller lokaler om 24 mnkr som stor del avser förskolan. Ett underskott finns även inom särskola. Nämndens kostnader för lokaler och särskola kommer för 2018 att hanteras inom nämndens budgetram.
- Omsorgsnämndens underskott beräknas till 13 mnkr vilket motsvarar 1,3 % av budgeten. Nämnden föreslås få medgivande att redovisa underskott med 13 mnkr samt att de inte behöver redovisa någon åtgärdsplan då nämndens budgetram för 2018 utökats och därefter beräknas vara i balans.
- Bildningsnämndens underskott prognostiseras till 7 mnkr. Underskottet avser till största delen de kommunala enheterna. Birgittaskolans helårsprognos beräknas bli minus 3 mnkr och beror på färre elever än budgeterat. Åtgärder vidtas för att minska underskottet, men med bakgrund av att Skolinspektionen identifierade brister i den regelbundna tillsynen, är det svårt att göra större besparingar inom gymnasieverksamheten. Helårsprognosen för Anders Ljungstedts gymnasium beräknas bli minus 4 mnkr. Underskottet beror främst på betydligt färre elever än förväntat på språkintröskning. Anders Ljungstedts gymnasium arbetar under hösten med att anpassa organisationen så att enheten har en budget i balans till 2018.
- Socialnämndens överskott beräknas till 12 mnkr, av överskottet avser 10 mnkr ekonomiskt bistånd och 2 mnkr HVB unga och vuxna. Färre hushåll har utbetalt bistånd jämfört med föregående år bedömningen är att kostnaderna kommer att stiga något under hösten då antal ärenden kommer att öka successivt eftersom fler personer avslutas i etableringen hos arbetsförmedlingen. Trenden under året visar fortsatt ett minskat antal placeringar både vad gäller HVB vuxna och unga, men läget är fortfarande osäkert kring hur det kommer att se ut med placeringar resten av året.

KOMMUNFULLMÄKTIGES ÖVERGRIPANDE MÅL

Enligt kommunallagen skall kommuner ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning och för ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Men det finns ingen enkel definition eller något mätvärde som kan användas för att mäta om kommunen har levt upp till lagens krav. Enligt kommunallagen ska därför varje kommun själv ange de mål och riktlinjer som anses vara av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige har beslutat om övergripande mål som leder till god ekonomisk hushållning (KF den 28 april 2015).

Kommunfullmäktiges övergripande mål

1. I Linköping ska fler människor nå egen försörjning
 2. En kommun med ett växande näringsliv
 3. En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor
 4. En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv
 5. En ekologiskt hållbar kommun
 6. Fler bostäder för en växande kommun
 7. En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet
 8. En kreativ kommun
 9. En kommun med bra arbetsvillkor
 10. En ekonomiskt hållbar kommun
 11. En kommun som är en stark röst regionalt, nationellt och internationellt
-

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning - nämndernas mål

Samtliga nämnder har i sina budgetar redovisat nämndens viktigaste mål för 2016-2017 med plan för 2018-2019. Målen visar hur nämnden kommer att bidra till att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Respektive nämnd har även i budgeten även redovisat vilka mål fullmäktiges övergripande mål som de kommer att arbeta med under budgetperioden.

I nämndernas delårsrapporter, som är en separat rapport, redovisar varje nämnd en uppföljning av nämndens viktigaste mål. Samtliga mål följs upp i en bilaga som stannar i nämnden. Under rubriken "Kommunens nämnder och styrelser" nedan redovisas en sammanfattning av nämndernas delårsrapporter inkl en sammanfattning av deras uppföljning av nämndens viktigaste mål för att bidra till att fullmäktiges övergripande mål uppnås. I nämndernas delårsrapporter finns en utförligare måluppföljning.

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning – finansiellt mål

Finansiellt mål för god ekonomisk hushållning - En ekonomiskt hållbar kommun

Linköpings kommun ska präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som i stunder av finansiell oro och ska ha god ordning på ekonomin. Det skapar handlingsutrymme på både kort och lång sikt. Kommunkoncernen ska ha en långsiktig tillväxt i balans. Framtida kommuninvånare ska tillförsäkras en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet, service och anläggningar. Verksamheter inom kommunkoncernen och externa utförare ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

Indikatorer

1. Kommunkoncernens soliditet ska inte vara lägre än 18 procent och inte minska fler än två år i rad.
Kommunkoncernens soliditet per den 31 augusti uppgår till 28,6 % vilket är en liten minskning jämfört med 2016. Soliditetens utveckling är svår att bedöma utifrån små förändringar per den 31 augusti, bedömningen per den 31 december är säkrare.
2. Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 50 procent och inte minska fler än två år i rad.
Kommunens soliditet per den 31 augusti uppgår till 60,6 % vilket är en minskning jämfört med den 31 augusti 2016 då den uppgick till 62,5 %. Soliditeten per den 31 augusti 2016 var högre än den 31 augusti 2015. Soliditetens utveckling är svår att bedöma utifrån små förändringar per den 31 augusti, bedömningen per den 31 december är säkrare
3. Bolagen inom Stadshuskoncernen ska generera resultat som möjliggör koncernbidrag eller utdelning till moderbolaget för att täcka moderbolagets kostnader och utdelning.
Utifrån bolagens prognoser i deras delårsrapporter bedöms att indikatorn kommer att uppfyllas för 2017.
4. Bolagen inom Stadshuskoncernen ska klara att finansiera investeringar utan aktieägartillskott.
Utifrån bolagens prognoser i deras delårsrapporter bedöms bolagen klara investeringarna utan aktieägartillskott för 2017.
5. Kommunen ska endast lånefinansiera stora och långsiktiga investeringar.*
Kommunen har inga långfristiga lån.
6. Kommunens resultat inklusive reavinst/-förluster och med pensionerna redovisade enligt fullkostnadsmodellen ska under en tvåårsbudgetperiod vara så stort att investeringar som inte är stora och långsiktiga* kan egenfinansieras.
Det prognostiserade resultatet för 2017 uppgår till 112 mnkr vilket nästan motsvarar de 117 mnkr som investeringarna i prognosen överstiger avskrivningarna med. Sammantaget för tvåårsperioden 2016-2017 saknas 23 mnkr för att finansiera investeringarna.
7. Kommunens likviditet ska under en tremånadsperiod i genomsnitt inte understiga beloppet som motsvarar en månads utbetalning av löner exklusive arbetsgivaravgifter vilket för 2017 uppgår till cirka 260 mnkr.
Den genomsnittliga likviditeten juni-aug (mätt per sista kalenderdag i månaden) uppgick till 198 mnkr, exklusive checkkrediter och finansiella placeringar. Likviditeten uppgick till 286 mnkr den 31 augusti. Kommunen får betala en avgift när placeringen på bankkontot överstiger 100 mnkr. Kommunens förmåga att fullfölja betalningsförpliktelser som löner hyror och övriga fakturor beror dels av hur mycket bankkontolikviditet som finns att tillgå vid respektive betalningstillfälle samt vilka övriga likviditetsfaciliteter som finns att tillgå. Kommunens betalningsberedskap är fortsatt god och det beror främst på kommunens checkkrediter om 550 mnkr. Den dagliga likviditeten varierar stort.

Den samlade bedömningen är att kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning är uppfyllt.

* Med stora och långsiktiga investeringar avses investeringar och investeringsbidrag som överstiger 30 mnkr och har en livslängd på minst 20 år.

BEFOLKNING, BOSTÄDER OCH ARBETSMARKNAD

Befolkning

Linköping har haft en förhållandevis bra folkökning under det första halvåret 2017. Ökningstakten är visserligen 76 personer lägre än året före, men ändå den näst högsta nivån sedan sekelskiftet. Säsongsvariationen i studentstäder som Linköping medför en omfattande utflyttning från kommunen under försommaren, och generellt är folkökningen under det första halvåret därför inte representativ för helåret.

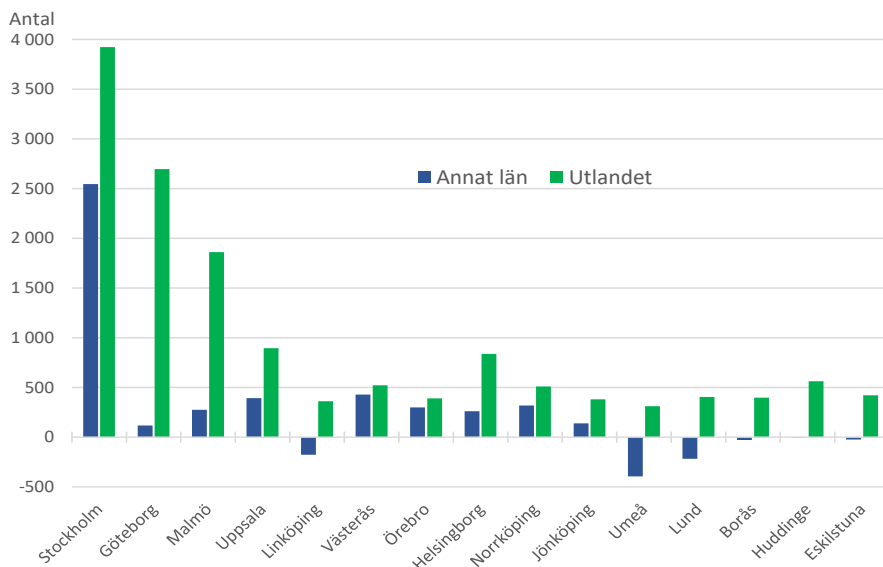
Folkmängd i Sveriges 15 största kommuner 2017-06-30

	Folkmängd 170630	Förändring		Födelse överskott	Flyttningsnetto 2017		
		161231-170630	160630-170630		Eget län	Övr. Sverige	Utlandet
Stockholm	942 370	6 751	14 248	3 460	-3 265	2 546	3 925
Göteborg	559 872	3 232	8 423	1 606	-1 412	119	2 697
Malmö	331 201	2 707	6 293	1 145	-619	276	1 861
Uppsala	216 542	1 983	5 131	517	132	392	895
Linköping	156 338	521	2 775	266	33	-176	361
Västerås	148 880	1 460	2 917	205	272	428	522
Örebro	148 077	1 446	3 142	323	403	300	391
Helsingborg	142 121	1 574	3 209	208	241	261	838
Norrköping	140 338	975	2 353	169	-88	320	510
Jönköping	136 177	880	2 408	223	114	140	382
Umeå	123 382	490	2 350	318	237	-394	311
Lund	119 054	512	2 171	185	130	-216	406
Borås	110 481	601	1 427	131	58	-29	399
Huddinge	108 638	1 100	2 538	293	203	-4	562
Eskilstuna	104 272	588	1 458	80	66	-23	423

Under det första halvåret 2017 ökade folkmängden i 222 av landets 290 kommuner. 24 kommuner ökade sin folkmängd mer än Linköping under det första halvåret 2017. Ökningstakten är störst i de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö. Det är också dessa kommuner som redovisar störst födelseöverskott. Födelseöverskottet var positivt i 128 kommuner under det första halvåret 2017. När det gäller omflyttning inom det egna länet redovisar däremot såväl Stockholm, Göteborg och Malmö tydliga minussiffror också under 2017. I stället är det, bland de större kommunerna, Örebro, Västerås, Helsingborg och Umeå som det visas tydliga överskott för denna flyttning. Negativ flyttning gentemot kommuner i andra län visas i första hand för studentkommuner, som Umeå, Lund och Linköping. Vid sidan om de tre storstadskommunerna är det Uppsala, Helsingborg och Huddinge som har störst flyttningsöverskott i förhållande till andra länder.

Jämfört med halvårsskiftet 2016 har folkmängden ökat med 2 775 personer i Linköping fram till motsvarande tidpunkt 2017. Det är en tillväxttakt som är 1 094 personer högre än mellan halvårsskiftena 2015 och 2016. Vid sidan av de tre största städerna i riket är det främst Uppsala, Helsingborg och Örebro som har haft en hög tillväxttakt under det senaste året. Folkmängden ökade i 270 av landets kommuner mellan halvårsskiftena 2016 och 2017. Under det senaste året har Linköping haft den åttonde högsta befolkningsökningen i landet.

Flyttningsnetto mot andra län och andra länder under det första halvåret 2017

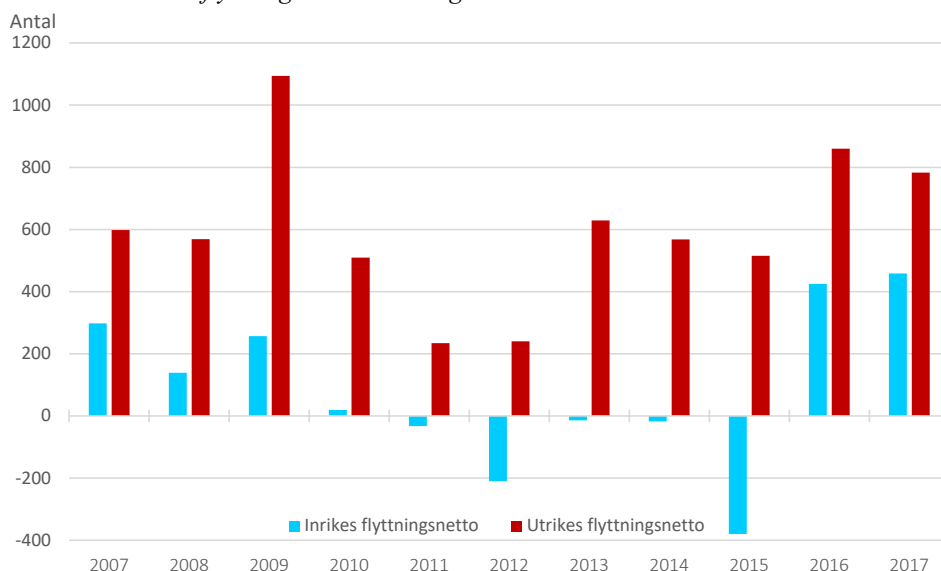

Betydelsen av flyttning från andra länder framgår tydligt i ovanstående diagram. Samtliga kommuner med minst 100 000 invånare har betydande flyttningsöverskott från andra länder. Avseende nettoflyttning till andra län sticker studentorter som Linköping, Umeå och Lund ut med stora negativa flyttningsnetton under första halvåret 2017.

Befolkningsutveckling under det första och andra tertialet 2017

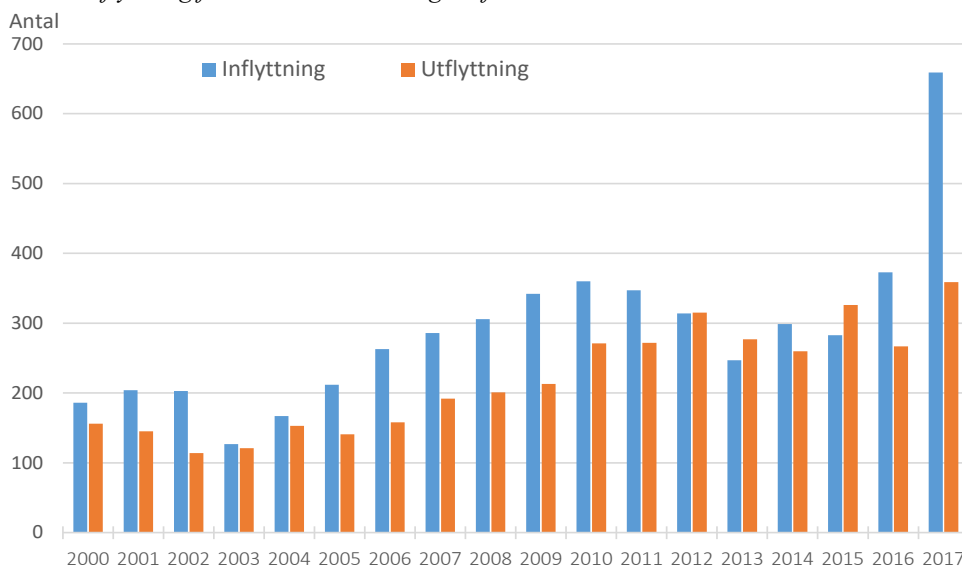
Fram till slutet av augusti hade folkmängden ökat med 1 649 personer under året i kommunen. Både ett stort flyttningsnetto och ett stort födelseöverskott bidrar till den stora ökningen av befolkningen. Under årets 35 första veckor föddes 1 264 barn i Linköpings kommun medan 856 personer avled. Det innebär med andra ord ett födelseöverskott på 408 personer. Det innebär också att födelseöverskottet är något lägre 2017 än vad det har varit under de sex närmast föregående åren. Det är en kombination av färre födda och fler döda som tillsammans ligger bakom denna något lägre nivå.

Inrikes och utrikes flyttningsnetto t o m augusti 2007–2017

Under januari-augusti hade Linköping ett positivt flyttningsnetto både gentemot andra kommuner i landet och andra länder. Flyttningsmönstret under 2017 påminner mycket om 2016 och för andra året i rad redovisas ett positivt flyttningsnetto både inom och utom landet. Flyttningsnettot mot andra länder uppgick till 783 personer, vilket var 77 färre än närmast föregående år. Näst efter 2009 och 2016 är detta det tredje största utrikes flyttningsnettot som har redovisats under det senaste decenniet. Flyttningsnettot i förhållande till andra kommuner uppgick till 458 personer, vilket är det största netto som redovisats under det senaste decenniet för de två första tertialen.

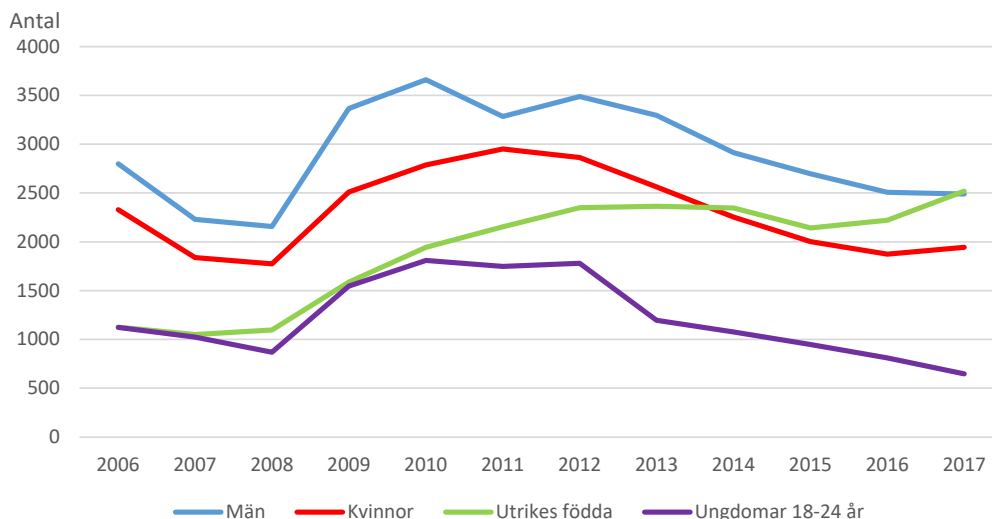
Inrikes omflyttning för utländska medborgare första halvåret 2000–2017

En bidragande orsak till årets stora inrikes flyttningsöverskottet för Linköping är att omflyttningen av utländska medborgare är mycket stor för tillfället. Årets nivå när det gäller inflyttningen av utländska medborgare är väsentligt högre än vad det har varit någon gång tidigare. Även utflyttningen av denna grupp har ökat en del, men sammantaget är den inrikes nettoflyttningen för utländska medborgare nästan tre gånger så hög som under något tidigare år efter sekelskiftet. Att det är så omfattande omflyttning för denna grupp för tillfället hör ihop med den omfattande flyktingmottagningen i landet under senare delen av 2015.

Arbetsmarknad

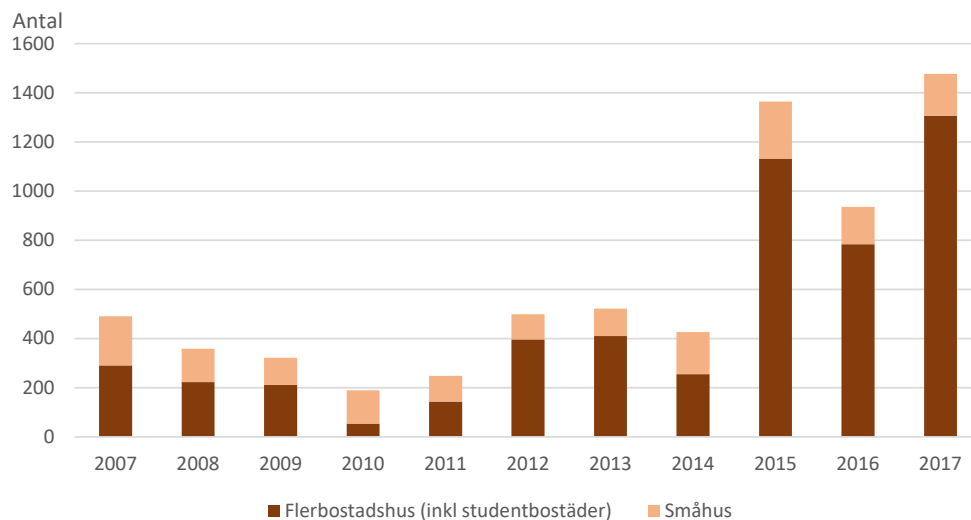
Antal arbetslösa och i program med aktivitetsstöd augusti 2006 – augusti 2017

Den totala arbetslösheten har ökat något i Linköpings kommun under 2017. Mellan augusti 2016 och augusti 2017 ökade arbetslösheten inklusive personer i program med aktivitetsstöd med 55 personer. Det är dock den näst lägsta nivån sedan 2009 och jämfört med augusti 2012 var det 1 916 färre arbetslösa 2017 än fem år tidigare. Arbetslösheten har dock fortsatt att minska kraftigt för ungdomar. Inte någon gång under det senaste decenniet har ungdomsarbetslösheten varit lägre än 2017 och under det senaste året har antalet arbetslösa ungdomar minskat med 162 personer. Arbetslösheten för utrikes födda har ökat kraftigt under det senaste året. Mellan augusti 2016 och augusti 2017 ökade antalet arbetslösa som är födda utomlands med 299 personer. Det innebär 2017 att 57 procent av dem som är arbetslösa är födda i ett annat land än Sverige. För tio år sedan var motsvarande andel 26 procent. Även andelen utrikes födda som är arbetslösa har ökat under det senaste året, från 11,9 till 12,6 procent av den utrikes födda befolkningen i åldern 16-64 år. 2012 var dock en ännu högre andel av den utrikes födda befolkningen arbetslös, då motsvarande andel vid den tidpunkten uppgick till 14,1 procent av den utrikes födda befolkningen. För hela befolkningen i åldern 16-64 år har andelen arbetslösa, inklusive program med aktivitetsstöd, minskat något från 4,5 till 4,4 procent mellan augusti 2016 och augusti 2017.

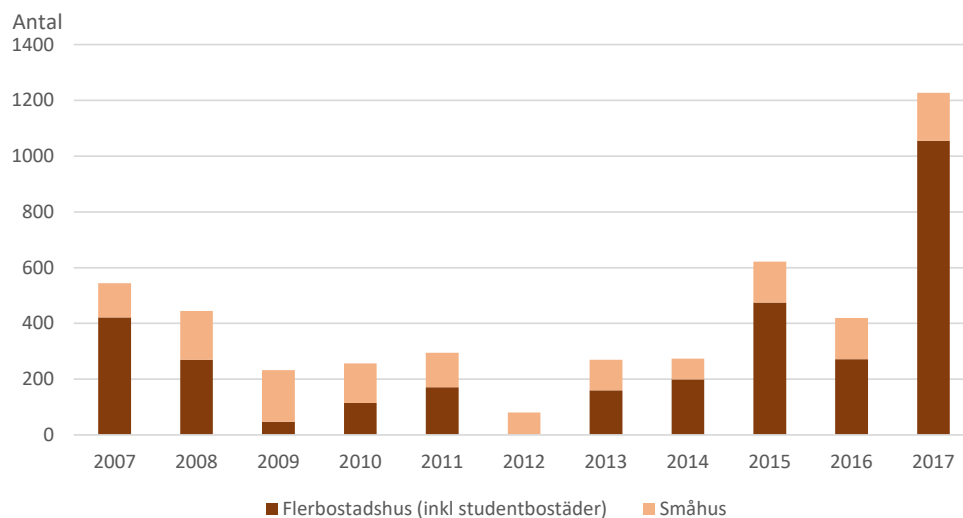
Bostäder

Antal påbörjade bostäder under perioden januari till augusti 2007 – augusti 2017

Inte sedan miljonprogrammets dagar för drygt 40 år sedan har så många bostäder påbörjats i Linköpings kommun som under 2017. Antalet påbörjade bostäder under årets åtta första månader 2017 var 542 fler än under motsvarande period 2016, och t o m 112 fler än under 2015, då den tidigare rekordnoteringen efter sekelskiftet noterades. Under årets åtta första månader påbörjades 1 477 bostäder i Linköping fördelade på 170 småhus och 1 307 flerbostadshus.

Antal färdigställda bostäder under perioden januari till augusti 2007 – augusti 2017

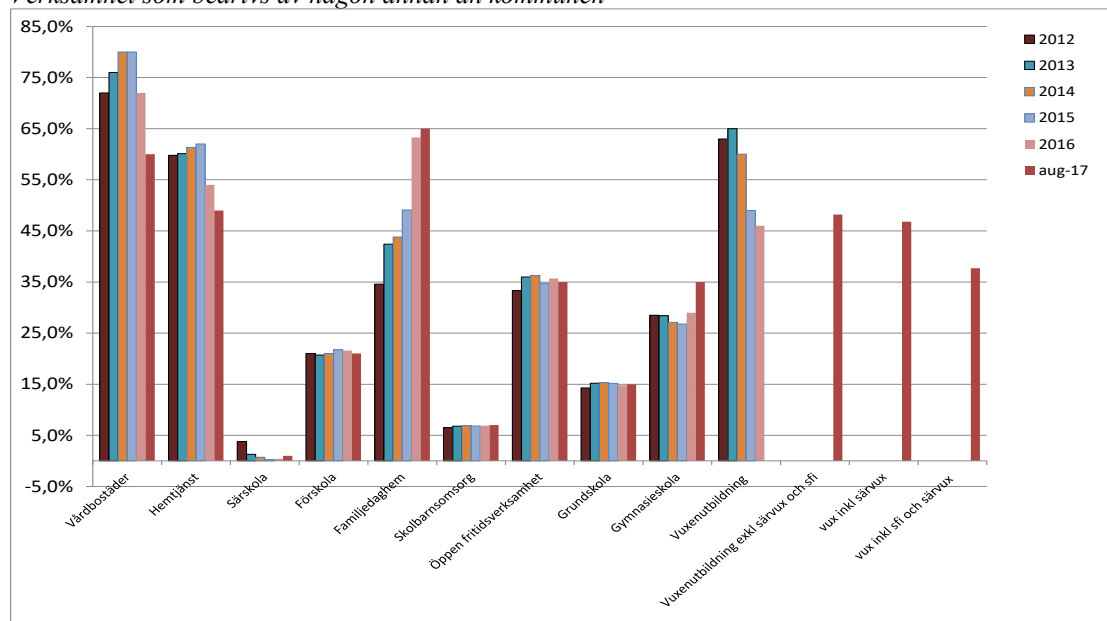

Antalet färdigställda bostäder t.o.m. augusti 2017 uppgår preliminärt till 1 227 lägenheter. Det är 808 fler än närmast föregående år och mer än dubbelt så många som under något annat år under det senaste decenniet. 86 procent av de färdigställda bostäderna finns i flerbostadshus.

PROGRAM FÖR UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET SOM UTFÖRS AV KOMMUNALA OCH PRIVATA UTFÖRARE

Kommunen har enligt lag skyldighet att tillhandahålla viss verksamhet och service till kommunmedborgarna. Men det innebär inte att kommunen själv är skyldig att utföra verksamheten. Verksamhet kan utföras av kommunen, av kommunala bolag eller av olika privata utförare. I Linköpings kommun utförs viss verksamheten av privata utförare. I diagrammet nedan redovisas hur stor andel av ett antal olika verksamheter som bedrivs av någon annan än en kommunal utförare.

Verksamhet som bedrivs av någon annan än kommunen

Utifrån fullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare ska nämnderna utarbeta en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp (KF 2016-02-16 § 18). Uppföljningar av verksamhet genomförs för att säkra att avtalad kvalitetsnivå uppnås och att verksamheten bedrivs inom gällande regelverk. I samband med delårsrapporten har uppföljning skett av nämndernas arbete med program för uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare.

Nämnder, som genom avtal överlämnat vården av en kommunal angelägenhet till en kommunal eller privat utförare, har avrapporterat hur uppföljningen av avtal och verksamhet genomförts i ordinarie delårsrapport. Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsuppföljningsplan anger vilka verksamheter, såväl nämndens egna som privata utförare, som följs upp.

Omsorgs- och äldrenämnden har upprättat en kvalitetsuppföljningsplan för 2017 som verkställs av omsorgs- och äldreförvaltningen. Av planen framgår vilka fokusområden som uppföljningsarbetet har, hur många verksamheter som följs upp och vilka former av uppföljning som tillämpas. Utöver detta sker uppföljning av Medicinskt ansvarig sjuksköterskor (MAS) och medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR). Omsorgs- och äldrenämndens politiker följer därtill upp verksamheten i olika fora. Bildningsnämnden har en modell för systematiskt kvalitetsarbete som ingår i de avtal bildningsnämnden sluter med privata utförare. Barn- och ungdomsnämnden genomför årligen en kvalitetsnämnd. Vid dessa tillfällen ges nämndens ledamöter möjlighet att träffa representanter från verksamheten kring kvalitetsfrågor. Verksamheten genomför insynsbesök i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem samt inom ungdoms- och fritidsverksamheten. Insynsbesök görs regelbundet även i de fristående verksamheterna för att stärka likvärdigheten och som en del av det systematiska kvalitetsarbetet på såväl huvudmannanivå som verksamhetsnivå. Samhällsbyggnadsnämnden har en formaliserad struktur som kontrollen av upphandlade tjänsteupdrag utgår från. Uppföljningsansvaret säkerställs genom dels förvaltningens kontrollant som utövar tillsyn på nämndens beställda verksamhet inom arbeten på kommunal mark och dels genom att förvaltningen upphandlat kontroll av markskötselområden, asfaltsarbeten och gröna ytor för arbetet med detaljplaner, stadsmiljö samt drift- och underhåll.

Resultat från uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare redovisas och återkopplas till nämnderna i dels särskilda rapporter och dels som en del i den ordinarie uppföljningen. Av nämndernas redovisning till kommunstyrelsen framgår bland annat att Äldreombudsmannen har mottagit fler ärenden i år jämfört med föregående år. Hälften av ärendena är stöd- och vägledningssamtal och hälften rör synpunkter/klagomål. Kultur- och fritidsnämndens uppföljning visar att verksamhetsuppföljningsplanen behöver kvalitetssäkras, revideras och följas upp kontinuerligt som ett led i förbättringsarbetet. Nämnden behöver även förbättra allmänhetens möjlighet till insyn i befintliga verksamheter.

KOMMUNENS VERKSAMHET

Jämförelser med andra kommuner

För vissa kommunala verksamheter varierar kostnaden väsentligt utifrån strukturella olikheter. Sådana olikheter är exempelvis åldersstrukturen, invånarnas sociala bakgrund, elevernas programval i gymnasieskolan med mera.

Vid beräkning av kostnadsutjämningen som ska utjämna för strukturella kostnadsskillnader mellan Sveriges kommuner beräknas kommunvisa referenskostnader för vissa verksamheter. Referenskostnaden är den beräknade teoretiska kostnaden som motiveras av kommunens struktur. Den kan också beskrivas som den kostnad som kommunen skulle ha haft om man bedrev verksamheten till en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämningsystemet.

Vid kostnadsjämförelser mellan kommuner är det lämpligt att jämföra avvikelse mellan kommunens verkliga kostnad och den beräknade referenskostnaden för verksamheten. Referenskostnad beräknas för verksamheterna förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt LSS. En negativ avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än vad strukturen motiverar.

Linköping ingår i ett nätverk för jämförelse med Eskilstuna, Jönköping, Norrköping, Uppsala, Västerås och Örebro. Därutöver redovisas jämförelser med ytterligare tre kommuner i tabellen nedan. Linköping avviker mest när det gäller äldreomsorg där kostnadsnivån är 17,9 procent lägre än vad strukturen motiverar. För fritidshem, grundskola och individ- och familjeomsorg har Linköping istället högre kostnader än vad strukturen motiverar.

Avvikelse mot referenskostnad år 2016

Avvikelse mot referenskostnad (%)	Eskilstuna	Helsingborg	Jönköping	Linköping	Lund	Norrköping	Umeå	Uppsala	Västerås	Örebro
Fritidshem	-41,7	-26,4	10,2	16,6	22,3	-22,0	30,4	-24,5	-19,3	-20,4
Förskola	5,0	-0,7	8,6	0,1	12,0	-2,7	9,8	-6,4	-4,7	-1,2
Grundskola	-8,1	-4,2	-3,8	6,9	9,7	-5,2	-2,4	-7,2	-12,0	3,7
Gymnasieskola	-2,9	-5,2	-3,4	-1,7	-17,1	-13,7	14,8	12,2	2,0	-7,9
Individ- och familjeomsorg	15,5	-4,3	7,2	10,0	-4,2	11,2	10,8	2,5	10,0	11,4
LSS	-2,9	-3,2	1,6	-7,9	1,8	-1,7	-2,0	2,1	-4,2	-1,6
Äldreomsorg	1,0	-22,0	2,6	-17,9	10,2	-1,0	12,7	5,5	-4,6	12,0
Totalt (exkl. LSS)	-1,0	-9,5	2,0	-0,9	6,7	-2,9	8,4	-1,6	-4,9	1,5

I nämndernas delårsrapporter redovisas jämförelser med andra kommuner av respektive nämnds verksamhet samt verksamhetsmått inklusive analyser. Jämförelser och verksamhetsmått redovisas och analyseras uppdelat på kön där det är relevant och möjligt.

Kommunens nämnder och styrelser

Politiskt tillsatta nämnder och styrelser ansvarar för den löpande verksamheten och fattar beslut i tillhörande frågor.

Nämnderna bekräftar genom budgeten sitt åtagande gentemot kommunfullmäktige. Det sker genom att nämnderna inom den angivna ekonomiska ramen åtar sig att uppfylla de kommunövergripande mål som berör verksamheten.

Nämnderna ansvarar också för att

- målen följs upp och utfallet rapporteras i enlighet med fastställda rutiner och tidplaner
- genomföra intern kontroll som stöd för en effektiv verksamhet
- mätning och redovisning av resultat och effekter av genomförd verksamhet görs i enlighet med de krav som olika statliga myndigheter har
- kostnads- och kvalitetsjämförelser görs med andra organisationer

Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar som inte avser demografi, prisökningar eller av kommunstyrelsen godkända löneökningar inom ram. Vid behov ska nämnden justera verksamhetsplan och internbudget så att verksamheten kan bedrivas inom fastställd ram.

Samtliga nämnder ska löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt vidta erforderliga åtgärder vid avvikelser.

I nämndernas delårsrapporter, som är en separat rapport, redovisas utöver en uppföljning av nämndens viktigaste mål även arbetet med nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås, liksom arbetet med nämndens uppföljning enligt programmet för uppföljning och insyn, avvikelser gentemot lokalförsörjningsplanen samt verksamhetsmål och jämförelser med andra kommuner.

Nedan redovisas en sammanfattning av nämndernas delårsrapporter.

Kommunstyrelsen

Nämndens viktigaste mål

Kommunstyrelsen har beslutat om tre mål att särskilt fokusera på 2017. Dessa är "Kompetensförsörjning", "Hållbarhet o koldioxidneutralitet" och "Service, tillgänglighet o delaktighet". Bedömningen att vid årets slut kommer målen "Kompetensförsörjning" och "Hållbarhet o koldioxidneutralitet" att vara uppfyllda och "Service, tillgänglighet o delaktighet" delvist uppfyllt. Kommunstyrelsen har utöver dessa tre mål, ytterligare mål för sin specifika nämndverksamhet.

Kompetensförsörjning

Linköpings kommun har goda arbetsplatser, där varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Innovativt arbete ska främjas för att utveckla verksamheterna och stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Kommunens arbetsplatser ska kännetecknas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor, där medarbetare behandlas lika och ges lika möjligheter att utvecklas. I Linköpings kommun ska medarbetarna ha möjlighet att arbeta heltid eller önskad tjänstgöringsgrad.

Målet bedöms bli uppfyllt

Hållbarhet o koldioxidneutralitet

Kommunens klimatarbete ska styras av målet om koldioxidneutralitet år 2025.

Målet bedöms bli uppfyllt

Service, tillgänglighet o delaktighet

Kommuninvånarna ska uppleva att kontakten med Linköpings kommun ska präglas av högklassig service och tillgänglighet och vår kommunikation ska aktivt bidra till insyn, påverkan och dialog.

Målet bedöms delvis bli uppfyllt

- Anledningen till bedömningen är endast delvis uppfyllt är att av de 7 indikatorerna är endast tre som faktiskt är uppfyllda. Övriga är främst ännu inte mätta för 2017 och i ett fall inte uppfyllt.

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Arbetet med planering och förhandling kring Ostlänkens dragnings genom Linköping fortgår med såväl Sverigeförhandlingen och Trafikverket. En lokaliseringstudering för passagen genom Linköping ska genomföras av Trafikverket. Kommunstyrelsen bevakar att de överenskommelser som gjorts med Sverigeförhandlingen om ungefärlig stationslokalisering, möjligheter till bostadsbyggande och fortsatt stadsutveckling beaktas i det kommande arbetet. Under perioden har överenskommelsen med Sverigeförhandlingen förtydligats och överförts i faktiska avtalsförslag.

Samråd har genomförts för Fördjupad översiktsplan för Mjärdevi och Västra Valla, Trafikplan för Linköpings innerstad samt Miljö- och riskfaktorer. Utställning pågår för Arkitekturprogram. Vision för Ytterstadens utveckling har beslutats. Planerna bidrar till majoritetens övergripande mål om en kommun med växande näringsliv, en ekologiskt hållbar kommun, fler bostäder i en växande kommun och en sammanhållen kommun med framtids-tro och delaktighet. En vinnare har också utsetts i arkitektävlingen för Nya Kungsberget.

Kommunstyrelsens arbete med att Linköping ska vara en säker och trygg stad att både bo och vistas i fortsätter. Särskilt arbete har bedrivits i Berga inom ramen för försöksverksamheten med medborgardialog i komplexa samhällsfrågor (SKL projekt).

Kommunstyrelsen bidrar till målet om en ekologiskt hållbar kommun bland annat genom att genomföra Linköpingsinitiativet där tio företag verksamma i kommunen deltar i ett nätverk, med målet att tillsammans med kommunen arbeta för ett koldioxidneutralt Linköping. Kommunen driver också på utvecklingen mot en ekologiskt hållbar kommun genom att tydliggöra och ställa miljökrav i samband med upphandlingar och förhyrningar av verksamhetslokaler. Etableringen av samordnad varudistribution är ett viktigt bidrag till målet en ekologiskt hållbar kommun samt målet en kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor

Det långsiktiga arbetet med att utveckla arbetsgivarerbjudandet och säkra kompetensförsörjningen pågår, viktiga komponenter i detta är införande av rätt till önskad sysselsättningsgrad, försöksverksamhet med användning av alternativa kompetenser på socialförvaltningen och tydliggjorda krav och målsättningar kring arbetsmarknadsinsatser som ett led i personalförsörjningen.

Kommunstyrelsen har också bland annat fattat beslut eller förslagit Kommunfullmäktige att fatta beslut om att underteckna en deklaration om folkhälsa i Östergötland, antagit en ny VA-(vatten) policy för landsbygden, aktualitetsprövat handelspolicy för Linköpings kommun, antagit riktlinjer för ett hållbart arbetsmarknadsåtagande, antagit policys rörande våldbejakande extremism samt avhopparverksamhet. Vidare har Kommunstyrelsen fastställt en studentstrategi för kommunen.

Effekterna av medlemskapet i den ekonomiska föreningen Kommuninvest märks genom minskade lånekostnader hos bolagen jämfört med tidigare finansieringsalternativ, detta kommer att påverka kommunens finansiella intäkter positivt.

Äldrenämnden

Nämndens viktigaste mål

Äldrenämndens insatser skall bidra till att äldre personer känner sig trygga i sin vardag och får stöd och hjälp när behov uppstår.

Nämndens analys samt bedömning

- I slutet av augusti fanns det 5 personer som fått vänta längre tid än tre månader på att flytta in till särskilt boende. Samtliga hade dock erbjudits boende men valt att tacka nej till erbjudandet och istället kvarstå i kön. Kösituationen har förbättrats under året och antalet personer med betalningsansvar har minskat. I genomsnitt var det 2017-08-31 4,2 utskrivningsklara patienter på universitetssjukhuset jämfört med första halvåret då betalningsansvaret var i genomsnitt 6,2 patienter. De åtgärder äldrenämnden vidtagit är tillskapande av ett nytt korttidsboende på universitetssjukhuset samt ökning av korttidsplatser vid Vikingstads servicehus. Totalt har 18 nya korttidsplatser tillkommit.
- Omsorgskontoret arbetar fortsatt i samverkan med socialkontoret och de utförare som ansvarar för korttidsboende för att minska vårdtiderna på korttidsboendena. En minskning av genomsnittsvårdtiderna på korttidsboende innebär att platser friställs till fler personer.
- Ca 21 % av de som bjuds in till äldreombudsmannens träffar deltar. Genom marknadsföringsåtgärder har även en del närstående kommit.

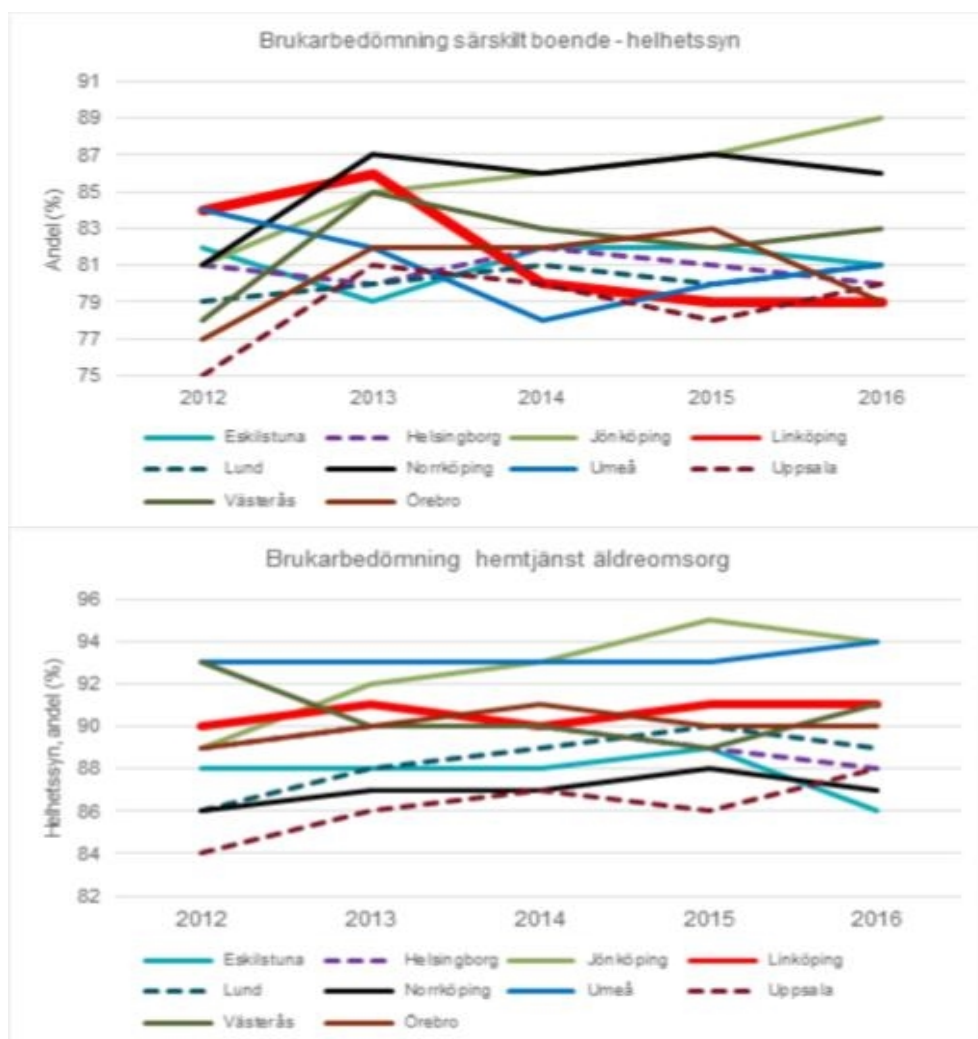
Målet är uppfyllt

Nämndens verksamhet skall präglas av kvalitet och utveckling

Nämndens analys samt bedömning

- För hemtjänsten har kommunen ett nöjdhetsstal som ligger något över riksgenomsnittet För särskilt boende ligger talen något under rikssnittet se diagram nedan. I stort ligger resultaten 2016 på samma nivå som 2015 bedömningen är att måttet är trubbigt och på aggregerade nivå svårt att nyttja för genomföra analys av måluppfyllelsen särskild uppföljning krävs för de enheter som har negativa resultat. För 2017 finns inga resultat redovisade.
- Kommunen har goda resultat för särskilt boende beträffande mat och måltider samt möjligheten att komma ut på promenad. Detta är områden som Äldrenämnden har ställt utökade krav på i förfrågningsunderlag.
- Flera utförare vittnar om svårigheter att rekrytera utbildad omsorgspersonal/undersköterskor till äldreomsorgen. De satsningar som gjorts beträffande rätt till heltid/önskad sysselsättningsgrad bedöms på sikt kunna underlätta rekrytering.

Målet är delvis uppnått

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Behovet av demensplatser har varit högt under hela året. Äldrenämnden har tagit beslut om att succesivt omvandla platser på Berga äldreboende till demensplatser samt ökat antal demensplatser vid Gröna Gården och vid Sandrinoparken. Målsättningen är att under 2017 öka antalet demensplatser med 50 st. I slutet av augusti fanns det 5 personer som väntat längre tid än tre månader på att flytta till demensboende. Alla hade erbjudits boende men valt att tacka nej. Jämfört med årets första månader ser behovet av demensplatser något bättre ut. Omsorgskontoret följer utvecklingen fortlöpande och succesiv omvandling till demensplatser kommer att ske i samband med avtalsförklaring.

Äldrenämnden fattade i slutet av 2016 beslut om sammanhållna servicehus och att omvandla en del servicehus till trygghetsbostäder.

Under årets första månader har betalningsansvaret för utskrivningsklara patienter varit högt. Omsorgskontoret har arbetat på flera olika sätt med att använda tillgängliga resurser på ett så effektivt sätt som möjligt så att äldre personer kan skrivas ut från sjukhuset och få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda. De vidtagna åtgärderna har inneburit att betalningsansvaret har minskat och har under sommaren legat på en relativt låg nivå

I en departementspromemoria om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre föreslås nya bestämmelser införas i socialtjänstlagen. Kommunerna föreslås få befogenhet att under vissa förutsättningar kunna bevilja äldre personer vissa insatser inom äldreomsorgen utan föregående biståndsprövning. Syftet är att förenkla möjligheten att få hjälp och skapa större utrymme för självbestämmande. Linköpings kommun har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget som helt går i linje med det utvecklingsarbete som kommunen bedrivit under många år.

Äldrenämnden har fastställt ett nytt förfrågningsunderlag och förtydligat kraven för att bli hemtjänstutförare inom valfrihetssystemet. En hemtjänstutförare har på egen begäran sagt upp sitt avtal och två nya utförare har godkänts.

Införandet av tids och insatsregistrering pågår. Antalet hemtjänsttimmar och brukare ligger något under budgeterad nivå.

Arbete med att prova ny teknik fortsätter, vid enheterna Vikingstad, Sandrinoparken och Gröna Gården pågår utvecklingsarbete bl. a att prova tillsyn på annat sätt genom kameror och sensorer. Omsorgskontoret arbetar tillsammans med SKL och andra kommuner för att följa rättsläget utifrån olika domar och det tillsynsarbete som Inspektionen för vård- och omsorg genomför.

Arbets sättet individens behov i centrum – IBIC är genomfört och kommer att bidra till att äldreomsorgen i högre grad kommer att utgå från individuella behov och att man ser den enskildes egna resurser och förmågor.

Omsorgsnämnden

Nämndens viktigaste mål

Medborgare i Linköpings kommun ska känna sig trygga med att stöd och hjälp finns att få när behov uppstår.

Nämndens bedömning

Målet är delvis uppnått

Flera verksamheter kan erbjuda rådgivning och stöd inom 10 dagar t ex Råd och Stöds mottagning samt Beroendemottagningen. Insats i form av boendestöd har inte alltid kunnat verkställas och kö till verksamheten har funnits under våren. I augusti finns 13 personer i kö.

Informationen om kommunens olika stödinsatser finns på kommunens hemsida och är väl utbyggd. Hemsidan revideras kontinuerligt. Det finns även skriftliga informationsbroschyrer.

En omfattande utbyggnad pågår av bostäder med särskild service som successivt ska möta behovet. Flera bostäder kommer att kunna färdigställas under perioden 2016 till 2019. Det finns flera orsaker till att planerad utbyggnad försenas. En vanlig orsak är överklagningar av detaljplaner och bygglov. För närvarande står 45 personer i kö och 28 personer har väntat mer än 6 månader. Utöver kön finns personer som intresseanmält och personer som önskar flytta till Linköping från enskilda vårdhem. Sammantaget finns idag kända behov av

bostäder med särskild service för ca 100 personer. Utbyggnadsplaneringen inom ram omfattar ca 90 bostäder. Det finns fn 14 lediga platser, varav flertalet har erbjudits till personer i kön. Det finns även en viss omsättning genom utflyttning eller att personer avlider. Sammantaget bedöms kända behov kunna tillgodoses av planerad utbyggnad inom ram.

Medborgare i Linköpings kommun ska känna sig nöjda med den hjälp och de insatser som de erhållit.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är delvis uppnått

En nöjdhetsundersökningarna har genomförts våren 2016 och visade mycket höga nöjdhetsindex i flertalet verksamheter inom socialpsykiatri och individ och familjeomsorg. Inom de flesta verksamheter var nöjdhetsindex över 80 inom socialpsykiatri och individ och familjeomsorg. Sammanställning av undersökningen med analyser har genomförts och redovisats för berörda utförare.

Omsorgsnämnden har sedan flera år regelbundna samråd med intresseorganisationerna, samt brukarråd inom socialpsykiatri där även representanter från Regionen medverkar. Även vid platsbesök följs verksamheten upp tillsammans med brukare, representanter från omsorgsnämnden och omsorgskontoret.

Kvalitets- och utvärderingskontoret har brukarfokus vid genomförda uppföljningar. Syftet med det uppföljningsarbetet är dels att följa upp verksamheten utifrån nuvarande avtal och dels att få underlag för verksamhetsutveckling. Bättre verksamhet ger förutsättning för nöjdare brukare. Under hösten 2015 genomfördes en undersökning riktad till anhöriga till personer som vistas på korttidsverksamhet inom LSS. Undersökningen gav en grund för en översyn av hur verksamheterna för barn och ungdomar ska organiseras. Arbetet med översynen pågår.

Sociala stödinsatser ska vara lättillgängliga och kunna erhållas genom olika serviceinsatser utan krav på biståndsbeslut.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är uppfyllt

Omsorgsnämnden har under året tagit initiativ till möte med representant från Socialdepartementet. En kartläggning av förekomsten av öppna sociala insatser utan föregående biståndsprövning har genomförts där mer än 50 % av landets kommuner svarat. Inom individ och familjeomsorg erbjuder 98 % av de svarande kommunerna socialtjänstinsatser utan biståndsbedömning. Inom äldreomsorgen är andelen 79 % och inom socialpsykiatri 67. I kommittédirektiv för nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen som beslutades i juni 2015 finns direktiv om att utreda möjligheten och lämna förslag som innebär att kommunerna kan besluta om omsorg och annan service för äldre på ett enklare och mer flexibelt sätt än idag där bibehållen rättssäkerhet är en förutsättning. Den 6 april beslutade regeringen om direktiv för översyn av socialtjänstlagen, (Dir. 2017:39). I direktiven skriver regeringen att utredaren skall ”se över möjligheten för kommuner att tillgängliggöra och erbjuda insatser på ett enklare sätt än idag och samtidigt säkerställa en socialtjänst som är jämlik, jämställd, likvärdig och rättssäker.” I en departementspromemoria om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre föreslås nya bestämmelser införas i socialtjänstlagen för att kunna förenkla möjligheten att få hjälp och skapa större utrymme för självbestämmande.

Omsorgsnämnden och socialnämnden arbetar gemensamt med att ta fram en plan för en ändamålsenlig och kostnadseffektiv individ- och familjeomsorg. Inom ramen för detta arbete genomfördes 3 workshops tillsammans med deltagare från både omsorgskontoret, socialkontoret och olika utförare i kommunen. Målsättningen är att individ- och familjeomsorg ska arbeta än mer förebyggande, flexibelt och samordnat. Arbetet har resulterat i att stödinsatser har flyttats ut till två pilotområden, Berga och Lambohov. Verksamheten kommer ha ett nära samarbete med medborgarkontoret i Berga. Arbetet är ett led i att undersöka möjligheten till en mer stadsdelslokaliserad socialtjänst samt utveckla modeller för socialt områdesarbete.

Metodutvecklingsprojektet Lotsen visar på betydelsen av att familjerna själva fick avgöra vilket stöd de ville ha från familjeombuden som arbetar på familjernas uppdrag.

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Nämndens utmaningar i form av att möta ett ökat behov av sociala insatser ställer krav på ekonomiska förutsättningar. Nämndens arbete under 2017 och inför budgetarbetet 2018, har därför handlat om att fokusera på basuppdraget och vad som krävs för att ha en långsiktighet i arbetet med en ekonomi i balans. Utmaningarna

inför budget 2017 handlade även om sammanhållen stad, där arbete har påbörjats, samt myndighetskrav och rättsliga processer.

I omsorgsnämndens lokalförsörjningsplan finns en utbyggnad av ett flertal boenden med särskild service. Flera av dessa är tyvärr försenade och köer finns. Personer som väntar på boende har dock andra insatser eller en extern placering i avvaktan på att utbyggnaden blir klar. Ett par boenden har försenats bland annat på grund av överklaganden och de rättsliga processerna som följer på det.

Antalet ensamkommande barn och ungdomar har under året successivt minskat och Migrationsverket har beslutat om ett nytt ersättningssystem. Ett flertal avtal med privata utförare om boende för ensamkommande barn har sagts upp och från den 1 juli ansvarar den kommunala utföraren Leanlink för boenden och stöd till flertalet ensamkommande barn och ungdomar. Leanlink har fått ett verksamhetsuppdrag som kräver stor flexibilitet för att kunna möta behovet av kontinuerlig omställning utifrån antalet ungdomar och behovet av personalstöd.

Linköpings kommun har under flera år erbjudit flera av socialtjänstens insatser utan föregående biståndsbeslut. Detta har ifrågasatts av Inspektionen för vård och omsorg och Kammarrätten har beslutat att både hemtjänst och boendestödande insatser skall föregås av biståndsbeslut. Linköpings kommun har på olika sätt påtalat för regeringen att lagstiftningen behöver ses över. Den 6 april beslutade regeringen om direktiv för översyn av socialtjänstlagen. I direktiven skriver regeringen att utredaren skall ”se över möjligheten för kommuner att tillgängliggöra och erbjuda insatser på ett enklare sätt än idag och samtidigt säkerställa en socialtjänst som är jämlik, jämställd, likvärdig och rättssäker.

En ökning av antalet timmar finns inom personlig assistans. Försäkringskassan har blivit alltmer restriktiv i sina bedömningar av personlig assistans. Det kan delvis förklara ökningen av antalet beslutade timmar i kommunen.

Socialnämnden

Nämndens viktigaste mål

Professionellt bemötande och god tillgänglighet

Nämndens analys samt bedömning

Beträffande professionellt bemötande blir man aldrig fullärd men där är **bedömningen att målet är uppnått**. Vad gäller tillgänglighet finns fortfarande kö till handläggning vilket gör att **bedömningen blir att målet är delvis uppnått**.

Barnperspektivet ska särskilt beaktas inom socialnämndens verksamhet

Nämndens analys samt bedömning

Barnperspektivet är prioriterat område inom all socialtjänst och följs upp på ett systematiskt sätt. Målet är uppnått.

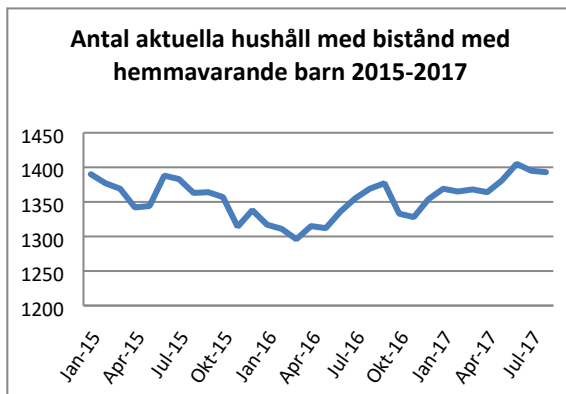
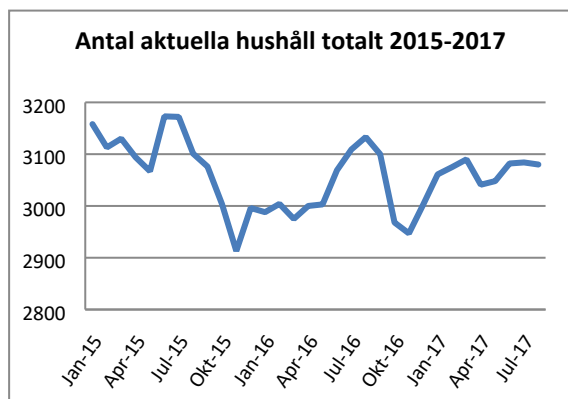
Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Linköpings kommun utvecklas och invånarantalet ökar och med det även individer som ansöker om stöd/bistånd enligt gällande socialtjänstlag samt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta. En konsekvens av ett ökat inflöde är att det blivit väntetider för handläggning både för barnärenden och ärenden som rör individer med funktionsnedsättningar samt inom äldreområdet. Förvaltningen har arbetat med åtgärdsplaner men på grund av det höga inflödet och ständig omsättning bland personalen så handläggs ärenden inte inom lagstadgad tid.

Barnärenden prioriteras enligt nämndens målsättning. Antal anmälningar om barn som far illa är fortsatt högt, skyddsbedömning görs omedelbart i alla inkomna anmälningar men familjer kan få vänta på att utredning startar. Mottagande av ensamkommande barn har minskat och inriktningen är nu att ge de som bor i kommunen bra förutsättningar för en god integration. Förutsättningar för planering och prognostisering försvåras av nya och ändrade nationella direktiv. Det är osäkert om kommunens kostnader kommer att kunna täckas av nya lägre schablonersättningar från Migrationsverket

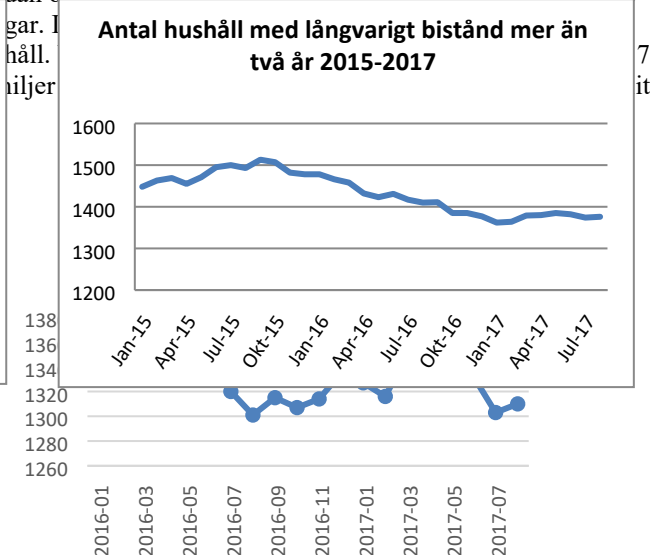
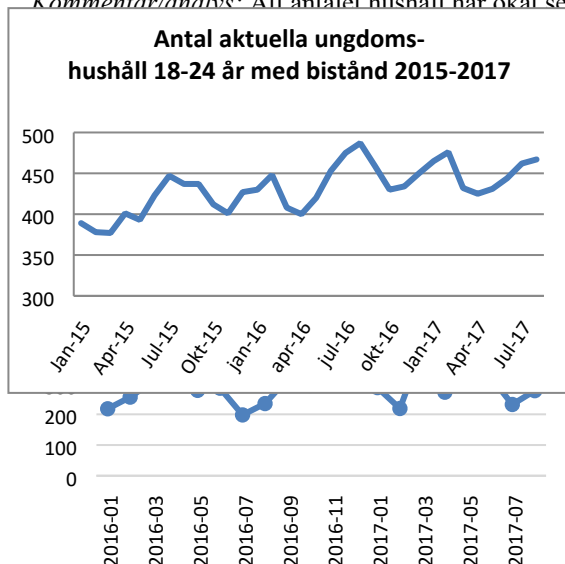
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd minskar och fortsatt arbete pågår med att minska antalet hushåll med långvarigt behov av bistånd, fokus är på barnfamiljer där ett systematiskt arbete pågår för att minst en vuxen i familjen ska ha sysselsättning. För att möta nyanlända på ett mer effektivt sätt så har en omorganisation skett som innebär att ett integrationsteam tar emot och handlägger dessa ärenden. Språk- och kulturkompetens har varit kriterier vid teamets sammansättning. För att ge adekvat stöd till nyanlända sker samverkan över förvaltningsgränserna och genom nära samverkan med fastighetsägare och arbetsförmedling.

Bostadsbristen är ett problemområde. Antal bostadsförfrågningar har ökat både av de som inte är aktuella för bosocial utredning likväl som av individer som ingår i nämndens målgrupper. Samarbetet med fastighetsägare har utvecklats positivt och ett ökat antal brukarna har fått överta kontrakt efter att ha bott i kommunens andrahandslägenheter. Det vråkningsförebyggande arbetet är en framgångsfaktor för att minska antalet avhysningar.

Källa: Nämndstatistik Treserva/LinQ

Kommentar/analys: Att antalet hushåll har ökat sedan oktober 2016 kan förklaras med att Linköningarna har tagit

Källa Treserva/LinQ rapport 11 Aktualiseringar. Urval : Aktualiseringstyp: Anmälan/ Annat sätt 0-17, anmälan/annat sätt 18-19, Se endast nyinkomna

Källa Treserva/LinQ, rapport 21 antal aktuella ärenden, Urval: Ärendetyp: IFO barn/Vuxen, IFO Vuxen, Ålder 0-20

Kommentar/Analys: Antalet anmälningar var mycket högt under våren och antal pågående ärenden är fortsatt en stor utmaning.

Barn- och ungdomsnämnden

Nämndens viktigaste mål

För att nå framgång är det viktigt att det finns en gemensam syn i hela verksamheten på de viktiga prioriteringarna och att fokus är på de frågor för vilka det finns evidens i vetenskap samt beprövad erfarenhet. Nämnden har därför ett fåtal kommunicerbara mål som är kända i hela verksamheten. Målen är desamma för alla nämndens verksamheter. Målen är:

- Maximalt lärande - Alla barn och elever utmanas i sitt lärande och förväntas nå så långt som möjligt i sin utveckling.
Utifrån de i nämndens delårsrapport redovisade indikatorerna bedömer nämnden målet som ej uppnått.
- Likvärdiga möjligheter - Samtliga verksamheter ska bidra till att utjämna skilda förutsättningar
Utifrån de i nämndens delårsrapport redovisade indikatorerna bedömer nämnden målet som ej uppnått.
- Lust och engagemang - Samtliga barn och elever trivs, bemöts av engagerad personal och känner sig delaktiga.
Utifrån de i nämndens delårsrapport redovisade indikatorerna bedömer nämnden målet som ej uppnått.

Till målen har nämnden kopplat ett antal indikatorer som kan följas över tid på både kommun- och enhetsnivå. De statliga målen och majoritetens samverkansprogram har legat till grund för framtagande av mål, indikatorer och aktiviteter.

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

När det gäller andelen inskrivna barn 3-5 år i förskola och pedagogisk omsorg, uppdelat på barn boende i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden gentemot övriga bostadsområden, är skillnaden stor. Under året har det öppnats ett flertal förskolor i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden, vilket leder till att flera barn kan tas emot i förskolan. Processtödjarna som är kopplade till familjecentralerna har bland annat i sitt uppdrag att arbeta uppsökande för att informera om förskolans verksamhet och stödja föräldrar vid ansökan till förskolan. De arbetar även för att stödja förskolans personal i uppdraget med barnens språkutveckling.

Barngruppernas storlek har minskat på samtliga förskolor i Linköpings kommun. Skolchefen har i uppdrag att säkerställa att Linköpings kommunala förskolor organiserar och utvecklar arbetssätt som möjliggör att i högre utsträckning arbeta med att dela in barn i fler och mindre grupperingar under större del av dagen och över tid. Ett arbete har även påbörjats för att utöka tiden för barn till föräldralediga, arbetslösa samt för allmän förskoleplats till 4 timmar om dagen. För att ge förutsättningar för ett maximalt lärande samt skapa en bättre kontinuitet för barn ges en strukturerad pedagogisk verksamhet i mindre barngrupper.

Utbildningskontoret har rekryterat förste förskollärare och förstelärare mot fritidshem. Avsikten med dessa åtgärder är att ytterligare höja kvaliteten i förskola och fritidshem och även ge bättre förutsättningar för rekrytering. Ett arbete pågår för att synliggöra förutsättningarna för på vilket sätt fritidshemmen kan vara ett komplement till skolan när det gäller stöd till lärande, utveckling och elevers måluppfyllelse.

Det har gjorts förstärkningar av lärartätheten med hjälp av lågstadiesatsningen. Förstärkningen med annan pedagogisk personal har i första hand lett till ökad personaltäthet som möjliggjort mer anpassningar och individuellt stöd. En förstärkning av personaltätheten har även skett i fritidshemmen med hjälp av fritidshemssatsningen.

Andelen elever i årskurs 3 som har klarat alla delprov i de nationella proven i svenska, svenska som andraspråk och matematik är nästan oförändrat jämfört med 2016. Det är stor skillnad mellan skolorna när det gäller andelen elever som klarar alla delprov i årskurs 3, samma bild återkommer i årskurs 6 och 9. Det är en fortsatt utmaning att både öka andelen som klarar alla delprov samt att öka likvärdigheten mellan skolor och elever.

Meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 visar på en svag nedgång jämfört med föregående år. Flickor har fortsatt högre meritvärde jämfört med pojkar. För de elever som inte är nyanlända är meritvärdet oförändrat jämfört med tidigare år. Totalt sett är det en ökad spridning av meritvärdet mellan eleverna. Behörigheten för samtliga elever till gymnasieskolans yrkesprogram låg våren 2017 på 78,8 %. Detta är lägre än föregående år.

Skillnaderna i elevernas resultat är fortfarande stor mellan elever i de socioekonomiskt prioriterade områdena och övriga bostadsområden. Detta är en fråga där det behövs en övergripande samverkan i kommunen. I barn- och ungdomsnämndens olika verksamhetsområden behöver arbetssätt och arbetsformer fortsatt utvecklas och implementeras för att alla elever, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska ha möjlighet att komma så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

För att öka måluppfyllelsen genomförs den statliga satsningen Läslyftet, en kompetensutvecklingsinsats i språk-, läs- och skrivdidaktik för lärare och förskollärare genomförs på majoriteten av grundskolorna under läsåret 2017/18. Under läsåret genomförs även Skolverkets fortbildning ”Specialpedagogik för lärande” på ett antal skolor.

Under 2017 genomförs insatser kopplade till de statliga satsningarna när det gäller läxhjälp samt lov- och sommarskola. När det gäller läxhjälp har samtliga skolor erbjudit någon form av extra stöd i skolarbetet till alla elever. Lov- och sommarskolor har under året erbjudits i olika former. Elever i årskurs 9 har deltagit i sommarskola för att få behörighet i gymnasieskolans nationella program, ett flertal har nått behörighet.

Ett arbete har påbörjats med att skapa en samlad särskoleorganisation med större integration mellan grundskola och särskola och att skapa bättre förutsättningar för att möta nya krav i läroplan och skollag. En samlad särskoleorganisation skapar förutsättning för att bättre ta vara på den specialpedagogiska kompetens som finns inom särskolan.

Inom ungdoms- och fritidsverksamheten pågår arbete för att skapa en mer flexibel organisation för att kunna möta ungdomarna på ett relevant sätt under dag, kväll och helg men även på olika delar av året.

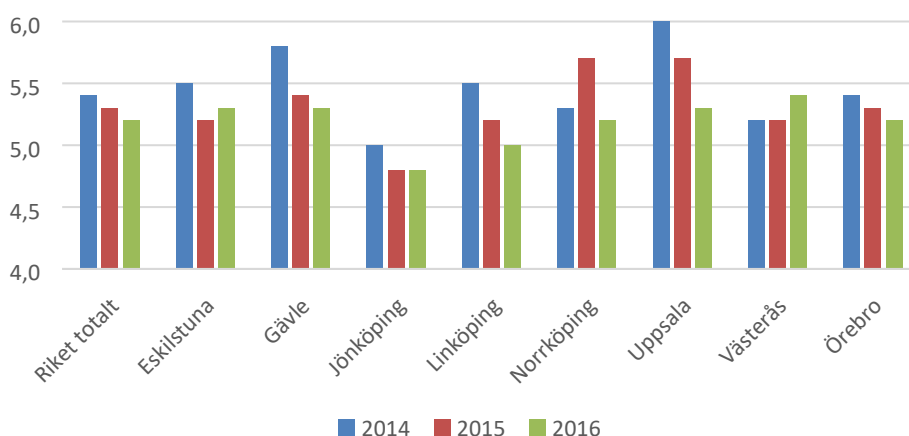
Varje år genomförs en attitydundersökning inom nämndens samtliga verksamheter, både till fristående och kommunala verksamheter. Det som undersöks är frågor om trygghet, lärande och inflytande. Generellt är resultaten positiva. I årskurs 8 genomförs en enkät med frågor om elevers hälsa. I den framkommer att det flesta elever upplever sin hälsa som bra men att det också finns en relativt stor grupp, framför allt flickor, menar att de är stressade eller upplever psykisk ohälsa. En genomlysning har påbörjats av elevhälsan i Linköping för att kvalitetssäkra elevhälsoarbetet på skolorna. När det gäller elevfrånvaro över 10 % så har den ökat i samtliga stadier sedan föregående år. Störst ökning av frånvaron finns i årskurs 7-9 där nästan 40 % av eleverna är frånvarande mer än 10 %. Insatser behöver göras inom detta område.

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren vilket kommer att ställa stora krav på att bemanna förskolor och grundskolor med legitimerad och behörig personal. Utöver denna förändring har antalet nyanlända barn och ungdomar ökat kraftigt de senaste åren i Linköpings kommun. Verksamheten har som helhet ett stort rekryteringsbehov både utifrån pensionsavgångar, övriga avgångar och ökande barnkullar. Rekryteringen av förskollärare och lärare inom förskola, fritidshem och grundskola behöver prioriteras de kommande åren. På grund av bristen på utbildade förskollärare och lärare krävs extraordinära insatser samt nytänkande på olika nivåer i kommunen.

Utifrån bemanningsstatistik framkommer det att lärare med behörighet att undervisa i svenska som andraspråk är låg. Detta behöver undersökas vidare och åtgärder vidtas för att säkerställa att det finns erforderlig behörighet hos de lärare som undervisar i det ämnet.

Både när det gäller förskolan och grundskolan är det en utmaning att tillse att det finns ändamålsenliga lokaler som möter ökningen av antalet barn och elever. Ett flertal nya förskolor har öppnats under 2017 och utbyggnationen fortsätter. Kommunens skolor är i stort nyttjade till sin fulla kapacitet. I vissa skolor i Linköpings ytterområden finns en viss ”överkapacitet”. Nya skolplatser planeras i de områden som i prognos har ett ökande elevantal.

Personaltäthet, antal barn per årsarbetare

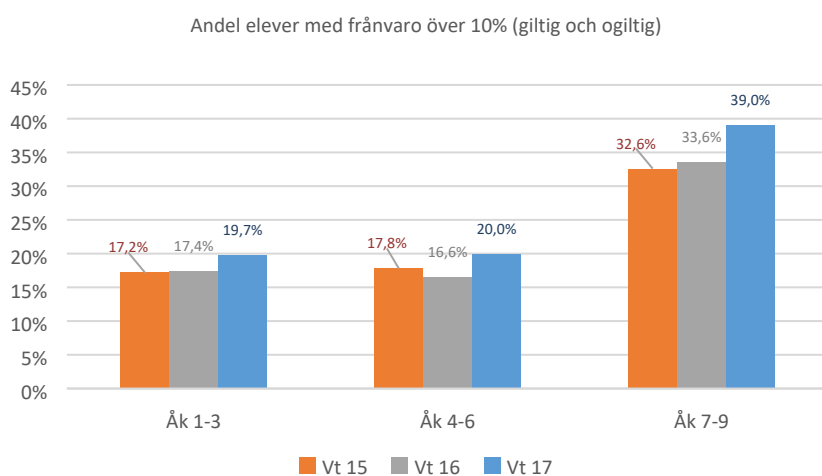

Diagrammet visar att personaltätheten för kommunala förskolor. Personaltätheten har ökat mot föregående år 5,0 barn per årsarbetare jämfört med 5,2 år 2015. Statsbidrag gällande mindre barngrupper i förskolan bidrar till att personaltätheten ökar.

Behörighet till nationellt program gymnasieskolan vt-17

	Yrkesprogram	Estetiskt program	Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskap program	Naturvetenskapligt och tekniskt program
Behörighet till nationellt program (andel)				
Genomsnitt kommunala skolor	78,8	78,4	76,8	75,5
Genomsnitt kommunala skolor ej nyanlända	87,1	86,6	85,0	83,6

Bilden visar behörighet till gymnasieskolans nationella program vårterminen 2017, dels för samtliga elever, dels för elevgruppen exklusive nyanlända elever. (Nyanländ= kommit till Sverige de senaste 4 åren).

Frånvaron i alla årskurser ökar, störst är ökningen i åk 7-9. Nästan 40 % av eleverna på högstadiet är frånvarande mer än 10 %.

Bildningsnämnden

Nämndens viktigaste mål

Alla elever i gymnasieskolan ska nå gymnasieexamen

Nämndens analys samt bedömning

Målet är inte uppnått. En analys av pojkarnas försämrade examensgrad kommer göras under hösten 2017.

Samtliga behöriga sökande ska erbjudas gymnasial vuxenutbildning

Nämndens analys samt bedömning

Målet är uppnått. Alla behöriga sökande har antagits till gymnasial vuxenutbildning.

Andelen kvinnor och män som efter bildningsnämndens insatser försörjer sig själva ska ha ökat

Nämndens analys samt bedömning

Målet är uppnått. För perioden januari till juli 2017 var totalt 380 personer inskrivna på JKT. Hittills har 29 personer lämnat JKT för arbete och 15 gått vidare till studier. Detta betyder att 11,6 procent av deltagarna på JKT har gått vidare till arbete (7,6 procent) eller studier (3,9 procent) under 2017, vilket är 1,1 procent högre än förra året.

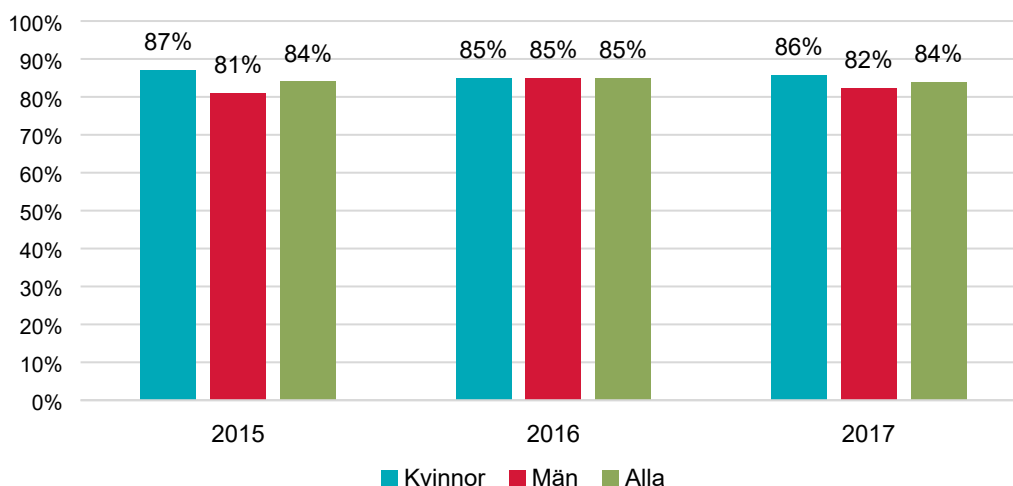
Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Gymnasieutbildning

För gymnasieskolan är nämndens viktigaste mål att alla elever i gymnasieskolan ska nå gymnasieexamen. I avgångsklasserna juni 2017 ökade andelen flickor som når examen medan andelen pojkar som når examen minskar jämfört med föregående år. Andelen pojkar som når examen minskar både på yrkesprogram och högskoleförberedande program. Sett över en treårsperiod (2015-2017) är dock andelen flickor respektive pojkar som når examen i princip oförändrad. Andelen flickor som når examen är högre än andelen pojkar. En analys angående examensgraden ur ett genusperspektiv pågår både på skol- och förvaltningsnivå.

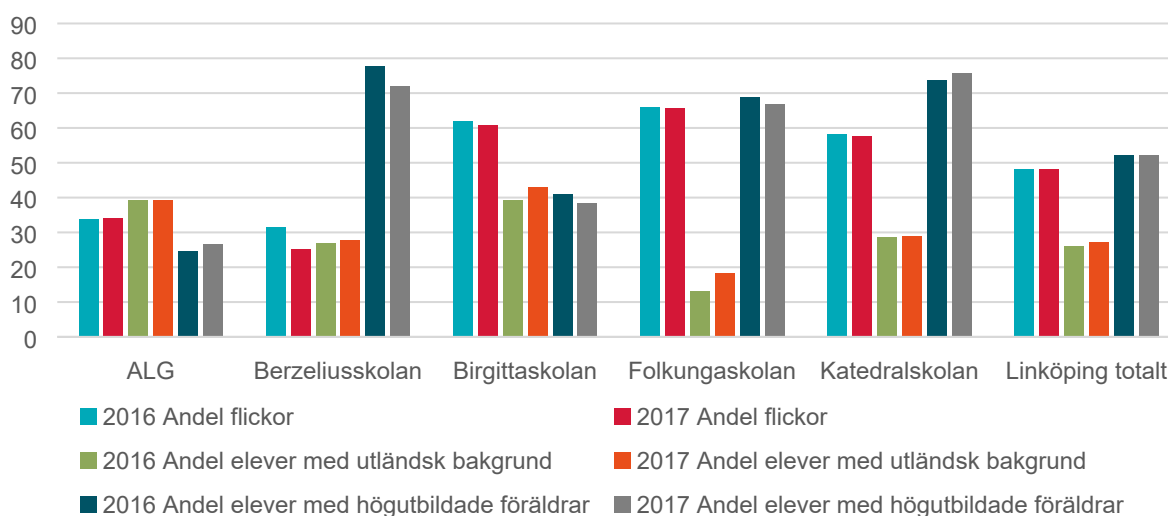
Gymnasieskola

Andel elever med examen, alla nationella program

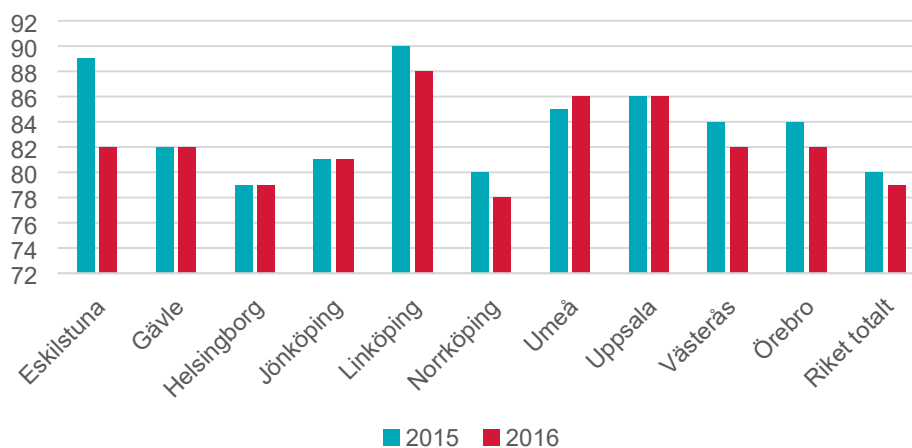
Statistik gällande examensgrad för eleverna i avgångsklasserna. Den totala examensgraden har sjunkit med 1 procentenhet från 2016 till 2017. Examensgraden för kvinnor har ökat medan den har sjunkit för män. Från att examensgraden 2016 var lika stor för kvinnor och män är det 2017 återigen så att männen har en lägre examensgrad än kvinnorna på både yrkesprogram och högskoleförberedande program. På ett par av yrkesprogrammen har en väsentlig försämring av examensgraden skett. En analys av orsakerna till detta kommer göras under hösten

Segregationsmått 2016-2017

Andelen flickor minskar på Anders Ljungstedts gymnasium och Berzeliuskolan vilket bidrar till en ojämnare fördelning på dessa skolor. På Folkungaskolan ökar andelen elever med utländsk bakgrund men Folkungaskolan står fortsatt ut bland övriga skolor vad gäller de tre nyckeltalen, skolan har även en relativt hög andel flickor, liksom Birgittaskolan. Från och med läsåret 2016/17 erbjuds språkinträdning på samtliga gymnasieskolor utom Birgittaskolan, vilket gör att andelen ökar på flera av skolorna mellan 2016-2017

Andel lärare med pedagogisk utbildning i huvudmannens skolor (heltidstjänster)

Linköpings kommun har en högre andel lärare med pedagogiskt högskoleexamen än jämförbara kommuner. Arbetet med att vidareutbilda lärare inom kommunen har pågått i många år genom det så kallade Lärarlyftet. Detta bidrar till bättre tillgång på behöriga lärare.

Gymnasieutbildningen har ett kompensatoriskt uppdrag, d v s att åtgärder, som syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för alla ungdomar att nå goda studieresultat ska sättas in. Nämnden prioriterar under budgetåret insatser som syftar till att utveckla och förstärka insatser riktade till elever i behov av stöd. Tillgången till elevhälsans samtliga kompetenser samt förebyggande och hälsofrämjande arbete utgör i detta sammanhang betydelsefulla delar.

I Digital agenda för Linköping 2017-2019 utgör *Digitalisering som förstärker lärande* ett prioriterat insatsområde. Gymnasieskolan genomför nu en heltäckande satsning för att digitalisera undervisningen och att kompetensutveckla personal. Digitaliseringen har visat sig vara kostnadsdrivande. Bildningsnämnden står inför ett stort omställningsbehov vad gäller lokaler under den kommande 10-årsperioden. Utmaningarna kan huvudsakligen delas in i tre delar:

- Utbildningarna på Anders Ljungstedts gymnasium behöver omlokaliseras utifrån ineffektivt lokalutnyttjande, kommande stadsbebyggelse och Ostlänkens dragning.

- Den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan medför att det kommer behöva tillskapas ca 1 000 nya utbildningsplatser inom gymnasieskolan där den största efterfrågan återfinns på utbildningsplatser för högskoleförberedande program.
- Ett mer effektivt lokalutnyttjande

Vuxenutbildning

Bildningsnämndens mål att samtliga behöriga sökande ska erbjudas gymnasial vuxenutbildning är uppfyllt.

Ett av majoritetens övergripande mål för mandatperioden är att fler människor ska nå egen försörjning och en välutbyggd vuxenutbildning är ett viktigt verktyg för att nå målet. Det finns idag också ett behov av att som vuxen kunna läsa eller komplettera en tidigare gymnasieutbildning. En välfungerande vuxenutbildning är också en förutsättning för att inkludera de grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Inom dessa grupper återfinns exempelvis personer som inte fullföljt sin gymnasieutbildning, nyanlända och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Vuxenutbildningen är till sin karaktär mer regional då vuxna elever i större utsträckning väger in arbetsmarknadens behov, samt ekonomiska förutsättningar för att kunna studera. Det finns också en förväntan att vuxenutbildningen ska motsvara arbetsmarknadens behov av kompetens och/eller möjliggöra fortsatta studier.

Arbetsmarknad & Integration

Under perioden har förändringsarbetet för att säkerställa och fokusera på verksamhetens grunduppdrag och mål fortsatt.

Linköpings Kommun ska erbjuda 380 arbetsplatser till personer som behöver extra stöd för att komma ut i praktik eller arbete. Hittills har 70 medborgare matchats till arbeten inom Jobbslussen.

Under våren 2017 har en lokal överenskommelse mellan Linköpings kommun och Arbetsförmedlingen slutits. Den lokala överenskommelsen används som grund för det gemensamma arbetet i etableringen för integrering av nyanlända och utvecklas genom kommande samarbetsprojekt i Delegationen för Unga i Arbete – Etablering (DUA). Utvecklingsarbetet innehåller bland annat tre arbetsspår för snabbare och effektivare etablering av nyanlända; arbete inom Jobbslussen (utbildning, vård och omsorg), arbete inom industrin och arbete inom byggnadsbranschen.

För att kunna följa verksamhetens resultat och medborgarnas progression för att närma sig arbete eller studier arbetar kommunen med Samordningsförbundet i Centrala Östergötland för en modell som synliggör progressionen.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens viktigaste mål

En attraktiv stad: Ett rikt och synligt kultur- idrotts- och fritidsliv ska bidra till Linköpings identitet som attraktiv kommun.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden har arbetat i enlighet med det idrottspolitiska och kulturpolitiska programmet. Parallellt med detta arbete har utkast till nya politiska program tagit fram.

Under första halvåret har dialogen och samverkan med föreningslivet intensifierats.

Nämnden stöttar idrottsarrangemang inom ramen för nämndens arrangemangsbidrag. Större idrottseven har hanteras i enlighet med kommunens eventstrategi.

Antalet träffar i media¹ uppgår till 490 för första halvåret, varav 57 procent avser tryckt press och 43 procent avser webb. Medieexponeringen för print har en fördelning av 95 procent i landsortspress.

Redovisning av måluppfyllelse sker i samband med nämndens bokslut 2017.

En hälsosam stad: Linköpings kultur-, idrotts- och fritidsutbud ska bidra till att alla linköpingsbor har förutsättningar att leva ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden har arbetat i enlighet med det idrottspolitiska programmet. Under första halvåret har nämnden erbjudit ett brett och varierat utbud av idrotts- och fritidsaktiviteter.

Byggnation av ny fullstor idrottshall i Brokind har påbörjats. Projektarbete pågår med nybyggnationer av idrottshallar i Sturefors och vid Berzeliuskolan. Nämnden arbetar kontinuerligt med att förbättra kvalitet, standard och service i nämndens idrottsanläggningar.

Breddmiljonen syftar till att få fler att bli fysiskt aktiva och har resulterat i en utökad dialog med föreningslivet. Vidare är folkhälsa och fysisk aktivitet grunden i arbetet med det nya idrottspolitiska programmet.

Samarbete med universitetet har utökats i samband med olika projekt på Smedstad Ridsportcenter. Samarbetet behöver dock utvecklas.

Redovisning av måluppfyllelse sker i samband med nämndens bokslut 2017.

En kreativ stad: Alla ska kunna ta del av ett kreativ och utmanande kultur-, idrotts- och fritidsliv med möjlighet till eget skapande.

Nämndens analys samt bedömning

Under första halvåret 2017 har nämndens dialog och samverkan med föreningslivet intensifierats, utvecklats och formaliserats i vad som kan beskrivas som idrottspolitiska dialoger. Dialog och samverkan har bland annat skett inom ramen för framtagandet av ett nytt idrottspolitiskt program, breddmiljonen och i samband med brukardialoger kopplat till våra nybyggnationer.

Genom ökad dialog med den idéburna sektorn inom kultur, fritid- och idrottsområdet och med boende på landsbygden ges medborgarna möjlighet till ökad delaktighet. Särskilda insatser har genomförts inom ramen för Ung puls (Ungas mötesplatser) och nämndens verksamheter för barn, unga och unga vuxna som arbetar aktivt med aktiviteter för eget skapande. Under året har Linköpings kulturaktörer bjudits in i dialogmöten, vilket resulterat i gränsöverskridande arrangemang och flertalet samarbeten mellan kulturaktörer sinsemellan. Inom ramen för nämndens arrangemangs- och produktionsbidrag uppmuntras och prioriteras kreativa och utmanande produktioner och arrangemang.

Nya Lill-Valla lekpark öppnar den 21 oktober med utmanande delar som bygger på samspel.

Friluftsmuseet Gamla Linköping erbjuder prova-på och skapande för hela familjen under tidernas sommar och även lovverksamhet under övriga skollov. På biblioteket erbjuds skapande aktiviteter i samband med program och aktiviteter för barn. Workshops erbjuds i samband med program för vuxna. I samband med utvecklingen av Aktivitetshuset i Skäggetorp samt Skytten-området, har dialog inletts med kommunens kulturaktörer med fokus på verksamhet och eget skapande.

På biblioteket erbjuds skapande aktiviteter i samband med program och aktiviteter för barn. Workshops i samband med program för vuxna.

Kulturskolan bedriver i sin kärnverksamhet kreativa verksamheter samt aktiviteter för eget skapande inom samtliga inom Kulturskolan förekommande konstformer; Musik, Bild & form, Dans och Teater.

Redovisning av måluppfyllelse sker i samband med nämndens bokslut 2017.

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Nämndens större utmaningar och arbete med kommunfullmäktiges och nämndens egna mål har i stort skett enligt planering. Arbetet med det kultur- och idrottspolitiska programmet, vilka är viktiga förutsättningar för utvecklingen av idrott, kultur och event i kommunen, fortgår och ska enligt planering vara klar under 2017.

Inom idrottsområdet är en av nämndens större utmaningar lokaler och anläggningar. Under våren slutfördes arkitekttävlingen för den nya simhallen och ett vinnande förslag har utsetts. Det fortsatta programarbetet för simhallen har därefter tagit vid, likaså har översynen avseende utveckling av Tinnerbäcksområdet påbörjats. Arkitekttävlingen för Nya Kungsberget, vilken enligt programförslaget omfattar två idrottshallar och kulturskolans lokal har pågått under året. Nämnden har därutöver fått i uppdrag att påbörja projekteringen och

byggnationen av en dubbelhall vid Vasahallen. Vidare har nämnden fått i uppdrag att påbörja utredning om samordnad idrottsanläggning/ny multihall i Kallerstad/Stångebro. En upphandling avseende byggnation av idrottshallen i Brokind har också genomförts under perioden.

Inom kulturområdet har nämnden beslutat att ersätta det tidigare kulturavtalet med nya arbetsformer för ett mer effektivt och flexibelt arbete med kulturarrangemang, utveckling av kulturarrangemang och för att kunna nå nya målgrupper. En utredning med förslag på ambitionsnivåer/framtida scenarier för Friluftsmuseets Gamla Linköpings har presenterats under första tertialen. Nämnden har även beslutat om en modell för arbetet med konstnärlig gestaltning i staden, vilket inkluderar finansiering av modellen. Arbetet med uppförande av allaktivitetshuset i Skäggetorp har fortgått under året, likaså Ung puls-verksamheten i Skäggetorp, Berga och Ryd.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens viktigaste mål

Tillgången på detaljplanlagd mark för bostäder, verksamheter och handel ska vara god. Utveckla metoder för detaljplanläggning och markanvisning.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden har under årets två första tertial antagit detaljplaner som motsvarar 560 lägenheter. Under årets sista fyra månader planerar nämnden att anta detaljplaner som medger en utbyggnad av ytterligare 930 lägenheter. Ca 4 000 bostäder ligger i planering i pågående detaljplaner.

Nämnden har en markreserv på 43,5 ha för industri och kontor som har ett utbyggt nät av vägar och ledningar, samt ytterligare 46 ha utan vägar och ledningar utbyggda. Målet är därmed uppnått. I kommunal ägo finns 18 ha för handelsutbyggnad. Därtill tillkommer privat mark för handelsutbyggnad samt ytterligare handelsytor i bottenvåningar och liknande i nya innerstadskvarter.

Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas.

Nämnden ska planera för stadsbyggnad och arkitektur av hög kvalitet och god hållbarhet.

Nämndens analys samt bedömning

Målets indikator kommer att mätas med en medborgarenkät under tertial 3. 87 procent av medborgarna upplevde att arkitekturen och kvalitén på ny och ombyggnationer i stadsmiljöer var god (betyg 3-5 i en femgradig skala) vid mätningen 2015. Vi förväntar oss att resultatet av året enkät minst kommer att ge motsvarande resultat eftersom resultaten av omvandlingen av Industrigatan och i Vallastaden nu har adderat kvalitativa värden till vår stad.

För varje nystartat stadsbyggnadsprojekt har en arkitektonisk idé formulerats. Varje projekt har också fått visa hur det bidrar till den omgivande staden. Det offentliga byggandet bör vara ett föredöme i fråga om arkitektoniska kvaliteter och förvaltningen har stöttat i processen med arkitektävlingarna för Simhallen och Kungsbergsskolan.

Linköpings stadsdelar och kommunens tätorter ska utvecklas till levande och integrerade stadsmiljöer med blandade boendeformer, daglig service och bostadsnära verksamheter.

Nämndens analys samt bedömning

Redan idag byggs nya stadsdelar ut med varierade boendeformer, service eller bättre kontakter med omgivande stadsdelar. Vallastaden och Harvestad ger exempel på hur olika delar av målet kan uppnås. Detaljplanearbeten pågår inom många olika geografiska lägen inom kommunen och tätorten Linköping. Fokus ligger inom innerstadens avgränsning men planeringsprojekt pågår också i olika stadsdelar såsom Berga, Ekholmen och Skäggetorp. Det pågående planprogrammet för Skäggetorp har som sitt huvudsyfte att skapa en mer varierad stadsdel med bättre integration inom området och med staden i sin helhet.

Att uppfylla målet är ett långsiktigt arbete. Nämnden behöver också utveckla bättre indikatorer och mått på hur arbetet fortskrider. Idag görs endast en fackmannamässig bedömning utifrån de detaljplaner som antas och den utbyggnad som verkligen sker i ny eller befintlig tätortsbebyggelse.

Alla aktiviteter inom målet har påbörjats men flera kommer att fortskrida även efter 2017.

Kommunens trafiksystem ska bidra till en attraktiv och hälsosam stadsmiljö med prioriteringsordning att gå, cykla, åka kollektivtrafik, åka bil.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden genomför många olika åtgärder för att gynna gång, cykel och kollektivtrafik. Hastighetsplanens etablering och införande av boendeparkering gynnar bland annat önskad färdmedelsfördelning.

Arbete med en handlingsplan för cykel pågår. Samtliga 13 mobility managementprojekt som omfattar beteendepåverkan samt ökar gående och cyklande till skola är påbörjade men flertalet kommer att pågå även 2018. Under året har gång – och cykelbanor färdigställs längs Gunnarstorpsvägen i Ljungsbro, längs Gamla Tanneforsvägen och längs Gällstadsvägen i Lingham. Nya cykelfält längs Östgötagatan har också byggts. Nämnden har sökt och fått stadsmiljöavtalsbidrag för att genomföra nya cykelprojekt. Planering och projektering för dessa pågår nu och skall vara klara under 2018. Planering och projektering för en rad kollektivtrafikhöjande åtgärder pågår och byggs delvis under detta år men framförallt under 2018. Merparten av dessa har också bidrag ifrån Stadsmiljöavtalen. Ny gång – och cykelväg längs Gränsliden i Tallboda pågår. Byggandet av gång – och cykelväg till Lingham pågår och blir klar till försommaren 2018.

Tillsammans med Linköpings Universitet och VTI pågår arbete med att finna på effektivare arbetssätt för vinterväghållningen, främst gång – och cykelvägar.

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Bostadsbyggandet i Linköping är fortsatt högt och inga lokala förutsättningar tyder på en ändring av trenden. Planering för bostadsbyggande är en prioriterad del av nämndens verksamhet och målsättningen om 1 000 bostäder i antagna detaljplaner kommer att klaras. Sammantaget 4 100 bostäder ligger i pågående planer samtidigt som nämnden arbetar med flera detaljplaneprogram i olika delar av staden. Planprogrammen skapar planeringsberedskap för ett stort antal bostäder.

Planberedskapen för näringslivsutvecklingen får anses som god.

Linköpings starka tillväxt och bostadsbyggande innebär att fler projekt än vi någonsin tidigare sett pågår samtidigt, detta påverkar stadens tillgänglighet och funktion. I samverkan med stadens aktörer arbetar nämnden med att förbättra aktörernas framförhållning, planering och kommunikation. Inom kontoret pågår ett arbete med att ställa nya krav på aktörer som bygger utanför kvartersmark i staden.

Uppföljning av nämndens verksamhetsplan för de två första tertialen visar endast mindre avvikelser och **att målen kommer att uppfyllas.**

Bygg- och miljönämnden

Nämndens viktigaste mål

Nämnden ska ha god dialog med medborgarna och andra intressenter samt ge bra service med hög tillgänglighet

Nämndens analys samt bedömning

Nya e-tjänster har lanserats, ett antal branschträffar har anordnats, handläggningstiderna ligger fortsatt på en låg nivå och kontoren har haft extra kvällsöppet några gånger under året för att förbättra tillgängligheten. Nyhetsblad har skickats ut till verksamheter inom miljö- respektive livsmedelsbranschen. Nyhetsbrev är en hjälp för företagen att hålla sig uppdaterade om gällande lagstiftning och är en del av miljökontorets förebyggande arbete. Nämnden deltar under 2017 och framöver i den nationella servicemätningen "Insikt", där nöjdhetsindex (NKI) på myndighetsutövningen mäts kontinuerligt.

NKI-värdet på nämndens olika verksamheter ligger mellan godkänt och mycket högt vid den senaste redovisningen.

Bedömningen är att nämnden klarar det uppsatta målet.

Nämndens tillsyn ska fokusera på minskad klimatpåverkan

Nämndens analys samt bedömning

Aktiviteter med syfte att uppnå nämndens målsättning kring minskad klimatpåverkan har startats upp. Exempelvis tittar kontoret på hanteringen av avfall i livsmedelsverksamheter och möjligheten till minskad energiförbrukning inom tryckeri- och snickeribranschen. Även en uppföljning av köldmedieanläggningar med stora läckage pågår.

Genom uppföljning av energiprestanda och granskning av energideklarationer säkerställs att beviljade byggnationer uppfyller de tekniska minimikraven och bidrar till minskad klimatpåverkan.

Även detta mål bedöms kunna uppnås under året.

Nämndens tillsyn ska fokusera på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv

Nämndens analys samt bedömning

Ett flertal aktiviteter har genomförts med fokus på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Regelbundna kontroller avseende inom- och utomhusmiljön samt livsmedelshygien, görs på skolor och förskolor. Andra exempel på tillsynsområden är tillsyn över användning av bekämpningsmedel samt försäljning av träskyddsbehandlat virke. Även tillsyn över köldmedieanläggningar med stora läckage har påbörjats.

Nämnden bedömer att det uppsatta målet följs och att de planerade aktiviteterna pågår.

Nämndens ska bidra till en effektivare plan- och byggprocess med ökat fokus på gestaltning och rättssäkerhet.

Nämndens analys samt bedömning

Genom att delta aktivt med kontorets kompetens i planprocessen och verka för flexibla planer med lämpliga planbestämmelser bidrar detta till effektivare plan- och byggprocess som även underlättar bygglovsprövningen. Uppföljning och erfarenhetsåterföring i genomförda detaljplaner avseende gestaltning i Harvestad och Övre Vasastaden bidrar till rättssäker bygglovsprövning och även säkerställande av den arkitektoniska kvalitén. Den upprättade tillsynsplanen följs och bidrar till ökad tillgänglighet och rättssäkerhet.

Nämnden bedömer att det uppsatta målet följs och att de planerade aktiviteterna pågår.

Sammanfattning av förvaltningschefens kommentar

Inom Bygg- och miljönämndens bygglovsverksamhet har under andra tertialet antalet inkommande ärenden ökat med 5 % jämfört med motsvarande period förra året. Ärendeökningen beror fortfarande i huvudsak på stor volym bostadsbyggande. En viss osäkerhet råder om den fortsatta produktionsakten, men en fortsatt stabil efterfrågan på bostäder förväntas under resten av året. Den stora ärendevolymökningen under årets första halva har medfört att handläggningstiderna ökat något jämfört med 2016. Detta är jämfört med andra kommuner fortfarande är en låg nivå.

Inom ramen för den av nämnden beslutade tillsynsplanen, i enlighet med plan- och bygglagen, har kontoret påbörjat tillsynsaktiviteter på nya geografiska områden avseende ingripande mot olovliga åtgärder.

Antalet registrerade ansökningar om bostadsanpassningsbidrag ligger 9 % högre jämfört med motsvarande period förra året, men kostnadsnivån per anpassningsåtgärd är något lägre än beräknat.

Verksamheten inom hälsoskydd, miljöskydd och livsmedel följer i stort den fastställda verksamhetsplanen. Nyckeltal gällande antalet inspektioner har minskat något, jämfört med motsvarande period 2016. Antalet inspektioner är fortfarande högt och ligger väl över budget. Det bidrar till nämndens prioriterade mål att öka dialogen med intressenter. Vid den uppsökande verksamheten kan kontoret arbeta förebyggande med information till företag och andra intressenter. Detta kan också utläsas genom de höga NKI-värden kontoret får av företagen.

Ett flertal aktiviteter har genomförts med fokus på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Regelbundna kontroller avseende inom- och utomhusmiljön samt livsmedelshygien, görs på skolor och förskolor. Andra exempel på tillsynsområden är tillsyn över användning av bekämpningsmedel samt försäljning av träskyddsbehandlat virke. Även tillsyn över köldmedieanläggningar med stora läckage har påbörjats.

Aktiviteter med syfte att uppnå nämndens målsättning kring minskad klimatpåverkan har startats upp. Till exempel tittar kontoret på hanteringen av avfall i livsmedelsverksamheter och möjligheten till minskad energiförbrukning inom tryckeri- och snickeribranschen.

För att ytterligare förbättra medborgardialogen och ge bra service har nya e-tjänster lanserats, ett antal branschträffar har anordnats och kontoren har haft extra kvällsöppet några gånger under året för att förbättra tillgängligheten.

Nämnden bedömer att verksamhetsplanen följs och att de uppsatta målen för 2017 kommer att nås.

UPPFÖLJNING AV LOKALFÖRSÖRJNING

Sammanfattning och övergripande analys

Det råder ett fortsatt hårt tryck på lokalsidan för kommunens samtliga lokalintensiva nämnder. Många stora kommunövergripande strategiska lokalprojekt är i projekteringsskedet och därmed snart i produktion. Trycket i byggbranschen är fortsatt mycket högt och det är svårt att upphandla byggentreprenader till rimliga priser. Även arkitekter och byggkonsulter är hårt ansträngda, kommunens planavdelning och bygglovhandläggare likaså.

Flera förskole- och skolutbyggnadsprojekt tillsammans med Lejonfastigheter har fått avbrytas p g a få eller allt för dyra anbud. Detta innebär att tillfälliga lösningar för skola- förskola behöver tillgripas i vissa stadsdelar. När det gäller särskilda boenden som planeras tillsammans med Lejonfastigheter finns också en del förseningar.

Den sammanfattande rapporteringen från lokalområdet blir ända att kommunens planerade projekt generellt löper på enligt gällande tidplaner.

Arbetet pågår med kommunstyrelsens budgetuppdrag avseende omvärldsanalys av kostnader, ytor m m för kommunens verksamhetslokaler. Ett benchmarkingprojekt med jämförbara kommuner planeras att genomföras under innevarande och kommande år för att utöka och förbättra möjligheterna att jämföra statistik inom området.

Förklaring till nyckeltalsredovisning

Yta = kvm BRA

Plats = elev, boende (maxkapacitet)

Lokalkostnad = Total hyreskostnad exklusive moms/år. I lokalkostnad ingår alla kostnader, d v s inklusive. el, va, värme, fastighetsskatt, ev ombyggnadstillägg osv exklusive moms.

Nyttjandegrad, idrottshallar = Bokade timmar/Möjligt bokade timmar/år

Nyttjandegrad, boenden, förskolor, skolor, administrativa lokaler = ”andel av maxkapacitet”

Utbildningsnämnderna

Barn- och ungdomsnämnden har fr o m januari t o m augusti 2017, färdigställt ca 500 nya förskoleplatser och ca 800 nya skolplatser, samtidigt som 250 uttjänade eller tillfälliga förskoleplatser avvecklats.

I början av året öppnade nya förskolor/skolor i Skäggetorp, Berga och Bankekind, i augusti öppnade Vallastadens skola, Norrbergaskolan i Sturefors samt tillbyggnaden vid Folkungaskolan. Trots detta kommer det under kommande år att bli svårt för att klara skollagens krav på att kunna erbjuda förskole och skolplatser nära hemmet i bl a Gottfridsberg och Södra Ekkällan, beroende av försenade projekt och överklagade detaljplaner. Tillfälliga lösningar måste till.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Typ av lokal	Area/plats, kvm	Lokalkostnad/plats, tkr/år	Nyttjandegrad, sept. 2017
Förskola	11,0	15,9	90-102 %
Skola			

Nyckeltalsredovisning – lokalprojekt, färdigställda jan-sep 2017

Typ av lokal	Area/plats, kvm	Lokalkostnad/plats, tkr/år	Nyttjandegrad, sept. 2017
Nygårdsskolan, FSK/GR	10,7	17,6	67 %
Skattegården 72, FSK	10,3	18,4	69 %
Berga tillfällig, Pav. FSK	9,9	32,9	75 %
Bankekind, Lerboga FSK	10,1	19,1	83 %
Vallastadens grundskola	11,1	20,1	9 %
Vallastadens särskola	30,3	54,9	70 %
Norrberga, Sturefors FSK/GR	11,4	25,1	77 %
Vikingstad tillfällig, Pav. FSK	9,1	36,1	73 %

Kommentar: Nyttjandegrad i en förskola är alltid lägre vid läsårsstart. Vid läsårets slut är nyttjandegraden som regel över 100 %.

Den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan medför att det kommer behöva tillskapas utbildningsplatser inom gymnasieskolan de kommande åren, där störst efterfrågan finns för högskoleförberedande program. Mot bakgrund av det kommunövergripande uppdrag som kommunstyrelsen gett nämnderna i samband med budgetarbetet har prioriteringar i nämndens plan genomförts som innefattar effektiviseringar vad gäller lokalytor för yrkesförberedande program och samnyttjande mellan utbildningsnämnderna och kultur och fritidsnämnden.

Utbildningskontoret har under våren 2017 påbörjat en lokalutredning i syfte att frigöra sammanhängande lokalytor på Anders Ljungstedts gymnasium. De lokalytor som tomställs ska vara möjliga för fastighetsägaren Lejonfastigheter att hyra ut till annan kommunal eller extern verksamhet.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Kapacitet skolor	Kapacitet	Nyttjandegrad
Anders Ljungstedts gymnasium	1 335 platser	81,0 %
Berzeliuskolan	900 platser	90,0 %
Birgittaskolan	470 platser	87,0 %
Folkungaskolan	700 platser	114,9 %
Katedralskolan	1 100 platser	99,7 %

Typ av lokal	Yta per plats (kvm)	Lokalkostnad per plats (kr)
Högskoleförberedande program	11	12 099
Yrkesförberedande program	26	25 738
Introduktionsprogram	22	20 017

Kultur- och fritidsnämnden

Inom Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde pågår ett antal stora strategiska lokalprojekt. För Allaktivitetshuset i Skäggetorp har första spadtaget tagits och byggproduktionen är i gång. Tidplanen följs och anläggningen beräknas att vara klar för invigning under hösten 2018. Skyltenområdets renovering och ombyggnation pågår enligt tidplanen och beräknas att vara klart våren 2018. För nya Kungsberget har en arkitektävlan genomförts och förprojektering pågår tillsammans med Lejonfastigheter, kommunstyrelsen och utbildningsnämnderna.

Arbetet med den nya simhallen går enligt planerad tidplan. Just nu pågår projektering och kalkylarbete tillsammans med Lejonfastigheter och kommunstyrelsen. Första spadtaget är planerat till februari 2018, öppnande våren 2021. Diskussioner om en ny multianläggning har pågått under en längre tid. Nämnden har fått ett utredningsuppdrag som ska fokusera på lokalisering, finansiering, ägande, driftsformer och innehåll och ska presenteras för kommunstyrelsen i december.

Äldre- och omsorgsnämnd

Under 2017 tillkommer inga nya vårdboende. I september togs det första spadtaget för Vallastadens vårdboende med 60 platser som ska stå klart för öppnande i januari 2019.

Kontoret utreder nu om det planerade boendet i Majelden skulle kunna ersättas av ett nytt boende i Berga. Den reserverade tomten i Berga bör kunna tillåta en större byggnadsvolym och ett mer resurseffektivt boende både ur lokal och personalsynpunkt.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Nyttjande grad
Belopp tkr			
Vårdboende	71 kvm	15	95-100%

I utbyggnadsplanen för bostäder med särskild service finns inom ram ca 90 stycken bostäder som succesivt ska möta behoven. Flera projekt är dock försenade bl a på grund av överklagade detaljplaner och bygglov. Både gruppboendena i Alorp och Västerlösa som skulle varit färdigställda under året har försenats.

Kommunstyrelsen

Inom kommunledningsförvaltningen pågår en större översyn av lokalfrågorna där en övergång till ett mer aktivitetsbaserat arbetssätt diskuteras. Vinsten med detta är ett bättre resursutnyttjande av kommunens administrativa lokaler. Från första oktober tar kommunledningsförvaltningen över Nulinks tidigare hyreskontrakt på Storgatan 58. Vilka verksamheter som ska placeras där är ännu inte klart. Inom Utbildningsförvaltning diskuteras olika lösningar för att klara ytterligare personalförstärkningar inom befintliga lokalytor. För Socialförvaltningen pågår förberedelser för upphandling av nya mer ändamålsenliga lokaler, då förvaltningen växt ur de befintliga.

Räddningstjänsten planerar en flytt av befintligt räddningsövningsfält från Djurgården till ett nytt läge i Malmskogen som planavdelningen anvisat. De utreder just nu sitt eget lokalbehov, tider och finansiering. Ärendet som kommer att innebära ett utredningsuppdrag för Lejonfastigheter bör föregås av ett kommunstyrelsebeslut.

EKONOMISK ANALYS AV RESULTATET PER DEN 31 AUGUSTI SAMT PROGNOIS FÖR HELÅR 2017

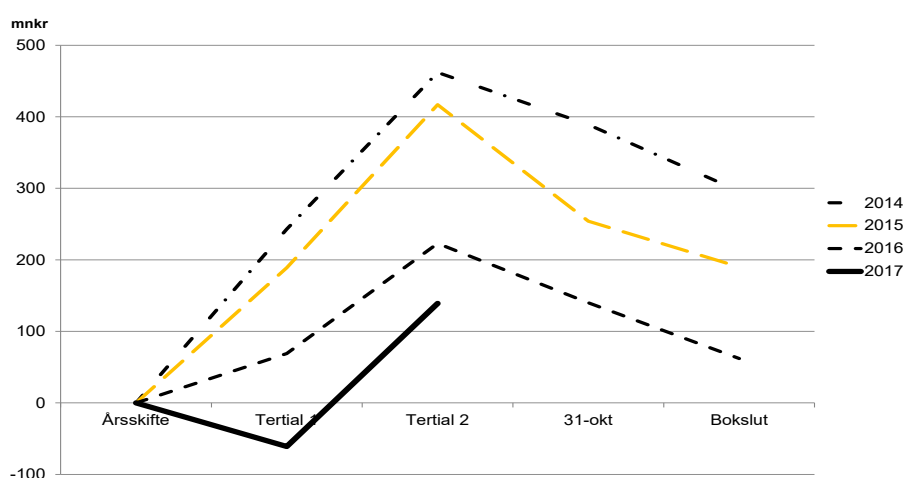
Resultat

Resultat för perioden januari–augusti 2017

Kommunens resultat för perioden januari-augusti 2017 är positivt och uppgår till 139 mnkr. Per den 30 april var resultatet minus 61 mnkr. Förbättringen avser bl a de finansiella intäkterna som är ojämnt fördelade över året.

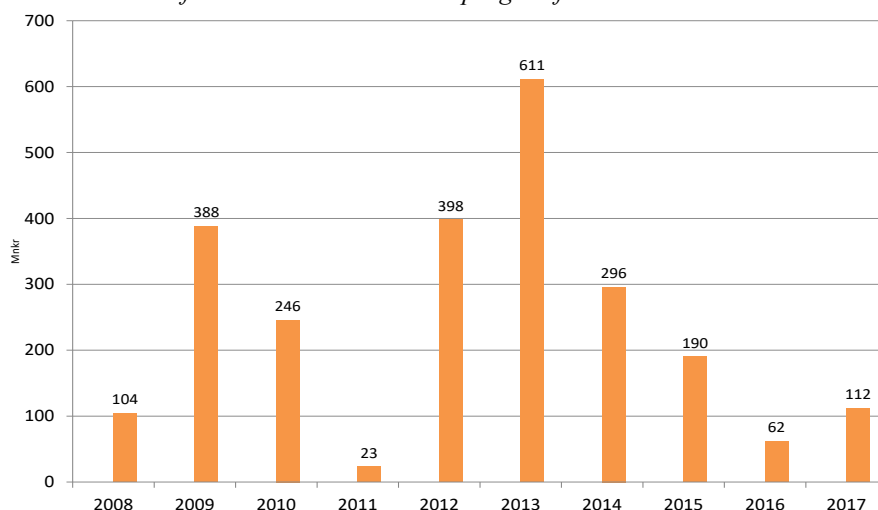
För samma period 2016 uppgick resultatet till 219 mnkr. Jämfört med jan-augusti förra året ökar verksamhetens nettokostnader med 7,4 % (356 mnkr) exkl jämförelsestörande poster. Skatt, statsbidrag ökar med 5,9 % (291 mnkr). Finansnettot är 54,1 % (48 mnkr) lägre än motsvarande period förra året p g a ojämnt fördelade försäljningar och därmed ojämna finansiella intäkter.

Redovisat resultat för respektive period i delårsrapporterna för åren 2014-2017

Årets prognostiserade resultat

Bokslutsresultat för åren 2008- 2016 samt prognos för 2017

Kommunens omsättning beräknas till 9,7 miljarder kronor för år 2017.

I kommunens resultat redovisas samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullkostnadsmodellen (dvs inkl pensioner intjänade före 1998). Resultatet prognostiseras till plus 112 mnkr, eller 1,1 procent av verksamhetens bruttokostnader. Årets resultat är 181 mnkr bättre än budget. Att budgetavvikelsen och resultatet inte är lika beror på att det budgeterade resultatet är minus 69 mnkr på grund av ianspråktagande av markeringar. År 2004 var senaste gången som kommunen redovisade ett underskott i årsbokslutet.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

I prognosen beräknas kommunen ha ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 111 mnkr och därmed inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har Linköping inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Ianspråktagande av markeringar

Ianspråktagande av markeringar möts inte av årets löpande intäkter utan finansieras med kommunens likviditet som därför är avgörande för hur stora ianspråktaganden som kan göras respektive år. Kommunstyrelsen beslutade den 20 december 2016 att kommunens samlade ianspråktagande av markeringar under år 2017 får uppgå till högst 70 mnkr. I prognosen beräknar nämnderna ianspråkta sammanlagt 69 mnkr under 2017.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Jämförelsestörande poster bör särskilt beaktas vid jämförelser av resultatet mellan olika år.

Som jämförelsestörande poster räknas också återkommande poster som varierar stort mellan åren, till exempel kostnader och intäkter för exploatering och realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar. ”Normala” vinster och förluster vid försäljning av finansiella tillgångar redovisas dock inte som jämförelsestörande poster.

De jämförelsestörande posterna uppgår i prognosen till 30 mnkr i nettointäkt varav 29 mnkr avser exploateringsverksamheten. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster prognostiseras till plus 82 mnkr.

Verksamhetens kostnader och intäkter

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är driftkostnadsandelen. Verksamhetens andel av skatter och finansnetto beräknas för helår 2017 till 99,0 %, exklusive jämförelsestörande poster. I bokslutet för 2016 var driftkostnadsandelen 99,3 procent. Andelen måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna med likvida medel.

	Prognos	Bokslut	Bokslut	Bokslut
Driftkostnadsandel, %	2017	2016	2015	2014
Verksamhetens nettokostnader ¹	96,8	97,2	96,4	94,9
Avskrivningar	2,2	2,2	2,0	2,0
Driftkostnadsandel	99,0	99,3	98,4	96,9

För att inte tillfälliga kostnader eller intäkter ska påverka jämförelserna har jämförelsestörande poster rensats i tabellerna.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

	Prognos	Bokslut	Bokslut	Bokslut
Förändring i %	2017	2016	2015	2014
Nettokostnadsutveckling ¹	5,9	5,4	3,9	5,6
Skatteintäktsutveckling ²	5,6	4,8	3,0	4,5

¹Verksamhetens nettokostnad, exklusive jämförelsestörande poster

²Skatteintäkter inklusive skatteutjämning, generella statsbidrag och fastighetsavgift

För att behålla en fortsatt god ekonomi bör inte verksamhetens kostnader öka snabbare än finansieringen i form av skatteintäkter och statsbidrag under en tidsperiod. Fyra år i rad har verksamhetens nettokostnader ökat mer än skatteintäkterna. Både ökningen av driftkostnadsandelen och nettokostnadsutvecklingen i förhållande till skatteintäktsutvecklingen beror bland annat på stora ianspråktagande av markeringar de senaste åren. Även avskrivningarnas andel har ökat på grund av ökade investeringar vilket innebär att utrymmet för övrig verksamhet minskar. När nettokostnaderna ökar snabbare än skatteintäkterna minskar det framtida handlingsutrymmet.

Budgetavvikelser

En förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet. Några av de större nämnderna prognostiserar underskott jämfört med budgeten för 2017. Nämndernas samlade prognostiserade underskott jämfört med budget uppgår till 3 mnkr. Den största budgetavvikelsen avser resurs- och reservmedel och beror på att 2017 är andra året i tvåårsbudgetperioden därför är reserverna för demografi, pris och lön stora för att klara två års förändringar jämfört med budget samtidigt som ianspråktagande av reserv för demografi är lågt både för 2016 och 2017.

Att budgetavvikelsen och resultatet inte är lika beror på att det finns ett budgeterat resultat med minus 69 mnkr på grund av ianspråktagande av markeringar. I tabellen nedan redovisas prognosen i respektive delårsrapport.

Fördelning av 2017 års budgetavvikelse	Prognos	Prognos
Belopp mnkr	augusti	april
Nämndernas budgetavvikelse exkl exploatering	-3	-10
Exploateringsverksamheten	9	7
Resurs- och reservmedel, intern ränta	130	104
Pensionsenheten exkl finans	-2	0
Skatteintäkter, generella statsbidrag	66	54
Finansnetto	-19	-22
Budgetavvikelse*	181	133
Årets resultat	112	79
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	111	79

*Budgeten är negativ (-69 mnkr) till följd av ianspråktaganden av markeringar.

Som framgår av tabellen ovan finns flera budgetavvikelser i prognosen, dessa kommenteras nedan.

Förändringar jämfört med prognosen i uppföljningen per den 30 april

Jämfört med prognosen som gjordes i uppföljningen per den 30 april har det skett flera förändringar.

- Nämndernas prognoser har förbättrats med 7 mnkr till ett underskott med 3 mnkr.
- Överskottet för resurs- och reservmedel har ökat från 104 mnkr till 130 mnkr. Ökningen jämfört med aprilprognosen beror på större prognostiserade överskott för nystartad verksamhet som försenats, större prognostiserat överskott för reserv för förändringar avseende demografi, pris och lön samt lägre prognostiserad förbrukning av resursmedlen.
- Prognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag har förbättrats med anledning av att resterande 12 mnkr av statsbidraget "Byggbonusen" som erhöles i december 2016 redovisas som överskott i prognosen. Beslut om belopp för byggbonus 2017 erhålls i månadsskiftet i slutet av november och ingår inte i prognosen.

Prognoser

Linköpings kommun upprättar tre delårsrapporter per år, per den 30 april, per den 31 augusti och per den 31 oktober. I delårsrapporterna upprättas också prognoser för utfallet för helåret. Det är viktigt att dessa hamnar så nära det verkliga utfallet som möjligt, eftersom det kan komma att vidtas ekonomiska åtgärder beroende på hur utfallet förväntas bli.

Prognos för finansnettot

Finansnettot prognosticeras för helår 2017 uppgå till plus 328 mnkr vilket är 19 mnkr lägre än budgeterat.

Prognostiserad budgetavvikelse för finansnettot:

Långsiktiga placeringarna

Räntor, utdelningar och rabatter	-50 mnkr
Vinster finansiella placeringar	50 mnkr
Kostnader finansiella placeringar	-2 mnkr
<i>Netto avvikelse</i>	<i>-2 mnkr</i>

Pensionsmedelsplaceringar

Räntor, utdelningar och rabatter	-8 mnkr
Vinster finansiella placeringar	39 mnkr
<i>Netto avvikelse</i>	<i>31 mnkr</i>

Pensionsenheten, räntekostnad pensionskulden -23

Övriga avvikelser -25 mnkr

Summa budgetavvikelse **-19 mnkr**

Den negativa avvikelser mot budget förklaras av högre finansiell kostnad för pensionsenheten (räntekostnad pensionsskulden). Prognosen bygger på att vinster realiserar med 103 mnkr i Långsiktiga placeringar. Möjlighet att realisera vinster beror av hur marknaden utvecklas resten av året.

Vinster från finansiella placeringar är högre än vad som budgeterats gällande pensionsmedelsportföljen. "Övriga" negativa avvikelserna förklaras i huvudsak av att intäkterna från budgetuppdraget gällande ökade finansiella intäkter kommer att erhållas succesivt. Kommunens bolag kommer refinansiera förfallna lån samt ta upp nya lån med kommunal borgen. Detta leder till succesivt ökade intäkter hos kommunen i form av borgensavgifter. Kommunen har under året även gått med i Kommuninvest och kommer därigenom att kunna ta del av återbäring för upptagna lån i Kommuninvest, inte heller detta får genomslag under 2017 utan intäkten kommer att öka succesivt.

Riksbanken har sänkt styrräntan till negativa -0,50 %. Avkastningen på räntebärande placeringar har därför sjunkit till historiskt låga nivåer. Detta betyder att prognosen för räntor, utdelningar på fonder och rabatter understiger budgeterade intäkter. Detta förväntas kompenseras av större vinster än vad som budgeterats, se ovan. Detta gäller både för den långsiktiga portföljen och för pensionsmedelsförvaltningen

Nämndernas prognostiserade budgetavvikelser

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur skattemedlen ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. Nämnderna (exkl exploateringsverksamheten) prognostiserar ett underskott om 3,3 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 0,04 % av deras samlade budget. I tabellen nedan redovisas de olika nämndernas prognostiserade budgetavvikelser för helår 2017 vid respektive uppföljningstillfälle.

Prognostiserade budgetavvikelser för helår 2017

Belopp mnkr	Prognos augusti	Prognos april
Barn- och ungdomsnämnden	-23,3	-15,9
Omsorgsnämnden	-13,0	-13,0
Bildningsnämnden	-7,2	-12,0
Utförarnämnden	1,0	-4,4
Äldrenämnden	0,0	-2,0
Kultur- och fritidsnämnden	0,5	0,0
Bygg- och miljönämnden	3,0	1,5
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	6,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	6,3	5,7
Kommunstyrelsen	8,6	8,2
Socialnämnden	12,2	22,0
Övriga nämnder och styrelser	<u>2,6</u>	<u>0,2</u>
Delsumma nämndernas verksamheter	-3,3	-9,7

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än -1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen.

Barn- och ungdomsnämndens prognostiserade underskott uppgår till 0,8 % (-23,3 mnkr). Det negativa resultatet beror främst på ett underskott när det gäller lokaler om 24 mnkr som främst avser förskolan. Ett underskott finns även inom särskola. Nämndens kostnader för lokaler och särskola kommer för 2018 att hanteras inom ram.

Omsorgsnämndens underskott beräknas till 13,0 mnkr vilket motsvarar 1,3 % av budgeten. Nämnden föreslås få medgivande att redovisa underskott med 13 mnkr samt att de inte behöver redovisa någon åtgärdsplan då nämndens budgetram för 2018 utökats och därefter beräknas vara i balans.

Bildningsnämndens underskott prognostiseras till 0,9 % (-7,2 mnkr). Underskottet avser de kommunala enheterna. Åtgärder för att minska underskottet är vidtagna men med bakgrund av att Skolinspektionen identifierade brister i den regelbundna tillsynen, är det svårt att göra större besparingar inom Birgittaskolans gymnasieverksamhet.

Nedan redovisas en sammanfattning av nämndernas kommentarer. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds delårsrapport.

Kommunstyrelsen (överskott 8,6 mnkr)

Totalt visar helårsprognosen per sista augusti på ett överskott på 8,6 mnkr inkl nämndens verksamhet. Största differenserna återfinns inom personal som visar på ett överskott med 7 mnkr. Främsta orsaken är att 100 satsningen (budgeterad till 8 mnkr) inte har genomförts i den omfattning som var planerat.

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet (överskott 6,0 mnkr)

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet prognostiserar ett överskott på 6 mnkr. Endast Socialförvaltningen prognostiserar avvikelse, övriga förvaltningar visar nollavvikelse mot budget. Orsaken till det stora överskottet på Socialförvaltningen är framförallt liksom tidigare, svårigheter att rekrytera personal och vakanser på flera tjänster.

I årsprognos i samband med delårsbokslutet i april redovisades ett resultat i nivå med budget för socialförvaltningen. I augusti är prognosen förbättrad med 6 mnkr. Orsaken är bland annat att medel erhöles temporärt för flyktingmottagande 2017 och den del som avsåg avdelningen för försörjningsinsatser har tagits i anspråk först i september då gruppen mottagning integration startades som riktas till nyanlända. Förvaltningen har haft svårt att lösa trångboddheten i sina lokaler på Barnhemsgatan och ytterligare lokaler har nu förhyrts. Detta har medfört att ökade lokalkostnader kommer senare än väntat. Statsbidrag har sökts och erhållits för att förstärka bemanning inom området barn och unga samt för kompetensutvecklingsinsatser. Utöver detta har förvaltningen fortsatt stora problem med rekrytering och vakanser förekommer i perioder på flera tjänster.

Äldrenämnden (ingen avvikelse)

Under årets första månader har betalningsansvaret för utskrivningsklara patienter varit högt. Med anledning av det höga betalningsansvaret öppnades ett nytt korttidsboende på universitetssjukhuset den 15 mars. Betalningsansvaret har därefter minskat. I januari och februari var betalningsansvaret mellan 12-14/personer per dygn under senare delen av sommaren har betalningsansvaret i genomsnitt varit under 1 patient per dygn. Nämnden prognostiserar ett underskott med 3 mnkr för särskilda boendeformer inkl betalningsansvar för utskrivningsklara.

Underskottet inom vårdboende täcks av överskott inom hemtjänst.

Omsorgsnämnden (underskott 13,0 mnkr)

Omsorgsnämndens underskott beräknas till 13,0 mnkr vilket motsvarar 1,3 % av budgeten. Nämnden föreslås få medgivande att redovisa underskott med 13 mnkr samt att de inte behöver redovisa någon åtgärdsplan då nämndens budgetram för 2018 utökats och därefter beräknas vara i balans.

När det gäller intäktssidan föreligger viss osäkerhet gällande återsökningen från migrationsverket som sker med eftersläpning och är svår att bedöma.

De stora prognosavvikelserna gentemot budget ligger inom insatser för personer med utvecklingsstörning med ett prognosticerat underskott på 12,6 mnkr, hemtjänst med ett beräknat underskott på 8,0 mnkr samt individ- och familjeomsorg med ett prognosticerat överskott på 5,1 mnkr.

Det prognosticerade underskottet med 12,6 mnkr för insatser till personer med utvecklingsstörning beror främst på externa placeringar och daglig verksamhet. Vid jämförelse med föregående år har kostnader för externa placeringar ökat. Ökningen beror bland annat på att ett par enskilda personer försämrats vilket lett till att de behövt placeras på enheter med specialistkompetens. Vårddygnskostnaden för sådana enheter uppgår till ca 15 tkr medan de flesta övriga enheter ligger på en kostnad på ca 3-5 tkr per vårddygn. Planering finns för hemtagning i samband med nybyggnation.

Under 2017 ökar inte antalet hemtjänststimmar på samma sätt som de två senaste åren. Antalet individer som erhåller hemtjänst minskat något. I jämförelse med övriga kommuner visar Linköpings kommun ett genomsnittsvärde gällande såväl kostnader som omfattning. Prognostiserat underskott för året är 8 mnkr. Viss osäkerhet föreligger inom detta område beroende på att det individuella behovet av omfattningen av insatser kan variera stort. Inför budget 2018 har utrymme skapats för att finansiera det behov som idag föreligger.

Prognostiserat överskott för individ- och familjeomsorg är 5,1 mnkr och beror främst på beräknad återbetalning p g a verksamhet som ej varit i full drift under året beroende på svårigheter med bemanning etc. För 2018 beräknas berörda verksamheter vara i full drift.

Barn- och ungdomsnämnden inkl kommunala verksamheter (underskott 23,3 mnkr)

Barn- och ungdomsnämnden inklusive de kommunala enheterna prognostiserar en negativ avvikelse avseende nettokostnaderna, dvs ett negativt resultat om -23,3 mnkr. I apriluppföljningen prognostiserades underskottet till 15,9 mnkr.

Nämndens anslagsdel

Nämndens anslagsdel prognostiserar ett negativt resultat om -13,0 mnkr. Det negativa resultatet beror främst på ett underskott när det gäller lokaler om ca 24 mnkr som främst finns inom förskolan. Ett underskott finns även inom särskola och särskolefritids, där nämnden inte får demografisk kompensation för förändrade volymer, underskottet beräknas till ca 4 mnkr. Nämndens kostnader för lokaler och särskola kommer för 2018 att hanteras inom ram.

Skillnaden jämfört med prognosen i april då underskottet prognostiserades till -19,8 mnkr beror framförallt på högre intäkter än beräknat när det gäller schablonbidrag för flyktingar och bidrag för asylsökande och lägre kostnader för nämndens resursfördelningsmodell gällande nyanlända elever. Antalet nyanlända elever minskar, i augusti finns det totalt 986 nyanlända elever jämfört med 1 078 nyanlända elever i april.

Kommunala enheter

De kommunala enheterna prognostiserar ett negativt resultat om -10,3 mnkr. Den försämrade prognosen jämfört med april då ett överskott om 3,9 mnkr prognostiserades beror på en överbemanning på ett fåtal enheter. Verksamheterna har haft ett tydligt uppdrag att våga rekrytera när det finns möjlighet vilket har bidragit till ökade kostnader. Även svårigheter kring att rekrytera rätt kompetenser i kombination med den osäkerhet som finns kring de förstärkningar som görs i form av statsbidrag bedöms bidra till att verksamheten är något överbemannad i nuläget. Underskottet finns hos ett fåtal enheter och där har åtgärder satts in för att se över lämpliga insatser för att anpassa organisationen och nå en ekonomi i balans. Det ekonomiska läget kommer att följas upp under hösten och även i samband med budgetarbetet som påbörjats. Samtliga enheter har ett eget kapital som kan möta de underskott som prognostiseras.

Bildningsnämnden inkl kommunala verksamheter (underskott 7,2 mnkr)

Prognosen för årets resultat för hela bildningsnämndens ansvarsområde beräknas bli ett underskott med 7,2 mnkr för 2017. I aprilprognosen beräknades underskottet till 12,0 mnkr. Förändringen i helårsprognosen mellan april och augusti beror på att Anders Ljungstedts gymnasium prognostiserar ett lägre underskott nu än vid delårsbokslutet i april. Den stora förändringen beror bland annat på att skolan fått fler elever än vad som prognostiserades i våras.

Nämndens anslagsdel prognostiserar ett överskott med 0,2 mnkr och de kommunala enheterna prognostiserar ett underskott med 7,4 mnkr. Det är framförallt Birgittaskolan och Anders Ljungstedts gymnasium som har stora underskott. Birgittaskolans helårsprognos beräknas bli minus 3,3 mnkr och beror på färre elever än budgeterat både inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Åtgärder vidtas för att minska underskottet, men med bakgrund av att Skolinspektionen identifierade brister i den regelbundna tillsynen, är det svårt att göra större besparingar inom gymnasieverksamheten. Helårsprognosen för Anders Ljungstedts gymnasium beräknas bli minus 3,8 mnkr. Underskottet beror främst på betydligt färre elever än förväntat på språkintröskning. Även andra program har färre elever än budgeterat, vilket bidrar till underskottet. Ledningen på Anders Ljungstedts gymnasium arbetar under hösten med att anpassa organisationen så att enheten har en budget i balans till 2018.

Kultur- och fritidsnämnden (överskott 0,5 mnkr)

Prognosen för helåret beräknas till ett överskott om 0,5 mnkr som avser intäkter Linköping Arena och hyresåterbetalning från Lejon gällande Smedstad.

Samhällsbyggnadsnämnden (överskott 6,3 mnkr)

Drift och underhåll prognostiserar ett överskott med 7,0 mnkr på grund av lägre kostnader för vinterväghållning.

Införande av nya boendeparkeringsområden ger ökade intäkter inom området trafik och parkering. Prognosen är att ökningen kommer att fortsätta under året och nästa år, då två nya områden tas i bruk. Överskottet för trafik och planering beräknas till 1,8 mnkr.

Den upphandlade skolskjutsen har utökats med ytterligare två bussar på grund av att Östgötatrafiken har lagt ner och förkortat turer på landsbygden. Det är även fler elever inom grundskolan och gymnasiet som utnyttjar växelvis boende. Underskottet för kollektivtrafik prognostiseras till -1,9 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden, exploateringsverksamheten (överskott 9,0 mnkr)

I takt med att försäljningar genomförs, ska dessa redovisas som intäkter i kommunens resultaträkning. Samtidigt ska motsvarande kalkylerade kostnader för tomtens iordningsställande avräknas. Till årets slut beräknas resultatet bli ett överskott på 29,0 mnkr vilket innebär ett överskott jämfört med budget på 9,0 mnkr. För budget 2018 och framåt har det budgeterade resultatet höjts från 20 mnkr till 30 mnkr.

Det egna kapitalet för exploateringsverksamheten uppgick vid årsskiftet 2016/2017 till 377,8 mnkr.

Socialnämnden (överskott 12,2 mnkr)

Vid socialnämndens delårsbokslut i april lämnades en prognos för året som visade ett överskott med 22 mnkr. I delårsbokslutet för augusti är prognosen försämrad men nämnden räknar ändå med ett överskott med 12,2 mnkr. Förändringen beror framförallt på att nämnden fått lämna ifrån sig 8 mnkr av sin budget avseende HVB placeringar till omsorgsnämnden för öppenvårdsinsatser. Utöver detta visar HVB en försämrad årsprognos med 4 mnkr jämfört med i våras, överskottet för HVB beräknas till 2,0 mnkr. Prognosen för ekonomiskt bistånd är å andra sidan förbättrad med 2 mnkr vilket bland annat beror på färre utbetalningshushåll i snitt per månad jämfört med tidigare.

Ekonomiskt bistånd visar en positiv avvikelse, bedömningen är att kostnaderna kommer att stiga något under hösten då antal ärenden kommer att öka successivt eftersom fler personer avslutas i etableringen hos arbetsförmedlingen. Preliminär årsprognos för ekonomiskt bistånd är ett överskott med 10,0 mnkr.

Trenden under året visar fortsatt ett minskat antal placeringar både vad gäller HVB vuxna och unga, men läget är fortfarande osäkert kring hur det kommer att se ut med placeringar resten av året. Den mycket preliminära prognosen visar därför överskott med 2,0 mnkr. Läget för familjehem är fortsatt något ansträngt och verksamheten beräknas visa ett underskott med 0,8 mnkr i år. Utredningsplaceringar bedöms visa ett överskott med 1,0 mnkr.

Bygg- och miljönämnden (överskott 3,0 mnkr)

Prognosen totalt sett beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 3,0 mnkr. Prognosen för bygglovsavgifterna beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 2,5 mnkr. Kostnadsutfallet för bostadsanpassning förväntas ligga på 0,3 mnkr lägre än budget.

Utförarnämnden (resultat 1,0 mnkr)

Helårsprognosen beräknas till +1,0 mnkr vilket är 11,5 mnkr bättre än budget och 8,4 mnkr sämre än föregående år. Bedömningen för helåret 2017 innehåller en hel del osäkerhetsfaktorer såsom i vilken takt vakanta tjänster kan tillsättas, Råd & Stöds övertagande av samtliga privata EKB-boenden i kommunen till kraftigt minskad ersättning från och med 2017-07-01 samt att ett 30-tal uppdrag kopplade till omsorgsnämnden och äldrenämnden saknar formella avtal. Dessutom ser utförarnämnden en oroande ökning av antalet tomma platser inom LSS Funktionsstöds gruppboende vilket påverkar affärsområdets ekonomi på ett negativt sätt.

Intern ränta, resursmedel och reserv för demografi, pris- o löneökningar (överskott 130,1 mnkr)

Det samlade överskottet jämfört med budget beräknas till 130,1 mnkr. Av överskottet avser 30 mnkr nystartad verksamhet som inte kommit igång ännu, 81,9 mnkr avser överskott för reserv för pris, lön och demografi. I delårsrapporten per den 30 april prognostiserades överskottet till 103,9 mnkr, förändringen avser bl a överskottet för reserv för pris, lön och demografi som har ökat.

I budgeten för 2017 finns 60,0 mnkr budgeterade som resursmedel för olika ändamål. Av dessa har t o m augusti beslut fattats om att fördela 35,6 mnkr till nämnderna. Resursmedel prognostiseras ge en avvikelse på 27,5 mnkr varav 20,0 mnkr är i enlighet med kommunstyrelsens beslut att reservera 20 mnkr av resursmedel för att likvidmässigt finansiera ianspråktagande av markering med motsvarande belopp.

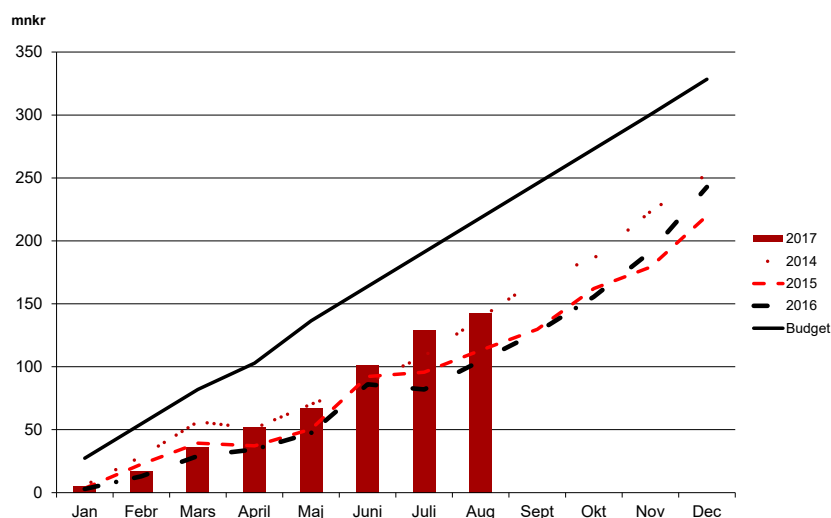
Internräntan prognostiseras ge ett underskott på 9,3 mnkr på grund av försenade investeringar, motsvarande överskott redovisas under ”nyttillkommen verksamhet”.

År 2017 är andra året i tvåårsbudgetperioden därför är reserven för demografi större då den ska klara demografiska förändringar under både 2016 och 2017. För 2016 skedde inte några större förändringar jämfört med den befolkningsprognos som låg till grund för budgeten. För 2017 uppgår den till 72,9 mnkr och används för att vid årets slut göra regleringar för demografiska förändringar jämfört med budget. Äldrenämnden beräknas återlämna en ett mindre belopp, barn- och ungdomsnämnden en ökning med 3,3 mnkr och bildningsnämnden beräknas få en ökning med 10,4 mnkr utifrån antalet elever. Tvåårsbudgeten innebär att även reserven för pris- och löneökningar redovisar ett större överskott som beräknas till 32,5 mnkr och som avser både 2016 och 2017 års förändringar av pris och lön jämfört med budgetförutsättningarna

Investeringar och exploateringsverksamhet

Investeringar

Akkumulerade investeringar för respektive månad

Nettoinvesteringarna uppgick efter augusti 2017 till 143 mnkr jämfört med linjärt periodiserad budget på 219 mnkr. Investeringsbidragen uppgick till 55 mnkr. Motsvarande period förra året uppgick nettoinvesteringarna till 105 mnkr. Investeringsbudgeten för helåret uppgår till 328 mnkr. Prognosen för helåret uppgår till 292 mnkr. Kultur- och fritidsnämnden har hos fullmäktige begärt att få omdisponera 4 mnkr av nämndens investeringsram till ett ”tuff-tuff”- tåg i friluftsmuseet Gamla Linköping.

De totala nettoinvesteringarna i prognosen överstiger prognostiserade avskrivningar med 117 mnkr. Nettoinvesteringarna har under flera år kraftigt överstigit avskrivningskostnaderna. För helåret prognostiseras avskrivningskostnaderna till 175 mnkr jämfört med 155 mnkr i budget 2017 och 162 mnkr i 2016 års bokslut. Ökningen beror på ett omfattande färdigställande av investeringar (varefter avskrivningar påbörjas) de senaste åren samt effekter av övergången till komponentavskrivning.

Linköpings kommun står inför kraftigt ökade investeringar och lokalförhyrningar vilket måste beaktas i den ekonomiska planeringen. En 10-årig ekonomisk plan för investeringar, förhyrningar samt demografiska förändringar har tagits fram för att säkerställa den långsiktiga planeringen.

Utöver de ovannämnda investeringarna har kommunen ökat sina finansiella tillgångar genom medlemsinsats i Kommuninvest ekonomiska förening. Kommunen blev i våras medlem i Kommuninvests ekonomiska förening. I samband med medlemskapet betalades en medlemsinsats om 28 mnkr, insatsen baseras på antalet kommuninnevånare vid årsskiftet. Insatsen berättigar till ränta och återbäring.

Pågående projekt

Pågående projekt är sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade. Det innebär att avskrivningar och intern ränta inte beräknas för pågående projekt. Utgifterna för pågående projekt uppgår per sista augusti till 582 mnkr inklusive utgifter tidigare år, jämfört med 376 mnkr för samma datum föregående år.

Exploateringsverksamhet

Pågående exploateringsverksamhet redovisas på balansräkningen och påverkar därför inte kommunens resultat utan endast kommunens likviditet.

Av nedanstående sammanställning framgår att årets exploatering till och med augusti 2017 haft en positiv påverkan på kommunens likviditet med 6 mnkr.

Enligt exploateringsplanen beräknades ett likviditetsmässigt underskott för helåret med 14 mnkr, men prognosen pekar nu istället mot ett överskott på 15 mnkr. Avvikelse mellan plan och prognos beror till allra största del på utbyggnad och försäljning har förskjutits i tid. Stora fluktuationer är inte ovanliga i exploateringsplaner och det finns stora svårigheter med att bedöma om detaljplaner kommer att senareläggas och/eller överklagas, om infrastruktur tidigare-/senareläggs och om markförsäljningar eller exploateringsbidrag sker tidigare eller senare än beräknat.

Balansräkning

Årets exploatering	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2017	Prognos 2017	Prognos 2017	Prognos 2017	Exploaterings- ram 2017
Belopp mnkr	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	netto	Netto
Bostäder	70,1	-68,9	174,5	-160,7	13,8	8,5
Verksamheter	3,9	-11,3	23,5	-52,6	-29,1	5,1
Summa	74,0	-80,2	198,0	-213,3	-15,3	13,6

I takt med att slutförsäljningar genomförs enligt exploateringsavtalen redovisas intäkter i kommunens resultaträkning. Samtidigt ska motsvarande kalkylerade kostnader för markens iordningsställande avräknas.

Nettot av slutförsäljningarna till och med augusti har förbättrat årets resultat med 22,9 mnkr. Till årets slut beräknas resultatet bli ett överskott på 29,0 mnkr före kommunbidrag.

I kommunens budget ingår ett nettoresultat för exploateringsverksamheten med 20 mnkr. Beroende av detta blir årets resultat efter kommunbidrag enligt prognosen 9,0 mnkr.

Skatteintäkter samt ekonomiska läget enligt SKL

Den samlade nettointäkten för skatt, utjämning, statsbidrag och fastighetsavgiften beräknas enligt SKL:s prognos den 28 september till 7 883 mnkr för helår 2017.

Budgeten för skatteintäkter fastställdes av kommunfullmäktige den 24 november 2015 och grundade sig på SKL:s då aktuella prognos. Därefter har statsbidragen ”välfärdsmiljarderna” med 51 mnkr och ”byggbonus” med 58 mnkr tillkommit. Hela statsbidraget för ”välfärdsmiljarderna” har budgeterats som en intäkt och fördelats till nämnderna enligt beslut. Av ”byggbonusen” som erhöles i december 2016 men som redovisas i resultaträkningen som intäkt först 2017 beräknas 46 mnkr förbrukas och resterande 12 mnkr redovisas som överskott i prognosen.

Linköping har ansökt om statsbidrag för ökat bostadsbyggande även för 2017 och eftersom beslut om statsbidragets storlek även för 2017 kommer först i slutet av november och beloppet är osäkert räknar kommunledningsförvaltningen att statsbidraget kommer att förbrukas först under 2018 vilket avviker från god redovisningssed, se redovisningsprinciper i slutet av rapporten. Beslut om planerad användning fattas i december 2017 eller januari 2018.

Även SKL:s prognoser skatteintäkter, fastighetsavgift, utjämning och generella statsbidrag har förändrats bland annat avseende slutavräkning för 2016 och 2017 års skatteintäkter.

Jämfört med 2016 prognostiseras skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag ökat med 419 mnkr vilket motsvarar 5,6 %. Att ökningen är större än normalt beror på de tillkommande statsbidragen samt en kraftig befolkningsökning under 2016.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Annika Wallenskog, chefsekonom på Sveriges Kommuner och Landsting skriver i pressmeddelande till skatteprognosen den 28 september.

”Högkonjunktur men stora utmaningar väntar kommunsektorn

Efter några års stark tillväxt råder högkonjunktur i ekonomin. Från 2019 förväntas en normalisering med en svagare utveckling. Befolkningen och behoven i kommunsektorn fortsätter växa.

Efter några års stark tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi och resursutnyttjandet beräknas stabiliseras på en hög nivå nästa år. Under 2019 och 2020 förutsätts konjunkturläget återgå till neutral nivå. BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas dessa år därför svagare än normalt. Det visar skatteunderlagsprognosen från Sveriges Kommuner och Landsting.

SKL:s bedömning är att BNP-ökningen landar på 3,4 procent för 2017 och 2,8 procent för 2018 samt att ökningen av skatteunderlaget minskar från 4,4 procent i år till 3,4 procent 2018.

Åren därefter begränsas tillväxten i BNP till runt 1,5 procent, samtidigt som antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin stagnerar. Situationen för kommunsektorns del blir särskilt problematisk av att befolkningen och behoven av skola, vård och omsorg fortsätter växa i snabb takt.

– Det kommer att krävas en rad olika åtgärder för att kostnaderna inte ska överstiga intäkterna inom ett par års tid. Trots att regeringen ger både generella och riktade statsbidrag till olika områden så står kommuner och landsting inför stora utmaningar som vi återkommer till i den Ekonomirapport vi snart presenterar, säger Annika Wallenskog, chefsekonom på Sveriges Kommuner och Landsting.

Ansträngt arbetsmarknadsläge

Det finns tydliga tecken på att det är svårare än normalt för arbetsgivarna att besätta lediga platser, och särskilt svårt inom delar av offentlig sektor.

– Trots att arbetslösheten i riket uppgår till cirka 6,5 procent råder i praktiken full sysselsättning för den inrikes födda befolkningen. Samtidigt har många utrikes födda svårt att komma in på arbetsmarknaden. För dessa kommer det att krävas stora insatser på utbildning, praktik och ”snabbspår” för att minska arbetslösheten, säger Annika Wallenskog.

Trots ett ansträngt arbetsmarknadsläge beräknas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. Tolvmånaderstalen för KPI har tillfälligt nått över 2 procent, men en starkare krona gör att inflationen pressas tillbaka under nästa år.”

Regeringens bedömning av den makroekonomiska utvecklingen

Regeringen bedömer i budgetpropositionen att tillväxten i Sverige blir stark, 3,4 procent år 2017 respektive 2,6 procent år 2018 (kalenderkorrigerade siffror). Det är en upprevidering jämfört med vårpropositionen.

Den globala tillväxten är idag visserligen under genomsnittet för 2000-talet. Men konjunkturuppgången i världen fortsatte under 2017 med en snabbare ökning av industriproduktion och världshandeln. Det ser ut att bli en något starkare tillväxt 2017 och 2018 i de länder som är viktiga för Sveriges utrikeshandel, vilket bidrar till en starkare svensk export 2018. Det förefaller inte som den politiska osäkerheten i Europa och USA i någon större omfattning påverkat den ekonomiska utvecklingen, indikatorerna tyder snarare på att ett relativt högt förtroende hos både hushåll och företag.

Aktivitetsnivån i den svenska ekonomin har varit hög de senaste åren och det fortsätter ett tag till. Det är framförallt de inhemska delarna i ekonomin som utvecklats starkt. Den offentliga konsumtionen ökade kraftigt i samband med den stora flyktingkrisen. Investeringarnas andel av BNP är på den högsta nivån sedan början av 1990-talet, den höga befolkningstillväxten ställer krav på såväl bostäder som verksamhetslokaler. Nästa år bedömer regeringen dock att investeringarna växer i en långsammare takt eftersom nivån på investeringarna nu är så pass hög. Det finns även kapacitetsrestriktioner i byggandet. Vidare bedömer regeringen att hushållskonsumtionen kommer utvecklas starkt då låga räntor, hög sparkvot och en positiv utveckling på arbetsmarknaden ger en gynnsam grogrund för hushållskonsumtionen. Även utrikeshandeln väntas ge ett positivt bidrag till tillväxten i Sverige 2018.

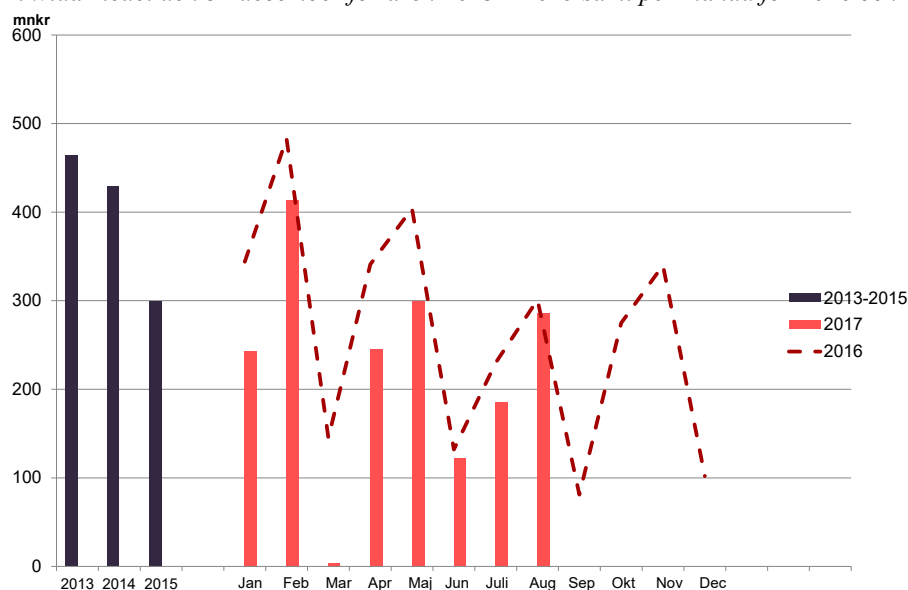
Regeringen väntar sig att den starka utvecklingen på arbetsmarknaden håller i sig. Antalet sysselsatta väntas fortsätta öka snabbt 2017 och även relativt snabbt 2018. Sysselsättningsgraden, d v s andelen sysselsatta i befolkningen i arbetsför ålder har ökat kraftigt. Den starka konjunkturutvecklingen och regeringens åtgärder medför en ökad efterfrågan på arbetskraft och arbetslösheten bedöms minska till 5,9 procent år 2018.

Löneutvecklingen väntas trots den starka utvecklingen på arbetsmarknaden att vara dämpad. Även 2017 och 2018 väntas timlöneökningarna stanna på 2,7 respektive 3,0 procent, vilket är lägre än genomsnittet 1993–2016 (3,4 procent). Undersökningar visar att företagen få allt svårare att rekrytera personal. Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden har stigit vilket påverkar löneökningstakten med viss fördröjning.

Inflationstakten ökade under 2016 och första halvåret 2017, efter att ha varit låg under en lång tid. Ökningen förklaras av höjda priser på tjänster och tillfälligt höjda energipriser. Inflationstakten mätt som KPIF, inflationen med fast bostadsränta, vilket är det mått som riksbanken numera följer väntas stabilisera sig på knappt 2 procent.

Likvida medel

Likvida medel den 31 december för åren 2013 – 2015 samt per månad för 2016 och 2017

Likviditeten uppgick till 286 mnkr den 31 augusti. Vid årets början uppgick likviditeten till 102 mnkr. Kommunens betalningsberedskap är fortsatt god och det beror främst på kommunens checkkrediter om 550 mnkr. Den dagliga likviditeten varierar stort. Under det senaste året har likviditeten varit lägre än 100 mnkr under 99 dagar varav 29 dagar med negativ likviditet (d v s mindre än noll).

Förklaringar till likviditetens utveckling under 2017:

- Det finns en eftersläpning gällande kommunens ersättning från Migrationsverket för flyktingmottagandet. Denna eftersläpning beror dels på att såväl kommunen som migrationsverket inte ligger i fas med återsökning av statliga medel, dels på grund av regelsystemet som medför dröjsmål mellan att återsökningen kommit till migrationsverket och att ersättning utbetalas. Eftersläpningen/fordran har minskat under året och uppgick till 57 mnkr per den 31 augusti. Kommunen har även fått ersättning från Migrationsverket som inte förbrukats ännu utan är uppbokade på ett balanskonto för att användas under 2017, dessa ingår i likviditeten.
- Nettoinvesteringarna uppgick efter augusti till 143 mnkr jämfört med linjärt periodiserad budget på 219 mnkr vilket förbättrat likviditeten jämfört med den planerade påverkan från investeringarna.
- Resultatet per den 31 augusti är positivt och uppgår till 139 mnkr.
- Exploateringsverksamhetens har påverkat likviditeten positivt med 6 mnkr under jan-augusti 2017.

Pensionsskuld

Den 31 augusti 2017 beräknas pensionsskulden till 3 221 mnkr, varav 2 602 avser pensioner intjänade före år 1998 och 619 mnkr avser pensioner som är intjänade från och med 1998. Per den sista december 2016 uppgick pensionsskulden till 3 212 mnkr. Att pensionsskulden har minskat de senaste åren och beräknas minska till den 31 december beror på att den del som är intjänad före 1998 utgjordes av förmånsbestämd pension som nu successivt minskar och att den största delen av den pension som är intjänad efter 1998 utgörs av avgiftsbestämd pension som inte leder till att pensionsskulden ackumuleras.

Kommunen har årligen från år 1997 satt av särskilda medel för att täcka en del av de framtida pensionsutbetalningarna. För pensionsskuld som är intjänad från och med 1998 finns hela beloppet avsatt externt. De externa placeringarna används för att minska pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet uppgick den 31 augusti till 1 719 mnkr. Det motsvarade 100 % av pensionsskulden som är intjänad från och med 1998 samt 42,3 % av den övriga pensionsskulden. Återlånade medel uppgick till 1 502 mnkr.

KONCERNEN LINKÖPINGS KOMMUN - SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

I kommunkoncernen ingår kommunen och de kommunala bolag som finns samlade inom koncernen Linköpings Stadshus AB. För en mer utförlig beskrivning av bolagen hänvisas till delårsrapporten för kommunens bolag.

Som minimum enligt lagen ska delårsrapporten innehålla en förkortad förvaltningsberättelse, balans- och resultaträkning samt vissa andra upplysningar. Linköpings kommun har valt att därutöver redovisa noter till de finansiella rapporterna. Linköpings Stadshus AB, som är moderbolag för kommunens ägda bolag, har däremot valt att inte redovisa mer än minimikraven. Av den anledningen saknas vissa jämförelsetal för koncernen i noter.

Om kommunkoncernen

Kommunkoncernen omfattar förutom den juridiska personen Linköpings kommun även de bolag i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Med betydande inflytande avses normalt en röstandel om minst 20 %.

För att spegla kommunkoncernens samlade verksamhet görs en sammanställd redovisning. I den redovisningen ingår Linköpings kommun samt den verksamhet som bedrivs i aktiebolagsform inom Linköpings Stadshus AB. Med denna definition omfattas år 2017 totalt 11 företag med 1 underkoncernbildning. Samtliga 11 företag är aktiebolag. Övriga juridiska personer som Linköpings kommun kan anses ha ett betydande inflytande i, anses för små för att konsolideras i den sammanställda redovisningen.

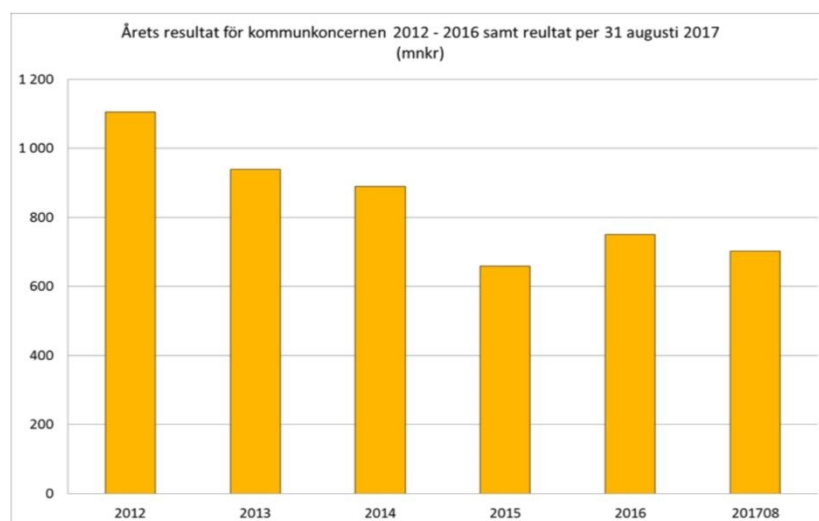
Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av den samlade kommunkoncernens ekonomi och åtaganden. Interna transaktioner mellan de organisationer som ingår i koncernen ska därför elimineras.

De kommunala bolagens utveckling har stor betydelse för kommunkoncernens ekonomi, eftersom de svarar för mer än hälften av omsättningen och balansslutningen.

Finansiell analys – koncernen

Resultat

Efter att koncerninterna mellanhavanden har eliminerats uppgår resultatet efter finansnetto för kommunkoncernen till 781 mnkr per den 31 augusti, efter skatt uppgår resultatet till 702 mnkr.

I tabellen nedan redovisas respektive bolags resultat per den 31 augusti samt prognos för helår 2017. **Observera** att i koncernens resultat ovan är elimineringar gjorda för transaktioner mellan bolagen samt mellan kommunen och bolagen så därför blir inte summan av resultaten nedan tillsammans med kommunens resultat som uppgår till 139 mnkr detsamma som resultatet ovan.

Resultat efter finansiella poster (mnkr)	Resultat 31 augusti		Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse mot budget
	2017	2016			
Linköpings Stadshus AB*	-109,5	-87,3	-100,6	-90,2	-10,4
Tekniska verken i Linköping AB	421,0	389,0	575,0	560,0	15,0
AB Stångåstaden	223,0	169,0	848,0	180,0	668,0
Lejonfastigheter AB	82,4	77,0	63,1	62,0	1,1
Sankt Kors Fastighets AB	19,0	16,8	11,0	9,0	2,0
Visit Linköping & Co AB	-4,8	-3,6	0,3	0,3	0,0
Näringslivsutveckling i Linköping AB (Nulink)	0,0	8,5	0,0	0,0	0,0
Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB	1,4	1,0	7,3	2,2	5,1
Linköping City Airport AB	-1,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
Science Park Mjärdevi AB	3,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
Linköpingsexpo AB	8,5	1,2	0,1	1,1	-1,0
Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen	2,1	-1,4	0,5	0,1	0,4
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland	6,2	3,8	2,0	0,5	1,5
Samordningsförbundet Centrala Östergötland	0,2	-2,0	-0,9	-3,8	2,9

*För Linköpings Stadshus AB redovisas resultat före skattemässiga koncernbidrag

Bolagen gör bedömningen att ägarens ekonomiska krav uppfylls under 2017. Samtliga bolag utom Linköpings Stadshus AB samt Linköpingsexpo AB, prognostiserar ett resultat som ligger i nivå med, eller över budget.

Finansiella intäkter och kostnader

Kommunkoncernens finansnetto uppgår för perioden till -142 mnkr. Kommunkoncernen har en nettolåneskuld.

Investeringar

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgick till 1 523 mnkr per augusti. Den största delen av investeringarna har gjorts inom Stadshuskoncernen med 1 380 mnkr. Resterande 143 mnkr står Linköpings kommun för. Avskrivningar på anläggningstillgångar uppgick till 787 mnkr för kommunkoncernen.

Kapacitet

Kommunkoncernens balansomslutning uppgår per den 31 augusti till 38 144 mnkr. Per den 31 augusti 2016 uppgick den till 35 139 mnkr vilket ger en ökning med 8,6 %. Det egna kapitalet har ökat med 683 mnkr och uppgår till 10 893 mnkr, en ökning med 6,7 %. Kommunkoncernens soliditet uppgår till 28,6%, den 31 augusti 2016 uppgick den till 29,1 %. En stabil soliditet är viktig för att ge en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en stark finansiell handlingsberedskap i framtiden.

REDOVISNINGSPRINCIPER OCH UPPLYSNINGAR

Kommunens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed med två undantag, redovisning av pensionsskuld och redovisning av statsbidrag för ökat bostadsbyggande (se nedan). Kommunfullmäktige har beslutat att i kommunens redovisning ska hela pensionsåtagandet redovisas som avsättning på balansräkningens skuldsida enligt den så kallade fullkostnadsmodellen. Det innebär att Linköpings kommun har en annan pensionsredovisning än vad redovisningslagen föreskriver.

Väsentliga belopp periodiseras för att hamna i rätt redovisningsperiod.

Sammanställd redovisning

I den sammanställda redovisningen ingår Linköpings kommun och koncernen Linköpings Stadshus AB. Övriga företag där kommunen har ett väsentligt inflytande bedöms vara för små för att det ska vara meningsfullt att konsolidera dem i räkenskaperna.

Klassificering av skulder och tillgångar styrs av kommunens redovisningsprinciper. Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden redovisas under avsättningar.

Företagen följer skattelagstiftningens krav på aktivering.

Intäkter

Intäkter redovisas när det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s septemberprognos cirkulär 2017:47.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder.

Investeringsbidragen aktiveras samtidigt med investeringen och periodiseras linjärt över anläggningens nyttjandeperiod.

Statsbidrag

Generella statsbidrag redovisas enligt kontantmetoden, det vill säga de intäktsförs i samband med utbetalning.

Statsbidrag för ökat bostadsbyggande

Boverket har beslutat om storleken på bidraget för 2016. RKR (Rådet för kommunal redovisning) har rekommendationer om hur statsbidrag i allmänhet ska bokföras. SKL gör tolkningen att detta bidrag ska redovisas som en intäkt 2016.

Boverket meddelade den 21 november beslut om storleken på statsbidraget till kommuner för ökat bostadsbyggande till de 111 kommuner som erhöll bidraget för år 2016. Linköping fick 58 mnkr.

RKR:s information om redovisning av statsbidrag

Redovisningen styrs av Rådet för kommunal redovisning (RKR:s) rekommendation nr 18.1 "Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar" samt av RKR:s information "Redovisning av statsbidrag".

SKL:s tolkning av statsbidraget till kommuner för ökat bostadsbyggande

SKL:s tolkning av normgivningen innebär att statsbidraget ska klassificeras som ett generellt statsbidrag.

Bidraget skulle redovisas som en intäkt år 2016 eftersom villkoren för att erhålla statsbidraget var uppfyllda under 2016.

Linköpings redovisning av statsbidraget

Statsbidraget söktes först i slutet av september och det var mycket osäkert hur stort belopp som Linköping skulle få då det var beroende av om andra kommuner sökt och hur mycket de byggt. Beslutet om hur mycket Linköping får kom först den 21 november 2016. Då det inte är specificerat vad statsbidraget får användas till behövs ett beslut i kommunstyrelsen om vad det ska användas till. Kommunstyrelsen beslutade i december 2016 att statsbidraget skulle finansiera tilläggsbudget 2017. För att möjliggöra förbrukning 2017 redovisar Linköpings kommun därför statsbidraget som intäkt 2017. Därmed avviker Linköping kommun från SKL:s tolkning samt RKR:s rekommendation. Hittills har kommunstyrelsen beslutat om att fördela 46 mnkr av statsbidraget. Resterande 12 mnkr redovisas som överskott i prognosen för 2017.

Linköping kommer att ansöka om statsbidrag för ökat bostadsbyggande även för 2017 och eftersom beslut om statsbidragets storlek även för 2017 kommer sent och beloppet är mycket osäkert då det även är beroende av hur mycket övriga kommuner sökt räknar kommunledningsförvaltningen att statsbidraget kommer att redovisas som en intäkt i resultaträkningen för 2018 och förbrukas först under 2018.

Specialdestinerade prestationsbaserade statsbidrag

Specialdestinerade statsbidrag som är prestationsbaserade periodiseras till den period där prestationerna har bokförts.

Icke prestationsbaserade statsbidrag intäktsförs i den period som bidraget avser.

Kostnader

Hyra/Leasing

Kommunen har inga finansiella leasingavtal. Kommunens åtaganden i form av hyresavtal för fastigheter redovisas som icke -uppsägningsbara operativa leasingavtal i en tilläggsupplysning fördelat på hyror från kommunala bolag respektive hyror från privata hyresvärdar.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen görs utifrån historiska anskaffningsvärden och påbörjas normalt månaden efter inköp/färdigställande. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstiderna bestäms individuellt för varje investering utifrån bedömd nyttjandeperiod. En tillgång ska delas upp på olika komponenter och skrivas av separat om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig.

Linköpings kommun har bedömt att anläggningar med ett bokfört värde som överstiger 5 mnkr utgör ett väsentligt underlag för att fördela investeringen på ingående komponenter. Investeringar med ett lägre bokfört värde delas inte upp i komponenter utan skrivs av i sin helhet.

Under 2015 gjorde kommunen en genomgång av samtliga anläggningar med ett restvärde över 5 mnkr och delat upp dessa i komponenter.

Nedskrivningar

Nedskrivningar och utrangeringar har skett med 0,2 mnkr, som avser anläggningar som inte längre är i bruk.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster redovisas på separata rader i resultaträkningen, dels under verksamhetens nettokostnader, dels under finansnetto och specificeras i not till respektive post.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter till följd av exploateringsverksamheten redovisas alltid som jämförelsestörande.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (44 800 kronor för 2017) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

Samtliga immateriella tillgångar är externt förvärvade och avser licensavgifter för IT-program.

Materiella anläggningstillgångar

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar bokförs som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. I anskaffningsvärdena ingår inga lånekostnader.

Linköpings kommun bedömer att de inte äger anläggningar som kräver omfattande återställningsarbeten, varför ingen särskild redovisningsprincip finns framtagen för sådant återställande.

Finansiella tillgångar

Linköpings kommun har fyra olika portföljer för finansiella placeringar.

1. Kassa/bankkontoliquiditet eller likvida penningmarknadsplaceringar som ska täcka löner, hyror och fakturabetalningar de närmaste 90 dagarna.

2. Likviditetsportfölj. Överskottslikviditet utöver ovan placeras i räntebärande tillgångar med låg ränte- och kreditrisk, avkastningsmål fastställs av kommunstyrelsen en gång per budgetperiod.
3. Långsiktig placeringsportfölj. Upparbetade medel som bedöms vara stadigvarande. Placeringar i aktier och räntepapper med mera. Avkastningsmål fastställs av kommunstyrelsen en gång per budgetperiod.
4. Pensionsmedelsplaceringar. Avkastningsmål fastställs av kommunstyrelsen en gång per budgetperiod.

Samtliga placeringsportföljer är klassificerade som omsättningstillgångar och värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och försäljningsvärdet. Sammansatta finansiella instrument redovisas utan uppdelning på ingående komponenter.

Redovisning av derivat och säkringsredovisning

Kommunen har inga lån. Därför används inga säkringsinstrument för att säkra kommunens lånekostnader.

Under 2014 köpte kommunen två ränteswapkontrakt om nominellt 75 mnkr respektive 61 mnkr där syftet var att kurssäkra två obligationsinvesteringar som gjorts till fast ränta och därmed motverka nedskrivningsbehov av obligationsvärdena ifall marknadsräntan skulle stiga och kursen på obligationerna skulle falla. I swapparna betalar kommunen en fast ränta årsvis och erhåller 3M² STIBOR³ kvartalsvis. Swappar och obligationer marknadsvärderas var och en för sig. Ingen säkringsredovisning tillämpas vilket ger kommunen frihet att avveckla delar eller hela innehaven. Swapparna har samma förfallodatum som obligationsplaceringarna. Sammantaget ger placeringarna inklusive swapparna en avkastning motsvarande 3M-STIBOR + marginal. Marknadsvärdet på swapparna är vid årsskiftet -6,8 mnkr.

Resultatpåverkan av swapparna 31 augusti 2017:

-2,4 mnkr i kapitaliserad, resultatbokförd ränta
 -0,2 mnkr i upplupen, resultatbokförd ränta
 = Netto -2,6 mnkr

Resultatpåverkan obligationsplaceringen den 31 augusti 2017:

+3,2 mnkr i kapitaliserad ränta
 +0,0 mnkr i upplupen ränta
 = Netto +3,2 mnkr

Avsättningar

Avsättning för medfinansiering av Citybanan

Under 2007 bokfördes hela kommunens andel av kostnaden (16,2 mnkr). Därefter har årliga indexuppräknningar gjorts. Kvarvarande avsättning uppgick till 4,9 mnkr. Slutreglering skedde vid utbetalningen i januari 2017.

Avsättning, ersättning för pensioner till Räddningstjänsten östra Götaland (RTÖG)

Linköpings kommun ska ersätta RTÖG för sin del av RTÖG:s pensionsskuld för SAP-R⁴. Skulden fördelas utifrån invånarantal i respektive kommun. Linköpings kommun redovisar ersättningen för pensionsskulden, inklusive löneskatt till RTÖG som en avsättning.

Pensioner

Pension till anställda

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullkostnadsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda redovisas som en avsättning. Kommunen följer därmed inte lagen om kommunal redovisning. Enligt lagen ska endast den del av de kommunanställdas pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07⁵.

Pension till förtroendevalda

Även pensionsåtagandena för kommunens politiker redovisas som en avsättning.

² 3M = 3 månader

³ STIBOR (Stockholm Interbank Offered Rate) är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som ett antal banker - Stiborbanker - verksamma på den svenska penningmarknaden är villiga att låna ut till varandra utan säkerhet under olika löptider.

⁴ SAP-R = Särskild avtalspension för räddningstjänstpersonal

⁵ RIPS = Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld

Upplåning

Kommunen har inga långfristiga lån och har aldrig aktiverat några räntekostnader.

KOMMUNENS PERSONAL

Den kommunala organisationen växer och ökningstakten har varit hög de senaste åren. Hittills under 2017 motsvarar ökningen 9 % i expensionsrekryteringar⁶, jämfört med 2015 har organisationen växt med 16 %. Det är fortsatt ett problematiskt rekryteringsläge, i medeltal har organisationen 158 befattningar vakanta per vecka. Situationen är oförändrad när det gäller de svårrekryterade yrkesgrupperna till verksamheten. Sammantaget ställer det stora krav på den kommunala organisationen att hitta nya arbetssätt för att fortsatt kunna ge god service och kvalitet i de kommunala tjänsterna.

Anställd personal

Under senaste tolv månaders perioden har antalet medarbetare ökat med 649 personer till 9 219 anställda⁷, omräknat motsvaras det av 8 813 årsarbeten. Utbildningsförvaltningen och Leanlink-Omsorg står för majoriteten av personalökningen. Ökningen kan relateras till ökad verksamhetsvolym inom förskola, fritidshem och grundskola. Inom vård och omsorg kan personalökningen relateras till verksamhetsövergångar samt ökad verksamhetsvolym. Tabellen nedan redovisar antal anställda i Linköpings kommun.

Antal tillsvidare och visstidsanställd personal fördelat på hel- och deltid

Anställningsform	2016		2017	
	31 augusti		31 augusti	Förändring
Tillsvidare heltid	6 240		6 807	567
Tillsvidare deltid	1 563		1 701	138
<i>summa tillsvidare</i>	<i>7 803</i>		<i>8 508</i>	<i>705</i>
Visstid heltid	480		466	-14
Visstid deltid	287		245	-42
<i>summa visstid</i>	<i>767</i>		<i>711</i>	<i>-56</i>
Totalt	8 570		9 219	649

Utförd tid och frånvaro

Hittills under året har drygt 8,7 miljoner arbetstimmar utförts, det är en ökning med 9 procent (709 350 timmar) jämfört med föregående år. Därav har tillfällig personal med timlön utfört arbete med 934 050 timmar vilket är en ökning med 28 600 timmar. Omvandlat motsvarar den timanställda personalresursen 439 årsarbeten till en kostnad av ca 134 mnkr⁸. Under perioden har arbetad fyllnadstid⁹ ökat med ca 2 960 timmar. Arbete på övertid ökar med 6 706 timmar till 52 870 timmar, enkel med 1 065 och kvalificerad med 5 641 timmar. Andelen frånvaron av planerad tid är något lägre än föregående år (26,7 %). Den enskilt största frånvaroorsaken är semester därefter egen sjukdom och föräldraledighet.

Semester- och kompensationslöneskuld

Personalens inestående semester¹⁰ uppgick i augusti till 94 474 dagar (83,3 mnkr). Vid motsvarande tidpunkt 2016 var semesterdagsskulden 87 931 dagar (81,0 mnkr). Personalens inestående kompensationslöneskuld är 56 296 timmar (16,8 mnkr). Jämfört med 2016 är det en minskning med drygt 5 600 timmar.

Sjukfrånvaro

Antal påbörjade sjukfall är 13 341, en ökning med 227 jämfört med föregående år. De sjukfall som är längre än 29 dagar har minskat med 9 till 874 personer vilket motsvarar 9,5 % (-0,3 %) av månadsanställd personal. Anställda som har fler än 5 sjukfall under perioden ökar med 41 till 376 personer.

Den 3:e september fanns 281 pågående ärenden hos Försäkringskassan, 244 av dessa är över dag 90 i rehabiliteringskedjan. Den genomsnittliga sjukskrivningslängden är 453 dagar. Verksamheten har börjat nyttja¹¹ företagshälsovården tjänster i större utsträckning. Jämfört med föregående år ökar köpet av tjänster med 1,9 mnkr till 5,0 mnkr. Framförallt är köp av förebyggande tjänster ökat och motsvarar 72 % av den totala summan. Samtalsstöd, både förebyggande och rehabiliterande nyttjas i fortsatt hög omfattning.

Total sjukfrånvaro¹²

⁶ Tillsvidareanställningar

⁷ Anställd i det här sammanhanget definieras som anställd med månadslön

⁸ Inklusive semesterersättning

⁹ Deltidsanställd som arbetar utöver fastställd arbetstid.

¹⁰ Semesterdagar överstigande 20 får sparas till kommande år. Antalet sparade semesterdagar får inte överstiga 40.

¹¹ Nyttjande mäts i form av köpta tjänster

¹² Lagstadgade redovisningen av sjukfrånvaron, andel av sammanlagd ordinarie arbetstid.

Den totala sjukfrånvaron är 5,6 %, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2016. Både män och kvinnors sjukfrånvaro har minskat, män med 0,1 procentenheter och kvinnor med 0,3 procentenheter. Sjukfrånvaro ökar i åldersgruppen -29 år med 0,6 procentenheter, ökningen sker inom köks- och måltidsarbete samt vård- och omsorgsarbete. Övriga åldersgrupper minskar med 0,4 procentenheter. Andelen långtidssjukfrånvaro minskar med 5,6 procentenheter till 45 % av den totala sjukfrånvaron. Uppdelat på kön så minskar långtidssjukfrånvaron med 8,7 % för männen respektive 5,0 % för kvinnor. Av kommunens 109 enheter överstiger 32 enheter målvärdet 6 % för total sjukfrånvaro. I tabellen redovisas total sjukfrånvaro per förvaltning.

Total sjukfrånvaro per förvaltning, januari-augusti resp år (%)

Förvaltning	2016	2017
Kultur och fritidsförvaltningen	3,7	4,1
Kommunstyrelsens förvaltning	3,1	3,2
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	3,8	4,0
Omsorg och äldreförvaltning	2,2	2,8
Socialförvaltning	4,6	5,0
Utbildningsförvaltningen	5,6	5,3
Leanlink	6,9	6,8
Hela kommunen	5,8	5,6

Antalet sjukfrånvarotimmar ökar med drygt 19 000 timmar till 613 097 timmar. Korttidssjukfrånvaro har ökat medan långtidssjukfrånvaro har minskat. I tabellen redovisas fördelningen av sjukfrånvarotimmarna i olika intervall.

Sjukfrånvarotimmar i olika intervall¹³ januari-augusti respektive år.

Intervall	2016	2017	Nettoförändring
Sjukfrånvaro dag 1-14	226 782	267 905	41 123
Sjukfrånvaro dag 15 - 59	65 974	67 748	1 774
Sjukfrånvaro dag 60 -	300 705	277 443	-23 262
Summa	593 461	613 097	19 636

¹³ Redovisar antal timmar för tillsvidare och visstidsanställd personal med månadslön i olika frånvarointervall.

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

Resultaträkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2017

Belopp mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		201708	201608	201708	201608*
Verksamhetens intäkter	1	1 188	1 162	5 107	6 120
Verksamhetens kostnader	2	-6 228	-5 855	-8 652	-9 420
Jämförelsestörande poster	3	24	-10	24	-10
Avskrivningar	4	-116	-107	-787	-732
Verksamhetens nettokostnader		-5 132	-4 810	-4 308	-4 041
Skatteintäkter	5	4 555	4 324	4 555	4 352
Generella statsbidrag, utjämning	6	547	459	547	460
Kommunal fastighetsavgift		129	157	129	128
Summa skatteintäkter o bidrag		5 231	4 940	5 231	4 940
Finansiella intäkter	7	85	116	88	117
Finansiella kostnader	8	-45	-27	-229	-241
Jämförelsestörande poster		0	0	0	0
Summa finansnetto		41	89	-142	-124
Resultat efter finansiella poster		139	219	781	775
Bolagsskatt				-79	-51
Minoritetens andel i årets resultat				-1	-10
Resultat före extraordinära poster		139	219	702	714
Extraordinära intäkter		0	0		0
Extraordinära kostnader		0	0		0
PERIODENS RESULTAT		139	219	702	714

*Elimineringarna för 2016 har justerats.

Jämförelsestörande poster som ingår i resultatet per den 31 augusti

Jämförelsestörande poster är större poster av engångskaraktär som särskilt bör beaktas vid jämförelser av resultatet mellan olika år. Till jämförelsestörande poster räknas också återkommande poster som varierar stort mellan åren, till exempel kostnader och intäkter för exploatering och realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar. "Normala" vinster och förluster vid försäljning av finansiella tillgångar redovisas dock inte som jämförelsestörande poster. Återföringar och nedskrivningar av finansiella tillgångar redovisas dock som jämförelsestörande poster.

De jämförelsestörande posterna i prognosen uppgår sammanlagt till 24 mnkr i nettointäkt. Resultatet per den 31 augusti exkl jämförelsestörande poster är plus115 mnkr.

De jämförelsestörande posterna i verksamhetens nettokostnader består av:

• Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	1 mnkr
• Exploateringsverksamhetens nettoresultat	23 mnkr
Summa jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader	24 mnkr
Summa jämförelsestörande poster i finansnettot	0 mnkr

Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2017

Belopp mnkr	Prognos helår 2017	Budget 2017	Avvikelse prognos +/-	Bokslut 2016	Förändring 2016-2017 %
Verksamhetens intäkter	1 792	1 320	472	1 720	
Verksamhetens kostnader	-9 728	-9 399	-329	-9 217	
Jämförelsestörande poster	30	20	10	10	
Avskrivningar	-175	-155	-20	-162	
Verksamhetens nettokostnader	-8 080	-8 214	134	-7 650	5,6
Skatteintäkter	6 826	6 808	19	6 502	
Generella statsbidrag, utjämning	812	772	40	728	
Kommunal fastighetsavgift	244	237	7	234	
Summa skatteintäkter o bidrag	7 883	7 817	66	7 464	5,6
Finansiella intäkter	378	371	5	308	
Finansiella kostnader	-68	-43	-25	-60	
Jämförelsestörande poster			0	0	
Summa finansnetto	309	328	-19	249	24,4
Resultat före extraordinära poster	112	-69	181	62	
Extraordinära intäkter	-	-	-	-	
Extraordinära kostnader	-	-	-	-	
ÅRETS RESULTAT	112	-69	181	62	

Jämförelsestörande poster som ingår i resultatet

Jämförelsestörande poster är större poster av engångskaraktär som särskilt bör beaktas vid jämförelser av resultatet mellan olika år. Till jämförelsestörande poster räknas också återkommande poster som varierar stort mellan åren, till exempel kostnader och intäkter för exploatering och realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar. "Normala" vinster och förluster vid försäljning av finansiella tillgångar redovisas dock inte som jämförelsestörande poster. Återföringar och nedskrivningar av finansiella tillgångar redovisas dock som jämförelsestörande poster.

De jämförelsestörande posterna i bokslutet uppgår sammanlagt till 30 mnkr i nettointäkt. Prognostiserat resultat för 2017 exklusive jämförelsestörande poster är plus 82 mnkr.

De jämförelsestörande posterna i verksamhetens nettokostnader består av:

- Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar 1 mnkr
- Exploateringsverksamhetens nettoresultat 29 mnkr

Summa jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader 30 mnkr

Summa jämförelsestörande poster i finansnettot 0 mnkr

Balanskravsutredning

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur återställandet av ett negativt balanskravsresultat ska ske.

Kommunen har ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 111 mnkr, därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har kommunen inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Balanskravsutredning, mnkr	Prognos 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Årets resultat	112	62	190
Samtliga realisationsvinster	-1	-2	-8
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	1
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	111	60	183
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	111	60	183
<i>Synnerliga skäl:</i>			
Medel till övriga markeringar	0	0	-112
Medel från övriga markeringar (som ingår i prognosen)	69	120	96
Sänkt diskonteringsränta för pensionskuldsberäkning	-	-	-
Årets balanskravsresultat efter synnerliga skäl	180	179	167
Balanskravsresultat att återställa	0	0	0

Driftredovisning för nämnder och styrelser per den 31 augusti 2017

Nettokostnader inkl. avskrivning Belopp mnkr Nämnd/styrelse	Redovisning 31 aug 2017	Redovisning 31 aug 2016	Förändring mnkr
Kommunfullmäktige	8,7	8,5	0,2
Kommunens revisorer	2,8	3,0	-0,2
Kommunstyrelsen	234,6	202,7	31,9
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	299,6	276,4	23,2
Överförmyndarnämnden	2,6	3,9	-1,4
Valnämnden	0,2	0,1	0,1
Äldrenämnden	775,9	745,5	30,5
Omsorgsnämnden	689,4	649,9	39,5
Barn- och ungdomsnämnden	1 965,8	1 809,1	156,7
Bildningsnämnden	480,6	433,1	47,5
Kultur- och fritidsnämnden	183,4	172,0	11,4
Samhällsbyggnadsnämnden	220,2	228,0	-7,9
Exploateringsverksamhet ¹	-22,9	11,2	-34,1
Socialnämnden	289,8	296,7	-6,8
Bygg- och miljönämnden ¹	-12,1	-9,8	-2,2
Utförarnämnden ¹	-11,3	-17,7	6,4
Delsumma verksamheten	5 107,3	4 812,4	294,9
Pensionsenheten exkl finansiella poster	46,1	25,5	20,6
Resursmedel, reserv för pris o lön	0,0	0,0	0,0
Intern finansiering (intern ränta)	-21,1	-28,2	7,1
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader		0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	5 132,3	4 809,7	322,6

¹ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Driftredovisning nämnder och styrelser, prognos 2017

Nettokostnader inkl. planenlig avskrivning Belopp mnkr Nämnd/styrelse	Prognos helår 2 017,0	Budget netto 2017	Avvikelse prognos +/-	Bokslut 2 016,0
Kommunfullmäktige	12,9	13,0	0,1	11,7
Kommunens revisorer	4,9	4,9	0,0	4,8
Kommunstyrelsen	404,2	412,8	8,6	353,3
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	453,1	459,1	6,0	428,4
Överförmyndarnämnden	4,1	6,5	2,4	6,1
Valnämnden	0,3	0,3	0,0	0,1
Äldrenämnden	1 173,7	1 173,7	0,0	1 141,0
Omsorgsnämnden	1 045,7	1 032,7	-13,0	998,8
Barn- och ungdomsnämnden	3 079,7	3 056,5	-23,3	2 937,4
Bildningsnämnden	760,1	752,9	-7,2	705,5
Kultur- och fritidsnämnden	291,5	292,0	0,5	275,8
Samhällsbyggnadsnämnden	377,8	384,1	6,3	362,2
Exploateringsverksamhet ¹	-29,0	-20,0	9,0	-7,3
Socialnämnden	450,7	462,9	12,2	432,6
Bygg- och miljönämnden ¹	-8,1	-5,1	3,0	-10,6
Utförarnämnden ¹	-3,8	-2,8	1,0	-12,2
Delsumma verksamheten	8 017,6	8 023,4	5,7	7 627,5
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	46,5	44,3	-2,2	65,0
Intern finansiering (intern ränta)	-30,4	-39,7	-9,3	-42,1
Resursmedel, reserv för pris o lön, just nyttillkommen verksamhet	46,7	186,1	139,4	
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader			0,0	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	8 080,4	8 214,0	133,6	7 650,3

¹ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Balansräkning för kommunen och koncernen per den 31 augusti 2017

	Not	Kommunen		Koncernen	
		201708	201608	201708	201608*
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	6	8	52	29
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 599	2 397	17 000	15 315
Maskiner och inventarier	11	258	240	8 667	7 900
Långfristiga fordringar	12	6	1	74	92
Finansiella anläggningstillgångar	13	3 397	3 369	159	256
Summa anläggningstillgångar		6 265	6 016	25 952	23 592
Omsättningstillgångar					
Lager och förråd		1	1	75	76
Pågående exploatering/Omsättningsfastigheter	14	134	87	311	267
Kortfristiga fordringar	15	1 261	1 084	2 221	1 980
Kortfristiga placeringar	16	8 520	8 515	8 520	8 515
Kassa och bank		286	301	1 063	708
Summa omsättningstillgångar		10 202	9 987	12 191	11 547
SUMMA TILLGÅNGAR		16 467	16 003	38 144	35 139
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital		9 840	9 777	10 192	9 497
Periodens resultat		139	219	702	714
Summa eget kapital	17	9 978	9 996	10 893	10 211
Minoritetsintressen				300	133
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner		3 059	3 107	3 086	3 130
Övriga avsättningar		0	5	1 406	1 236
Summa avsättningar	18	3 059	3 111	4 492	4 366
Skulder					
Långfristiga skulder		0	0	10 072	9 188
Investeringsbidrag	19	771	681	771	681
Kortfristiga skulder	20	2 659	2 214	11 616	10 560
Summa skulder		3 430	2 896	22 458	20 429
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		16 467	16 003	38 144	35 139
*Elimineringarna för 2016 har justerats					
Soliditet %		60,6%	62,5%	28,6%	29,1%
Soliditet exkl ansvarsförbindelsen		75,6%	74,5%	35,0%	36,1%

Investeringsredovisning per den 31 augusti 2017

Belopp mnkr	Utgifter	Inkomster	Netto- Investering
Kommunstyrelsen	10,4	-0,5	9,8
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	0,3	0,0	0,3
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0
Omsorgsnämnden	0,0	0,0	0,0
Barn- och ungdomsnämnden	11,4	0,0	11,4
Bildningsnämnden	1,9	0,0	1,9
Kultur- och fritidsnämnden	0,7	0,0	0,7
Samhällsbyggnadsnämnden	148,4	-54,9	93,5
Bygg- och miljönämnden	0,1	0,0	0,1
Utförarstyrelsen	25,0	0,0	25,0
Summa	198,1	-55,4	142,6
Finansiell investering, medlemsinsats Kommuninvest	28	-	28

Investeringsredovisning, prognos 2017

Belopp mnkr	Netto- investering	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	9,9	9,8	0,0
Resursmedel	0,0	12,6	12,6
Strategisk markreserv	0,0	8,2	8,2
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	1,1	1,1	0,0
Äldrenämnden	21,5	3,2	-18,3
Omsorgsnämnden	2,4	0,4	-2,0
Barn- och ungdomsnämnden	27,6	27,6	0,0
Bildningsnämnden	10,3	10,4	0,1
Kultur- och fritidsnämnden	4,6	25,9	21,3
Samhällsbyggnadsnämnden	170,7	186,0	15,3
Bygg- och miljönämnden	0,5	0,5	0,0
Utförarstyrelsen	43,1	42,8	-0,3
Summa	291,5	328,4	36,9
Finansiell investering, medlemsinsats Kommuninvest	28	-	28

Noter till resultaträkning och balansräkning

Noter till resultaträkning	Kommunen	
	201708	201608
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsmedel	63	62
Taxor och avgifter	176	163
Hyror och arrenden	189	173
Bidrag	570	573
Försäljning av verksamheter och entreprenader	122	117
Övriga intäkter	0	0
Periodiserade investeringsbidrag	13	13
Enheternas periodiseringar	54	62
Summa	1 188	1 162
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	2 109	1 896
Sociala avgifter	655	906
Pensionskostnader	8	160
Material	137	122
Köp av verksamheter och entreprenader	1 629	1 301
Främmande tjänster	370	373
Hyror och övriga fastighetskostnader	754	693
Ekonomiskt bistånd	170	159
Övriga bidrag och transfereringar	113	119
Reaförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0
Övriga kostnader	54	51
Enheternas periodiseringar	231	74
Summa	6 228	5 855
Not 3 Jämförelsestörande poster		
Exploateringsverksamheten		
Vinst exploateringsverksamhet	5	0
Intäkter exploateringsverksamhet	67	86
Kalkylerad kostnad exploateringsverksamheten	-49	-93
Exploateringskostnader avslutade projekt	0	-4
Övriga jämförelsestörande poster	0	0
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	1	2
Enheternas periodiseringar	0	0
Summa	24	-10
Not 4 Planenliga avskrivningar		
Immateriella tillgångar	2	2
Byggnader och tekniska anläggningar	71	66
Maskiner och inventarier	44	39
<i>Nedskrivningar</i>	0	0
Summa avskrivningar	116	107

Noter till resultaträkning	Kommunen	
	201708	201608
Not 5 Skatteintäkter		
Allmän kommunalskatt	4 578	4 352
Mellankommunal kostnadsutjämning	0	0
Slutavräkning, justering 2015	0	-6
Slutavräkning 2016	0	-21
Slutavräkning, justering 2016	13	0
Slutavräkning 2017	-36	0
Summa	4 555	4 324
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	684	651
Strukturbidrag	0	0
Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag	0	0
Generella statsbidrag	70	0
Regleringsavgift	-1	-4
Kostnadsutjämningsavgift	-198	-185
Avgift till LSS-utjämning	-9	-3
Summa	547	459
Not 7 Finansiella intäkter		
Utdelningar	6	13
Ränteintäkter från övriga	0	0
Reversränta från Linköpings Stadshus AB	0	0
Ränta o utdelningar, räntebärande placeringar	19	25
Ränta förmedlade lån, kommunala bolag	0	0
Övr ränteintäkter	0	0
Ers borgenstäckning, kommunala bolag	0	0
Rabatter	7	5
Vinst vid försäljn av finansiella omsättn.tillgångar	54	72
Ränta på kundfordringar	1	1
Periodiseringar	-1	0
Summa	85	116
Not 8 Finansiella kostnader		
Ränteswapar kommunen	2	2
Avsättning infrastrukturinvesteringar	0	0
Förlust vid försäljn av fin omsättn tillgångar	0	2
Övriga finansiella kostnader	1	1
Räntekostnad pension intjänad efter 1998	0	6
Räntekostnad pension intjänad före 1998	0	17
Periodiseringar	42	0
Summa	45	27

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	22	19
Årets investeringar	0	2
Årets försäljningar	0	0
Utrangeringar/Omklassificeringar	0	0
Summa	22	21
 <i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-14	-11
Årets avskrivningar	-2	-2
Årets försäljningar	0	0
Utrangeringar/Omklassificeringar	0	0
Summa	-16	-13
 <i>Ackumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	0	0
Årets nedskrivningar	0	0
Årets försäljningar	0	0
Utrangeringar/Omklassificeringar	0	0
Summa	0	0
 <i>Bokfört restvärde vid periodens slut</i>	6	8
 <i>Tillgångar per användningsområde</i>		
Utgifter för dataprogram, programlicenser	6	8
Nyttjanderätt, mark och kraftledning		
Summa	6	8
 Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
<i>Tillgångar per användningsområde</i>		
Byggnader och mark	0	0
Markreserv	238	231
Investeringar i annans fastighet	0	0
Verksamhetsfastigheter	50	47
Gator, vägar, parker mm	1 746	1 758
Fastigheter för annan verksamhet	3	4
Övriga fastigheter	0	0
Pågående byggnadsprojekt	561	358
Summa	2 599	2 397

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
Not 11 Maskiner och inventarier		
<i>Tillgångar per användningsområde</i>		
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5	6
Inventarier	200	185
Byggnadsinventarier	2	3
Bilar och andra transportmedel	11	12
Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av kommunen	15	12
Konstverk och samlingar	4	4
Pågående inköpsprojekt	21	18
Summa	258	240
Not 12 Långfristiga fordringar		
<i>Långfristiga fordringar</i>		
Trafikverket, förskottering Tjust-banan	6	1
Ulrika butik och café	0	0
Summa	6	1
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar		
<i>Aktier och andelar</i>		
Linköpings Stadshus AB	1 634	1 634
Aktieägartillskott Linköpings Stadshus AB	1 728	1 728
Summa Linköpings Stadshus AB	3 362	3 362
AB Östgötatrafiken	0	0
Övriga aktier och andelar	33	5
Summa aktier	3 395	3 367
Bostadsrätter	3	3
Summa	3 397	3 369
Not 14 Pågående exploatering		
Exploateringsutgifter bostadsområden	71	19
Exploateringsutgifter verksamheter	63	68
Exploateringsutgifter felbokförda	0	0
Summa	134	87
Specifikation exploateringsverksamhet		
Kommunens exploateringsverksamhet redovisas bland kommunens omsättningstillgångar. Utgifter på tillgångssidan och inkomster på skuldsidan		
Exploateringsinkomster		
Exploateringsinkomster bostadsområden	-903	-791
Exploateringsinkomster verksamheter	-227	-302
Summa	-1 131	-1 093

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
<i>Forts.</i>		
Exploateringsnetto		
Bostadsområden	-832	-772
Verksamheter	-164	-234
Summa	-996	-1 006
Not 15 Kortfristiga fordringar		
<i>Räntebärande</i>		
Kortfristiga fordringar, kommunala bolag	375	471
Kortfristiga reversfordringar, övriga	0	0
Förmedlade lån, kommunala bolag	0	0
Upplupna övriga ränteintäkter	0	0
Koncernkontot	-388	-774
<i>Ej räntebärande</i>		
Kundfordringar	84	56
Skattefordringar	54	54
Fordran hos staten	22	-3
Momsfordran	27	43
Övriga kortfristiga fordringar	3	3
Periodiseringar	-242	-12
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 326	1 245
Summa	1 261	1 084
Not 16 Kortfristiga placeringar		
<i>Kommun- och koncernfinansiering</i>		
<i>Övriga placeringar</i>		
Depåkonto	16	1
Summa	16	1
<i>Obligationer, certifikat, förlagsbevis mm</i>		
Ingående balans	205	205
Årets förändring	-16	0
Värdereglering	-1	-1
Bokfört värde	188	205
<i>Räntefonder</i>		
Ingående balans	9	8
Årets förändring	0	0
Bokfört värde	9	8
<i>Marknadsvärde</i>		

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
<i>Forts.</i>		
<i>Obligationer, certifikat, förlagsbevis m m</i>		
Ingående balans	166	418
Årets köp och försäljningar	96	55
Bokfört värde	261	472
<i>Räntefonder</i>		
Ingående balans	115	0
Årets förändring	0	0
Bokfört värde	115	0
<i>Bokfört värde kommun- och koncernfinans</i>	590	686
Marknadsvärde kommun- och koncernfinans	595	686
<i>Placeringsportfölj</i>		
Placeringskonto	69	12
<i>Aktieplaceringar, svenska</i>		
Ingående balans	449	376
Årets köp och försäljningar	5	72
Nedskrivning (del av konto 1899)	0	0
Bokfört värde	454	448
<i>Aktieplaceringar, globala</i>		
Ingående balans	256	292
Årets köp och försäljningar	105	3
Nedskrivning (del av konto 1899)	0	0
Bokfört värde	361	295
<i>Hedgefonder</i>		
Ingående balans	296	547
Årets köp och försäljningar	1	5
Bokfört värde	297	551
<i>Obligationer, certifikat och förlagsbevis mm</i>		
Ingående balans	4 897	4 626
Årets köp och försäljningar	-296	127
Nedskrivning	-28	-46
Bokfört värde	4 573	4 706
<i>Räntefonder</i>		
Ingående balans	612	375
Årets förändring	102	23
Bokfört värde	714	398
<i>Bokfört värde långsiktiga placeringar</i>	6 468	6 411
Marknadsvärde långsiktiga placeringar	6 994	6 832

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
<i>Forts.</i>		
<i>Pensionsmedelsplaceringar</i>		
Depåkonto	54	1
<i>Aktieplaceringar, svenska</i>		
Ingående balans	226	224
Årets köp och försäljningar	55	1
Bokfört värde	281	225
<i>Aktieplaceringar, globala</i>		
Ingående balans	62	92
Årets köp och försäljningar	1	1
Nedskrivning (del av konto 1899)	-2	-1
Bokfört värde	61	92
<i>Hedgefonder</i>		
Ingående balans	116	274
Årets köp och försäljningar	1	3
Bokfört värde	117	277
<i>Obligationer, certifikat och förlagsbevis</i>		
Ingående balans	756	743
Årets köp och försäljningar	-52	4
Nedskrivning (del av konto 1899)	0	0
Bokfört värde	704	747
<i>Räntefonder</i>		
Ingående balans	245	75
Årets köp och försäljningar	0	1
Bokfört värde	245	76
<i>Bokfört värde pensionsmedelsplaceringar</i>	<i>1 462</i>	<i>1 418</i>
Marknadsvärde långsiktiga placeringar	1 719	1 666
Bokfört värde kortfristiga placeringar	8 520	8 515
Marknadsvärde kortfristiga placeringar	9 308	9 184

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
Not 17 Eget Kapital		
Ingående eget kapital	8 807	8 625
Markeringar för särskilda ändamål	1 032	1 152
Summa ingående eget kapital	9 840	9 777
Årets resultat	139	219
Utgående eget kapital	9 978	9 996
Spec markeringar kommunen		
Utvecklingsfond	1	0
Ombudgetering av föreg års resultat	0	0
Resultatutjämningsreserv	150	150
Infrastruktur i smb med resecentrum	530	549
Borgen till bostadsrättsföreningar	0	0
Näringslivsutveckling och arbetsmarknad	4	12
Jobb, arbetsmarknad, ungdoms- och trygghetsåtgärder	3	5
IT-infrastruktur	9	9
Inkubatorverksamhet, miljöteknikcentrum och hälsans nya verktyg	0	7
Kompetensutveckling och omställning	120	147
Sociala investeringar	22	24
Utveckling, events, jubileum mm	12	15
Utveckl av skolan, IT och övriga läromedel	3	27
Teknisk utrustn inom omsorgsområdet	1	7
Stadsmiljöåtgärder, fritidsanläggning och asfalt	3	15
Barn och ungas yttre och inre miljö	7	10
Mänskliga rättigheter och arbete med tolerans	12	13
Jobb, näringsliv	53	55
Sammanhållen stad	33	35
Klimat och miljö	32	32
E-hälsa, digitalisering samt läromedel	29	31
Ute- och innemiljö skola och omsorg	8	10
Summa markeringar	1 032	1 152
Not 18 Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	3 038	3 090
<i>Avsättning pensioner RTÖG</i>		
Ingående balans	22	16
Periodens avsättningar	0	0
<i>Utgående balans</i>	22	16

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
<i>Forts.</i>		
<i>Avsättning för Citybanan (utbet påbörjas 2013)</i>		
Ingående balans	0	5
Periodens avsättningar (indexuppräkning enligt entreprenadindex E84, nov 2009)	0	0
Ianspråktaget/återfört under året	0	0
<i>Utgående balans</i>	0	5
Summa övriga avsättningar	0	5
Summa	3 059	3 111
Kommunens avsättning för pensioner		
Pensioner intjänade efter 1998	523	494
Pensioner intjänade före 1998	2 511	2 591
Särskild avtalspension o liknande	0	0
Politikerpensioner	54	31
Summa	3 087	3 117
<i>Avgår:</i>		
Nästa års utbetalning redovisas som kortfristig skuld	-50	-57
Summa	3 038	3 059
Not 19 Investeringsbidrag		
<i>Skuld för gatukostnadsersättning</i>		
Vid årets början	588	564
Årets bidrag	1	13
Ack avskrivningar	-67	-49
Summa	522	527
<i>Pågående investeringsbidrag</i>		
Vid årets början	190	122
Årets bidrag	54	26
Summa	244	148
Skuld för investeringsbidrag	8	8
Ack upplösning av investeringsbidrag	-3	-2
Summa	5	6
Summa	771	681

Noter till balansräkning	Kommunen	
	201708	201608
Not 20 Kortfristiga skulder		
<i>Räntebärande</i>		
Övriga korta skulder, kommunala bolag	362	168
Övr korta skulder, kreditinstitut o kunder	0	1
Förmedlade kortfristiga lån till kommunala bolag	0	0
Ränteskuld på förmedlade lån	0	0
<i>Ej räntebärande</i>		
Leverantörsskulder	158	128
Skulder till kreditinstitut	0	0
Utgående moms	0	2
Personalens källskatt och införsel	71	64
Skulder till staten	21	3
Löneskuld	0	0
Övertidsskuld inkl sociala avgifter	14	14
Semester- och ferielöneskulder inkl löneskatt	60	97
Upplupna sociala avgifter	92	83
Upplupen pension individuell del	33	25
Kommande års pensionsutbetalningar	63	64
Övriga kortfristiga skulder	13	10
Periodiseringar	0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 628	1 407
Fördeln flyktingpengar	0	13
Exploateringsinkomster bostadsområden	903	791
Exploateringsinkomster arbetsområden	227	302
Avslutade exploateringsinkomster bostäder	-781	-680
Avslutade exploateringsinkomster arbetsområden	-204	-279
Periodisering flyktingmedel	0	0
Summa	2 659	2 214